

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
۵۸۲۴

کتابخانه مجلس شورای ملی

کتاب و اسبق و غیره (مترجم)

مؤلف میرزا ابراهیم کرمانی

شماره ثبت کتاب

۱۲۵۳

موضوع

۶۹۱

شماره قفسه

۶۱۸۵۴

+

خطی - فهرست شده
۵۶۹۲

مرحله کمال
لبراهیم
کتابخانه ملی ایران
وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

بازدید شد
۱۳۸۳

بازرسی شد
۳۶ - ۳۷

نسخه خطی
تقریباً ۱۵۰۰
خط نستعلیق
مدرسه
تقریباً ۱۵۰۰
خط نستعلیق
مدرسه

نسخه خطی
تقریباً ۱۵۰۰
خط نستعلیق
مدرسه

بازرسی شد
۱۳۸۳

هر چه دشواری بود مخصوص سبقت که بگفت که در حضرت شامه خود صفتی با جفا و صوفی با وفا است
 خلیفه اولی برکت جلال است پس خلافت **اِنَّ خَالِعًا لِّلْاَرْضِ مَكِّنٌ** ساخت و مقبول سبحان ط
 اعلی از این است که بدار و نکست که در شان او دید نیست از سر بر آتش مشک ادا و رحمت
 بدار **فَاَنْجَحَ خَلْقًا لَّكَ يَوْمَئِذٍ** انداخت و خبرش و شرفش را بکرامت موفور الا استقامت
وَلَقَدْ كُنتُم مِّنْ اُمَّةٍ مُّقْتَصِرَةٍ در راه آفاق رنج کون جهان و بطنون بگرفت
وَاَسْتَعْتَفَ لَكُمْ فِيهَا علم و دولت ایشان را برفت و آیت فتح آیات پادشاهان عاقل را
 بزرگ و فرمان فرمائی را و ج کیتی کشائی رسانید و صفتش و شرفش را بکرامت جلال پس اهل
 عالم تاب که اندیشه قوری که هر چه تمناج در اندوه و خوشی را بفرق و امتی بزرگ و بزرگوار
 نوع و در ماه عذرا مثال را و در شب طوبی و اول **لَوْ كُنْ هِيَ** از چوب عالم اخضر نماید تا ج از او
 کجی در چرخ ان فخر خضر بر اندازد و نقاب از روی عذرا از رخسارش خوانده در پس موفقت کل

از اوراق کتاب **بِالْبَيْتِ** و از نصف بنی آدم انبیای رفیع است از مسل مغروران که بگفت
 تا که کشکان و بیضالات را و از این کشکان را بجهالت را بجهالت و جهل و جهل و جهل و جهل
 نمود و همچنین ارسال مسل متعاقب و مومل است تا اشیاء بکالت علیا از مطلع شربطی و نور
 غلیظ از شرف ام القری شاکست یعنی سید انبیا و سید انصیا که از رنده ابرار غنی رساننده
 انبیا را بر پی نوب و چه کاینات خورست که از انکه کوناست شاه بیت قصیده موجود است بطنان
 شکوه **يَا مَعْشَرَ النَّاسِ شَرِّفٌ تَرْفَعُ لَكَ لَكَ** متوجع تاج **مَا كَانَ مُحَمَّدٌ اَبَا اَحَدٍ**
مِّنْ خَلْقِهِمْ وَلَكِن سُرُّوْا لَكَ مصطفی می محبتی بدنی قریشی مقتدای شعی که در هیچ طریقی
 شرفه شجره اسمعیل شرف و دوام انبیا بر غایت محمد بن عبدالمطلب سپیدم از جانی غنی
 که طریقه **كُنْتُ نَبِيًّا وَاَدَمُ بَيْنَ الْمَاءِ وَالطِّينِ** بگوشش و گوشش معانی خطه خاک و بایان
 طریقه افلاک رسانیده **لَمَّا لَعَنَهُ** از مولودش ترنزل بر زمینان شور که از روی طلاق قریشی
 گشت مکسور ازواج مشرع و اوان کنه زار که بزرگان شد بگوش سبوح و جود تا بعد از آن
 میگردی در این گنج کلاب از شیشه رفتی باز در شاخ بلند مقداری که در شب موعج از طلع غبار
 بر فراز نه طارم خضر پرور کرد و چنان رفت طریقت بزرگ شد نشینان خطایه و پس بر طریقت
 و شامه که از ان منزل کاین غمان غنیمت لطف اوده بار دیگر تربیت کنان که از کجی و جهل

الموفق بیکدم افروز پر تو دل بر اوج او نشین ساخت منزل قضا بر روی نه چرخ معجزش پیا
 انداز او کفک طلسم نوشته نام اور کفک بنیش بجزوان کتاب او نشین جنت است
 جنت خوشی بر آن خزان خوش خفته پیشی **اللهم صل علی محمد و آل محمد و عجل لی فی القبول**
 یتما خطیب سیر لوفی و دارش مرتبه رویی مشرف تر زلف سوره هزل و فخر لب خطاب
انا مدینه العلم و یایها عظیم القدری که پای عزت بر بالا نمی ختم نبوت نهاده و شای
 مبارک خاتم الانبیا معراج او شده تا طاق کعبه هلام در لوت ضلیم پاک نماید و بلند قدری که
 اقیانوس شایسته فرمان جیب الاغانی او دو بار از دکان غیب کزیده تا او بصلی عظیم
 نماید **لوف** چو بر بحر نبوت سوار غلیظ بیاندازش اندک ترین اگر بکر که این معنی رسد کس
 ز معراج کاش این سخن بس بسی شس برین یاد افروز که غلیظ منی کشید بر او بود گذشت از
 عرش او راقبه تاج کبر و شش پر ساخت معراج چو گذشت طالع ساسی او دید حکم او دو بار گذشت
 خورشید و دو نکت ذوالفقار شایسته فیاض صف صفت بشکافد چو خرافش **اعنی حضرت سید**
الغالب که کشفه ابوالعالم است السکوت و الاغنین قطب فکین و صبی رسول رب العالمین
 ایزد انوار و امام المومنین باطریق الشک و النفاق و الحراب و صاحب الخیر و استحقاق شفع عشره
 در باب کوفه ایزد المومنین حیدر ای استحقاق لب از مصلحتی غیر از کس نهاده ای که بکلیت برین

صلوات الله و سلامه علیه و علی قریه حضرت الائمة الاجل المعتبرین که دوستی ایشان بجهت
قل لا ائمتکم علیهم لاجلا الا اللوثة فی القلب اصل ایمان دین اطاعت اینان
 باشد زده اطمینان الله و اطیعوا الرسول و اولو الامر منکم واجب لازم بر جمیع
 مسلمانان است **صلی الله علیه و آله** یوم الدین **باب** چنین که بدین سخن لفظ و معنی
 حضرت فخر الانام می خیزد ابراهیم کیم طای که چون در بهار عالم جهانی و اوسط ایام زمینی
 که بهترین اوقات خوشترین ایام حیات است دستانی در شوق از بی امان و غدا و محلی
 از کیفیت احوال ایشان شکستگی از عزیزان در رشته لطم کشیده بودم و سالی چند بعد از آن
 از پریشانی احوال و کشته گشتی از حوادث زمانه بختلال در کوشه انزوا سپری کرده خون و جگر در کشته
 دل فرو میخوردم زیرا که در زمان پیشین طایفه از خطایان و اغیار اگر ارتکاب این شیوه نموده و شال
 این شغال می فرموده اند و درای معنی مالکس فین فاد می نموده اند بقوت قریب است
 دولت و مساعدت اهل عاقبت بوده که بواسطه جمع و خواص فارغ سخنان ابداری گفته اند **لوف**
 زمین بالاتر از این که این گفته بیاید و بی پایان العلل فیه تکلیف در این جزو زمانه مخصوص گران
 که در از سخن کسادی در دوکان نامزدی نموده روی باز زده همیشه باشد کسی پس ارشاد می
 به سخن تواند گفت و کدام کو تواند سفت **لوف** چو خود پاسته در گران زمین اگر نام بر می

الحکیم و میداند آنچه فحش است **لما** است پستش کی نزد فرشته ای که به پیش در و بار می
 چه کتم عرض را کی حد است **در** آن ده که در **است** خردتاب یا راجی غفرت **بذلک** کی
 مغفرت نیست **پستش** که نزد شمس و قمر **و** جسم قسم لبش **تقریر** را چرا معبودان را ندیده مرا و جی
 توانا **نخوتنه** که هر دو در یکا **مش** کین **باند** **نرم** من را **صفتش** خوش **چند** **غری** تا **عرش** **رایگان** **بنا** **است**
 برکت **توان** **بعد** از آن حضرت **سیما** **م** **در** گفت **چشم** که **تور** است **کشتی** **از** **چند** **در** **و** **ع** **ک** **و** **ی** **ا** **ی**
 همه **گفت** **ایمید** **میدارم** **که** **را** **کسی** **نخ** **من** **در** حضرت **رسول** **ثابت** **شود** **انکه** **چنانچه** **سب**
بصفت **این** **چرخ** **که** **و** **ز** **اعظم** **او** **بود** **فرمود** **که** **بلقیس** **ایمان** **آورد** **و** **نور** **سین** **ایشان** **با** **سلام** **و** **تسبیح**
و **عوت** **نمای** **در** **روش** **حضرت** **سیمان** **بلقیس** **بر** **آن** **بدید** **و** **شست** **بلقیس** **امرایان** **و**
و **رسول** **منا** **و** **نیک** **سیمان** **و** **بلقیس** **و** **حضرت** **نمود** **مفر** **چنین** **گفتند** **که** **چون** **حضرت** **سیمان**
 این **گفت** **آصف** **بر** **خیا** **چوب** **فرموده** **عمل** **نمود** **و** **یک** **توبی** **از** **قلم** **اور** **و** **چنانچه** **حضرت** **ایزد** **تبارک** **و** **تعالی**
در **قرآن** **از** **این** **خبر** **مید** **و** **قوله** **تعالی** **من** **سلیمان** **و** **انه** **کذب** **سما** **الله** **الرحمن** **الرحیم**
تعالی **و** **ان** **توبی** **سلیمان**
و **سلیمان** **از** **را** **مهر** **کرد** **و** **بد** **و** **او** **چنانچه** **شهر** **سبا** **فرستاد** **پست** **ای** **به** **به** **مها** **بعبا** **میر** **شست** **بزرگ**
 اگر **کجا** **کجا** **می** **فرست** **آورد** **و** **اند** **که** **از** **آنجا** **که** **از** **نزد** **حضرت** **سیمان** **فرستاده** **بود** **تا** **مهر** **بلقیس** **و** **نمود**
 در وقت **رفتن** **سیمان** **باید** **که** **گفت** **که** **این** **را** **ببر** **و** **بوی** **ایشان** **نکس** **و** **جواب** **بید** **و** **جنب** **من** **باز** **کرد**

والتی **از** **کشتی** **پای** **از** **الفلق** **الیم** **ثم** **قول** **عظم** **فانظر** **ما** **ای** **رجو** **ن** **چون** **بدید**
 بسیار **یافت** **و** **کو** **نگ** **بلقیس** **الیه** **یافت** **انگاه** **از** **جانب** **یک** **قصر** **رو** **از** **نور** **و** **چنگ** **از** **درون**
 رفت **بلقیس** **را** **و** **بدرخت** **خفته** **نماید** **و** **پرسید** **او** **نهاده** **او** **و** **اجتناب** **را** **بدرخت** **بلقیس** **از** **غواب** **میدار**
 بر **سینه** **خوش** **مکتوبی** **بید** **چون** **در** **سینه** **بود** **و** **هکس** **را** **ندید** **معجب** **گشت** **که** **آیا** **آورنده** **این** **را** **که** **توان** **بود** **چرا** **شد**
 چون **یک** **پدر** **است** **نظر** **کرد** **و** **مکملی** **کو** **چک** **دید** **بکس** **و** **قصر** **شست** **چون** **مکمل** **و** **دید** **که** **به** **پست**
 که **مکمل** **رفت** **و** **است** **بعد** **از** **آن** **چهار** **مبارک** **سیمان** **را** **شد** **و** **کرده** **از** **میت** **لرزه** **بر** **و** **نی** **آورد** **و**
 کشود **نخ** **با** **خضار** **را** **کال** **دولت** **و** **اهل** **شورت** **فرمان** **داد** **و** **صورت** **و** **اندر** **الایشان** **از** **میان** **نهاد**
 و **مغول** **کوت** **انقر** **کرد** **و** **چرا** **سید** **که** **را** **ایشان** **و** **این** **باب** **چه** **صورت** **می** **میدان** **از** **ظرافت** **کو** **کلت**
 و **گشت** **سبا** **خود** **کرد** **و** **گفتند** **امروز** **فرمان** **امروزی** **بست** **است** **مکمل** **و** **ت** **هر** **چه** **فرمانی** **بر** **سیمان**
 جان **شد** **بدرخت** **تلقی** **و** **ت** **حضرت** **سیمان** **از** **دول** **که** **شهر** **سبا** **خشت** **گفتند** **اشنیده** **ای** **که** **سیمان** **چه** **نوع** **کرد**
 گفتند **بلقیس** **حضرت** **سیمان** **را** **پشت** **نموده** **است** **و** **میگوید** **به** **من** **بفرموده** **و** **من** **بفرمودم** **و** **خلق** **را** **بجست**
 موسی **نمود** **و** **حضرت** **سیمان** **را** **پشت** **نمود** **که** **آوسان** **غل** **ن** **پای** **ن** **خرا** **و** **نید** **و** **می** **که** **یک** **بزرگ** **ن**
 و **بر** **اوقات** **و** **اشغال** **اینها** **دارد** **و** **ببینا** **جایی** **تجسس** **بلقیس** **چون** **اینها** **شدند** **و** **ال** **بجست** **سیمان** **را** **کشت**
 و **گفت** **قوله** **الله** **الملك** **اول** **خلو** **قوة** **افند** **و** **اجعلوا** **عرة** **الملك** **اول** **و** **ذلك**

يَفْعَلُونَ اکنون بجانب او پدید میسرسم **قَالَ تَعَالَى اِنَّ مِرَّةً إِلَيْهِمْ**
فَكَرِهُوا اگر حضرت سیما را کمال سلطنت است به قبول خواهد نمود و اگر تبه انبوت
با و خشم دارد از ما خبر سلام را صیغی نخواهد شد هر قدر که میسرست با او تابه و متعانه نتوانیم کرد و باب
مشورت را تمامی نهی است موافق اقتضا و غیره و عظام و صد که نیک از میان خود و جان خود و کینه از خود
کینه غلامان خادم خیمه ساری میسر بودند و یا قوت با سفینه نیز در حق تعبیه کرد و قوتی از در بران روزه
خشت صومع ملائی و جواهر و طلا و دوزخ و برسم به ترتیب اوده مندر بر سر و را که موقوف است
از آثار خود و استیاری دست این سالت تا نزد فرمود و این مجموع را بدان سپرد و او را قبول و میسر کرد
با مندر گفت که چون بدان براه که گردون سراسر می حضرت سیما است که نانی که زمانه از در بران
جدانما که گران بخت این شکل روی همان نماید و از آن پس که در این حق است که گفت که با تو بگویم
که این قوت را می که پس سر را خنای و اگر فعل و قوتی معتقنا می ثواب بود و نیاز از او بخواهد و او را پیش
می آید و شیشه با و داد و گفت بخت سیما که می این شیشه را از پی بر کند که از آنجا باشد و از این
و اگر بخواهد منته و مندر بر شود و باز مندر را گفت که از این شیشه که گشت اگر حضرت سیما بطن خیر و خیر
و تودور و تو خیر و بد که او پادشاست نه پیغمبر و اگر خلق را وضع با تو می کند که با شاهی پیغمبری ندارد
هر قدر تو بایک که از این است و گوشت انبوت ریشی و با وی سخن می رانی که اگر بطریق محبت با شما ملاقات

بوقالت

یقین ان که او پیغمبر است بایک که سخنان بخت نیک نانی و از پر تو وضع و خشم جواب می دهد از
اتمام و قوت رسولان رواز شدند و بهد که گشت که قهر بر پیش از رسولان خبر بخت او و بهد
نبوی علیه السلام بهد را بنوخت و دست مبارک بر سر وی کشید و هیچ کس است بهد وی کشید و باج
کرمت بر سر وی از برکت دست انحضرت پدید آمد و حضرت سیما ان بهد را گفت که قیامت کار دور
بر تو حرام کردم که ترا هیچ کس نیک بر سرخ برای خاص پس خبر سیل فرود آمد و انحضرت با از صیغ
و علی اشکالات خبر داد و حضرت سیما ان دیدار از امر کرد تا در میان وسیع و خیر خشتی از او سیم
فرش انداخته و در هر رسولان نانی چنان خشت نانی که شنت مطلق افزون از چن چند از آدمی و دیوان
و بریان و ان سید ان مجمع گشته بنی آدم علی و شاطین جنیان چه است و بی صفیایم نمود و در
و اطراف او محل و خوش و جماع و ابا از او شد و در حضرت سیما را در میان ان انحضرت بخت
سلطنت بخت و چهار هزار گری زمین و زمین بر این سر و چهار هزار و یک بر لب از ترتیب دادند
و پیغمبر از او که مطلق می پس بر این مطلق دولت براندا و گرفتند و جناس طویر برادر خفته سایه
بر زبان انداخته بودند و مجلس در حضرت قبولی شانه و شمشک زمین بود و رسولان لغت در این شانه
رسیده از شانه همه کمال خشم سیما ان تمام می خوش و خیر گشته و چون نظر بخت بر او میداد
افتاد که خشت فرش زمین او همه از طلا و نقره و مرقع بود از خضر هدیه خود شرم داشتند و ان

خست خود را در موقی که دیوان علی که کشته بود و بیکه نه دست آمد بخت نمود چون بخت شایان
 نزدیک آمدند از مرقه دیوان بختی و بختی دیدند بر جوی و اما بی شین استیلا نیست و کجا
 جمع شدن یارای و نه شدن که از او ملکی که زندین و بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 و خواست جمع آید که عدالت و سیاست حضرت سلیمان که بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 رسانید پس رسولان بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 تا بیارگاه و بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 و بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 اقدس رسانید حضرت سلیمان از غیبت او بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 چون بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 که فرمود تا بلایق آب بر دستهای مردان و زنان بریزند و ایشان را گفت دستهای خود را بویید پس آنچه
 پیران بودند اول انکشان خود می شستند و آنچه دختران بودند اول بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 امتیاز او چون موال از حق کردند فرمودند که در این جفت یا قوتیت باین شکل و باین شکل و باین شکل
 و شما بخواهید که من از این ایام مسخوب گتم انگاه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 خود سوراخ کرد چون موال از آب که در مرقه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان

و از این بر دین نیاید با شد میدان لغو و ما اسپانز و نیدند و از مرقه اسپان شیشه را بگرداند
 فرمود که این را بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 که رو کند فرمود که شما را بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 که بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 ایمان آید و در ترک شرکت کند و افتاب پرستی کند و بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 لشکر کران بیایم که شارا طاعت مقاومت نباشد و بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 از شما بر دم و دیار و زمین شمرهای بسیار از شما بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 که شیشه را بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 چون بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 پیغمبر است مصل که شریف نبوتش را بطور سلطنت مقرر ساخته اند و مشور و بالمش را بوقوع او شایان
 موشح گردانید و مراعات مخالفت و مقابل مقاومت بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 مذکور را بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 می آیم تا فرمان ترا انقیاد و تاهیم و متعاقب فرستاده به توتیه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان
 و موشح نمائید و در مرقه بختی شایان بختی که در مرقه بختی شایان

و ما خلفت تحت نود باز داشته نوشتن با بکار و شمشیری که دیده کردن در مشاهده آن خیره
یکشت اگر است بکاتب اردوی حضرت میمان در انداخته و منازل و محل سپو و دیگر شرح لشکر
فرود آمد چون حضرت میمان با دادان از آمدن بلقیس علیها سلام بسیار داشت چون از آن راجع
نموده فرمود که از شما کیست که این بلقیس تحت از اینجهت من چنانکه در عقیرتی از میان ایشان
برای خواست گفت این بلقیس را با و هم پیش از آنکه تو از مقام خود جزئی قضا علی
قال حضرت من لئن انا لک بقبل آن آتو من مقام و اذی علیه القوی ایمن
حضرت میمان فرمود که ازین رزده تو میگویم **قوله قال اذی من علم الحق انک لک**
بقبل ان یزید الیک فرقت یعنی اگر کسی گفت که در او بود و علم از کتاب بلقیس از شما
اعظم میباشد که بر سر سار تخت بلقیس پیش از آن که تو ششم برسم نمی و باز کنی و در کمال **فعل**
یذکر الیک مفسرین چون دیگر تکرار اند و از او ان خود و کتب بغیر فرموده و در تالیف و تالیف
جاءت حضرت آصف بن برخیا بود که تحت بلقیس راجع به خدمت کرد و او آورده اند که در مقام
اعظم میباشد که در آن حضرت علی القوات را با او اسم خواندی غایب دورم اجابت شدی چنان
در اسم را در زیر لب تکرار نمود و در دم بلقیس نزد حضرت میمان حاضر شد چون حضرت میمان دید که مر
بلقیس فرموده است و او این گفت **قوله قال من فعل انک لک** و در کمال و در کمال

بگوید و گفت **ای دریا** محل تو ملک سخنی نوی نوی زنده زدی تو خورشید خاوری سپهر
 صاحب تو یا نه بر شویب نموده اده قلعه داده گسری سبب قول اعلان تو که با بون ایگان
 از برای است که ملک تو را بکند اده از جمله قانز که هر دشمن را خورشید را فیضیت پرا
 بر جیت قنایب او پر از د **ای دریا** اگر کرد و با داد تو حاصل این دریا بان بکشد حاصل غنای
 که فردا شمع بر دم کند و از چاهت به نوبی کم حکم کن سال از استماع غمال تنای شایبند
 اقبال کای آورده گفت بر آت جبر سر سلطان چاکر فحی نانه که اعی دولتم قانز
 ساداست که در نظر امن امان شهر یکتیستان با جوی از مردان را بیکان اعیادت پروردگار
 عالمان همگانی بنام فخر کرده ام که مادم الحیات از این مقام قدم بر دین گذارم برین سبب
 آید و اعی بسیار کا خلافت بنام مکر نیست آید و بکند از هر روز بکند و بسبب آید
 مستعد است و الا دادم دولت قانز بر این موصیت غلطی غلطی بود و زیاده بکشد است
 را بیکست ناجوه نموده صدق تو است لیکن چاره اوده ام که ملک است یا و این نوی
 بگو ای این که محل شهر بسطی ناکند و اول زیکت برین مقام قهری سیرانی از برای ملک
 زاده با نام سانه با جوی پرستاران خود را در مکان بسپرده همه در بخت حکم اخلاص باید
 در شب خواب خوش نشاند بعد از آن مجبوران را تمام آقا با دانی و عورتی این شهر می تمام

زسانیده شود و آنوقت بر میده کیویت ملک زاده ایست ملک آید تا بدید از فرزند
 دلبسته خود سندی یافته شاه داده باز بیکان خود محاصره فرماید و ملک سیر کا که که توفی قهای
 فرزند داشته باشد بقصر ملک زاده تشریف از برای فرماید حکم زاده ان راه بهانه مسده داشته
 مطابق ای طبع و کارش را و وزیر عظیم را بفرین ارشاد داد پس شاه دوست و عظیم حکم عظیم را
 مقرر نمود برین آینه و در عرض ان مکان قهر شاه زاده های شهر شدند آورده و تعیین نمودند
 و در دیگر ملک از خشت ازین بطنای بین متر است و خضر و بر خضر با سر کمر بست
 سلطان و ملک سبب انمود تا جوی میان ان دو کار کنان و صف که ان بود کار مرود کار انرا از
 هر شهر و دیار جمع آورد و بر روشن ای و زیر فرمود تا کار کنان بود و در ان صف ای شد بکند آید
 و بعد از ان تمام قصر ملک آید و بخت هر یک از امرا ای که بزرگانه شهر بکشد با بخت سایر رعایا
 در ان شهر قهری و عاری و باغی سرای با تمام سانه و هر یک را در این کار بسبب خیرت آید
 او بر بفرود کار ان معزلی بوده باشد و از احوال ملک از این این کار بکند و داند
 تا بر ایدی از دریا با طر سیمی و جوی و طبع شود و از ان نمودن مزد مرود کار ان حالت کشند
 و در ساری نیند و هر چه بکند و این شهر باید که در عرض و سال با تمام سانه در این
 الله انکشت طاعت بر دیده فرمان داده از حد بر بخت و بر دین آمده انمود و است

ابرو سوزی بر پرده از آتش دل چنان تازی و دانش ترا بر کنون میانش کز نیامد موم چو
 خاتم بر دهل و خاک شده جامه شصت و یک لاله لاله از آتش خورشید نمود از لاله شرف
 صید معارف و خیال سپاس سلطان عشق یافتن آورد و گفت دل او را فراموشی و زنا از درخشان بخار
 شده داده برین غذای جایی که **الله** بزی از او است حجت بر بختش انداخت
 نیز که از کشت کافی بود رخسار کفایتی بود آه از نهاد غذا براده و زنجیر که از پای دهر است
 تا پرستاران و کمال را از وی موم نموده است او را گرفته از آن سرسپهر و آوردند و از هر
 سخنی و خصوص و از دست او میان پرده ای این بوی بیان میگرداند او نواز ملک محبت بگونه
 از و نایح و صامت نیز شده از خیال او سرین باغ کمال برین نرفت و بر کمان سوزن کنان
 بر معنوی گفت **الله** بهستقال قدس سرور از قیاس است بتوفیق دانش خود اگر کمال است
 چو او را پیش بر دیو دردم مردم از عزت که این باغ و دولت خشت آن بوارا است آوردند
 که در آن روز چون دید که در این چو بر از او خیال چنان میرود و کشت که چنان میبکند و آرام و قرار اند
 افتد و ترک خود جواب کرد و چنانچه از این سبب طاعت و خوشی کردند و نصیحت و توبه کردند
 و بعد از شد و فرمودند اصلا سودی نیست بلکه از یاد و شریفه ناله بر می آید و دست و علم بر می آید
 و می گفت **الله** دل کسی نداده از بی دل نرفته پس هم نموده و میگویند تا آید و چنان

کار او را ندانند و خواست که او را زود برده و خفتا و زشت کند و روی بعد از آورد و گفت انوار
 تنای اضطرار بکن تا این را از پوشیده ماند و بکوش ملک نرسد که در موجب خط عظیم است عذر
 گفت ای مادر اگر بخواهی که من بای در دهن صوری کشیده و در خوشی طلب زخم باید که
 سبب کنی و در سینه سازی که او را داده را از احوال من اطلاع دهی چنان کنی که روی مرا بیند
 و نام و دانه مرا نشود و بگوید و نیز لعنت من مقید کرده و در دام مل محبت من افتد تا خاطر حجت
 باشی و من نیز از تو ممنون شوم پس در بعد از تا تل بسیار بغیر نمود که باز آمد میان پرده
 نقاشی بی بل و مشور اکمل که هزارانی و در رنگ و پیش نقش مرز و قاعی ماند صورت چو ماند
 اگر طرح صورت نمودی معنی از او ندان بودی و در تن سار سپهر را جوری از نظرات
 حاد و چهره کشای او صورت چنان در او ای فریت حیران و از طبع رنگ آتش و نقش پرده
 زان خطابه با حیرت سرگردان **الله** چاکر کسی او فراموش است و کشیدنی نقشها بر
 چون باد چو زلف خیزد میان لغو در به بستی نقش شب بر پرده روز چو او چنگ صورت
 هفت راندی چو صورت عقل راجح است ماندی طلبه شد شبیه صورت عذر از پرده
 چنان نقش بند می شود که او خورشید مثال در شال و صورت مثال کیمان بود پس آید
 خود را بشکل آویخته و مثل ساحه الصور را برداشته و بر دهن ملک زاده

آنکه نخست که چون او را بهیچان جهان نخواست که در پیران سپید شده بود و نه داشت نموده
 گشت ازین نوع کسی و با این منبر که در وقت می گفت عورتی در پیش پوچم و فرزندانم در داورم
 و در از مالیت دنیا بهیچت مگر تصور که بر منندان و در کارها بهیچت تمام برادر کرده اند و تشبیه
 و خبری از این ماست که که در دنیا بهیچت ناپادشاهان این همه کوه و دهانه نیست و در امر از انستیس
 و اگر کسی این فکر کرده ام که این صورت را بشا فرزندم و در عوض آن انعامی که انعام حاصل نماید که چه
 معاش من و فرزندان من بوده باشد این که گشت بران که تا به شایسته تمام آنکه از اینها بی که گوئی باشد
 خود و تو شرم ندای فرمایند از زجر چادر پیران نکرده و ده بیست کی چاک جان داد این را باین
 صورت مانند صورت بران مانده بیست یکدیگر میدادند و بقیه نمودند و بدین بسید که بخواهش
 بجز این و باین با وی را اگر و غفلت کردن و غفلت و بیوقوفی است مگر باین نشانها در زمان
 شرم پیدا که با چوخی از اهلان خود بدین شایسته می آمد و او را جابان جهان شمول و خوب بود
 که اهل از خود خبری نداشت تا آنکه شاه جمعه از مرکب فرود آمد از آن فل نمودن جابان نسبت
 خود بقیه میکرد و در صورت را در دست این و دیدار آن صورت برسد و کمال این معنی بفرستادن
 که این صورت و آن و ملک آنرا گرفته بعد از آنکه از چنان خود که در یکجاست که از شوق جابا پاره
 کند بکمر قول بختان بفرستاده و با شاه و امان ترسان گشت بفرموده با بقیه که آن فرموده

و فرموده

او را که بر کوه از دست زن گرفته بکاران سپردند و در اخفای او تا کی بسیار کرده که کوشش
 و امانی نرسد پس آن فرمایند بهیچان و صورت بدست مکنند و خواهر فدا داده و برکت و مروت
 بعد از رسانیده او نیز باقیه بقیه ترش نه رسیدایی در دلمان صبر کشیده و نزل
 سگیانی نشسته و دل بطیقه بقیه است از پاره غیب صورت روی نماید و در دست کن و شوق
 که ام که است کرده و که ام عقده گشاید **و** کان فرموده ماه یکانه که بر شوق آمد بر نشانه چو پویش
 آتش اندر طبع خاک دلی فی الکعبه شش زن تدارک **و** که بکشت نمودن **شاه شوق آتشانی**
بغایر و در وقت چوین آورده آنکه چون شاه شوق آتشانی سال حیدر در خدمت تو بیکم
 نبیس و تعلیم شغال فرموده از تمامی علوم دین و دنیاست بقیه و بدیده من گشته و توبه چون نیست
 که از تربیت او و این تا به فطرت او و ارشادی تمام یافته و تربیت و تعلیم این معنی بلیغ
 بتقدیر رسانیده چنان شد که اگر علم غریبه که از معلم اول باید داشت و در این آن مویخت و او
 دوی بل کل و کل گشته جامع جامع علوم معارف مشرق گشته و در جمیع اهل حقایق و
 و تاقی گشته سزاوارده که از آنکه در پیش یک کس خدمت مکنند ده معنی شود که از آنکه از خدا باری
 که محفل او شده بود و در پیران آمد و در مروت و شوق از علوم شاه و زمان هر زمانه و نسبت و مکنند
 اگر در این باب شایسته است ممکن است که این را با فضایی هر ساجده اندازد تا کسی سخن دانی

شکل

شبهه

اودام دولت را معلوم نمایند شاه را اگر چه در سخن تمهید شمرده بود خواست تا با الکلی فخرین سخن را
 بر خاک افکند آن سلاطین بعد از این که بشنیدند که این سلاطین را از آن خلاصی میسر نشدند پس به خود که
 هیچ وجهی نداشتند و قضا و قدر بدان و توان آن کجاست را از دست خویش طعنه عطا و در محراب الهی شسته و در روز
 موعود خیزد و تا آنکه دست در عرض او ایام الدیالی محمد و سواد علی علیه السلام است و در ظاهر از جمع کردن
 پس تا و به دست جمیع در مجلس نشستند و گفتند که تمام مقدم بر ما بر حق است و گفتند تا این که از او
 در محفل مجلسی داده که از آنکه نه و از سبیل علی علیه السلام میگردند و او در مجلس و نظر معروف
 و جمیع بوجوه قول و جواب گفته اعتراضات این را دارد میگردند تا قاعلا را دیگر موالی نماند و بر سر
 و عیش و لعبه و اوقات این را ازین گذشته پس شاه زاده و امین و محقق فی سبیل جدید مدد و
 از این جواب است که نامت فخری را هرگز در دهنده و جواب او و عالجی سکوت اختیار
 کردند و این را از آن خصال مطلقا دم بر نیامد **لله** کرامی علان و هر چه فخری نشسته تا این که در محفل
 معافی را باین استقامات شمع بخش جان در داشتند **لله** ختمی علان و قضا و قدر برکت علی علیه السلام
 را است که در اندام و از دستان برای آن مرد که به آن تعبیه و در محفل جوانی که همیشه در منزل
 و محفل عاقل را دست مرفوع و چوبل می کشیده و در آن لغت نفع دیگر نکرده از این غیر
 به دست می نکرده زبان بگشوده و که مان این نکرده و عجب و شرم ایشان چون شاه نام و زبان

دید که فرستاده از مکتوبه بخود خواست و شاه مجاهد را هر شاه زاده زاده از چند چون در ایام
 دلایلون گرفته و هر دوشت تا عذر او را فاعده و ادب سپایان و صید رخ و شوق و برهان کینه کنی
 و نیزه و ری و فخری که با و شاه کار آید بیا خوش شده و شاه زاده نیز هر دو رگشت و در علم خط و رسم
 پوره و گردید بعد از آن به خواست میانه و در دو سبقتی معروف از بزرگ که کوچک کرده و او را زده
 آن را در حوض عراقی بنیاد و در عجب رسید و درین نزد و علم خط و رسم و سایر مریضه سر آمد که سلطان
 مملکت شام و سباحت تا می مور پادشاهی خود را در پنج میل و عده شاه زاده نهاده با الکلی خود را
 از او که در حاف دارد و در مضافت سلطنت بدان و اگر در و نیز یکی از خواست نام برید **لله**
افق شاه و مرد و کشت سلطنت و از کشته شاه و لایق و بیست خند او و شاه و کشته
لله بخانه و درین خیزد که شمع چراغ بکشتن آری بر عالیا و عاقل است و دست از این
 از کشته باقی نیست و اساس این کار خا زده ابوی فحاشی **لله** و در این کار که شمع شمع است
 نشسته و مراد آشی و حجت **لله** با شادی زده نه غم شهادت و در این کار که شمع شمع است
 یککل بزرگشته نیلوفری کردید که خون دیده عارض **لله** از این است چنین آورده اند که او ایام
 ملک را در حیات میام حیات رسیده و جاری صبی بر او دست داد و عده سر بر این نهاد و کشته
 از حیات مستحضر و نبرد و جان شمشیر بر او جان سپرد و رفت منزل دیگری بر حجت

بقدری نگران اوده اند و منی عظیم از جگر یک نهاده اما مشق در اصل نداشت مجاز است عشق در
اصل نگران اوده اند لغت عشق از عشق و او کجاست که بچرخد و ضعیف گردد
و اتفاقا کما است که عشق در صورت محک از بارهای بالینا و صواب و برحق عشق نشانه است از نماند
و حدت و معرفت چنان است که محبت و محبت است که در هر نفسی که در دل است که در دل است
و حدت و نماند پس اگر در دل محبت را بگوشه نشاند و نماند است و نماند است و محبت و محبت
لغات عشق حقیقت لغاتی که در این دم است بهر یک و نماند است **و نماند است**
چرا که در این پرده هزاران **و نماند است** از یک و نماند است و نماند است و نماند است
برای غرض سبب آن است که سوزی بجان بسپارد و در آن آتش زنی بر کمال افتاد و رخ و شمع
از آن آتش را فروخت و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
مثل طبع غلبه و آهین که و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
سود است **لغات** نگویند تا بسوزی نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
کاین صورت نماند است و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
نور سید عشق بود و در دستان عشق غفلت که عشق بود و نماند است و نماند است
میگفت ای یار من نماند است و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است

اود چاه مرد و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
تشنه نماند است و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
تقوی را برده اند از با بسهم عدد او سوم ساخته تا نماند است و نماند است
عدد او در زمان ماضی بوده و او در زمان حال و نماند است و نماند است
نماند است که عدد الهی است و نماند است و نماند است و نماند است
کرد و چنانکه نام نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
و این خیال الی نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
اقتیاد کوشش و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
نحوه است میگذرد و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
این صورت نماند است و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
عاشق کز نماند است و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
الغافل نماند است و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است
کرنید و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است و نماند است

زبان حال سبقت **توت** ملحق نکند و بنا نم داند **بای** رفتار بسته و فایده داند من
 پوشیده تماشای پشت میکردم بچه خفیه چشم بخار نم داند **بیس** چون عده آبرانی از بانی یار
 طانی اجداد از دیوهای عال او پرسید **لله** بعد از تشریف برین که بنده بود و می خواست
 کیفیت جان دل را جهت درج و صالت برسم لهای مجروح بگو که حق تا چونت حالت کینم
 روزه کوزه رنگ آلت ترا با اگر مشقت مقصد نرود عاقلان آماج مسند چو طبع است بشوخی
 ترا چنین مایه غیب لایق آری انجادل ضعیف و من خیزند کس شقی بقوت بازو نمیکند
 پس عده لغز نموده تا خواندند از ان خواندند طعمهای توان تا فو که هم شرب که ناکون آورد و چاهها
 بر لب طعم دمایده خوان انعام نشست شانزده چون مدوشان است بطعام ملاز کرده
 لغز چند تا اول فرمود و اگر می توان طعمها را نمیشفت زیرا که آنها از خنی بود که در میان نبی که نموده
 و هر که بدان لذت لغز نمیده و پختشیده بود چندان نیز وارد و مقبول بود که نمیدانست و کجاست
 و چه میکند پس چون از طعام فارغ شدن عده ای می روی به پرستان اورد و فرمود که این شانزده
 امروز بخلاف عادت همان غریب خوش شده شرم اورد و نمیکند از دگر با من بگوید اکنون بفرم که نفع انگشتی او
 نماید غیر از با و نام نیست و صوفی که کرده لال از دلش کشاید خال و ناله در باب نه **سپاس** که گشاید دل
 مشک لغز چاکست **سید** سبز نه از آن شراب که نکشت **پس** با آفتاب شرم لب از فایده که فرود آمد

از لب جام در خشی و شکست از پشت او تابیدی بجلد آورد و بگویم آب انجور بکوب و چینی بود
 عده از نوع بلبل و ملوک که از آن قطره و جلق منو حکید پیوستی که شقایق جفتی را
 این با ده رقیق و راج است و هر که هست در این نمایان چند در و جلال است **لله** که امی می
 می چون ششم کل حکیده کویا در چشم بلبل آید لعل از لطف آفریده زبا قوت لبه با کیمیه
 و کیکان مطر به معینه بر سر مداف و این حکایت و باب لغز و جلق و کوشاید کشته لصدان
 و سرود لغز را و در آورده عده از کالت دست خود بیال بر بار باره در غلانی نموده از روی بوی
 بوی حواله فرمود و تشریف کنان چون پسته خندان انغمن از نموده **لله** لبی انداختی علم از رسان
 توانی گفت کرد از کجایان نداد و با و غ غش شقایق **چو** سرده می در پارسایی اگر مردی
 خاصوی کن چو شست سر کسین زده و ریگن بر جفت پاکه امان قدح خوار بود اولی از جبر
 ریا کار شازده ازین زبان هر که زده شک نموده از روی جانلقانی اینقدر جزیت نموده
 که نخستین بوسه بر دست اورد و بیال از دست او ازین بوسه و لب نهاده طاعت چند ساله
 و عرض داد لبی بفرجست از چند ساله **للب** کوزه بر پالان و نش از آن کجاست شرف و کوزه
 ناز عشق از معی ضو که زود ان کرد و می در حدن علم سکون شقایق آیت با علم آری شمسوار
 عشق کر کش بازی درستان تمام را بگوید که آن سگت آسان گشته در با اندر سیات صلی و در ستم

کرار کرد و درین صفت کتب آدم تا زنده ام انجکت عشرت کس زبانه پس برخواست بستی
 صلاح ملوکانه که با بقا احتیاط بادره زرقه و عقد بوی جانی مضبوط خسته بود و در ضعیف
 مد آمد و جمعی از ملازمان و اهل بار داد و مکان خفته نیست قدر پیش دارد و در مانع هر یک کرد
 و نه می ماند پیش و چو کرد آید و رضا کردی داشت که شاه بوقوع آن بخشید بود آنچنان یکی بیزد
 خوشتر می کرد همان اورا کردند و بر صبا می چنان پیش رفتی و شال کتی نه و بکره کرد و بزرگی
نمود شک کردی و چو آنکه چکان سبک خیزی بخشش کرمان چو شش شاقان و چو دو و ده
 رسید پیش تر از نو زنده چو می کلکون چو کلکین چو دو و ده و شک چو پرتو که کشید شیمی
 چو آن وقت که پوی کشیدی از پیشش شاه بزمی خورد و بر پیشش از زمانه و شیمی ازین نام یاد
 چو آنش که کشش بود و خودی چو کشش دایم بزمی چو چو چو چو کشش و او کشش و چو چو چو
 ببرد چو باد پس بر سر کمر از پیشش برین بر نهاده بود آن آورده و در آن شب و در آن روز
 سر را کوه باده بلند افتاب و چون بدو از زنده شود سید در دوازده باز اسید کرده و بفرمود
 تا در دوازده شربت و در دوازده بان پیشش که یکی از سپاهیان است که بهشتی بیرون بود
 العقد چو آن صفتی از شهر بسیار بیرون رفت و آنست که صبح سپاه از دینال او بر دینال
 برعت تمام بانگ بر مرکب زده شروع در اختار نمود و هنوز اول شب بود چون صبح در یکبار

میل رسید که از پای میل تا شهر با چهل فیکت راه بود و در قفا بر آبی افتاد که شاه موافق از آن راه
 رفته بود و بعد از آن که راه خط نمود هنوز عکاست هم که پیش از راه و از آنجا میوه آصف ثانی آن
 عکاست را البیس و قرینه از جنت لغایت شادمان شده تمام از چشم از آن علامت بر نهاده
 آید آن ده رسید که از آنست که در ده دایم آسایش فرموده و در کشتن در آن مرقد از هر چه که بخواهد
 ساقی است که در آن یافت تا دیگر آن را الله تعالی بکایت صفتی یا زکات کنیم و در آن
 که در آن خواهد یافت تا چون هیچ وید و معلوم شد که آصف در این شب افتاد **نمود** سر چو آنست
 سلطان کوکب نمایان شد صبح ثانی شب خروشی از هم آمد ثانی که در خلوت نهادن ثانی
 تا سپیده طلوع بر آیم چرا شد صبح ثانی بتره چو شام خروش و بجز از خطی بان است و در آن
 مرکب ثانی برخواست بیدار شد که آن سپید بماند شده و جستن بمانش **نمود** العقد چو آن
 دستور از نظر انقباض شدن فرموده و لیدرگاه گشت بگوشید و بگوشید و او بر خرد و مند ما بگوشید
 لودی برست لاهران آورده تالار اسفغان علی نو سقا بر آورده و در آن ساقی چو این صفت در آن روز
 معنی نایش تا مان بود و بعد از آن ثانی از عقب گشته اول ظاهر نموده و نیز عید است که باز
 کردن ایش از آن راه امر حال و خیال اهل است لیکن بر دستور و تعارف بفرمود و بفرمود
 از مودلان برین کرد و بر رسم جایاری در پی او نشو و را خسته و بکا باور سبزه خوش خوش

دست ده کی کوه ازین دامن را از دستهای من ترانه آنجست از پیش از آنکه گشت و گفت که
 که مثل تو زنی بخوای چون منی که ای محنت قریبی بنجو بر دست پای سپهر خود بنده و مثل تو
 خورشید جینی بسبب چون من خاک نشینی و از دندان خرمال نشیند پس من ازین نایب چگونه
 نقد جان بدم و زنی که که با چون من که آن جانی را که در راه دانی همچو تو جانی به بخشندگی
 کندم **لوقه** بدان گفت از لال که خوش نگاشت بخشش را خوش تو را خورشید تابان تصافی
 که بر زده که نجافی برای بنده افتاده در بنده که کاش از بد می بودی که آتش بر کسین کسی
 بی بکت بشیون کاش می از می این کشت سین لطیفی که چون از خود دست چه این کدی
 می جو دست بنای که که این دو سیاهی که کم زین با حرام خود خواهی عند او تمام درانی
 گفت ای سینه زین سر بر سیاهی دای غنای بخش تو با غنای حق که من این
 بی آدم مثل تو وفا داری بنده ام و مانند تو با این بسیاری نشینده ام زیرا که بسبب
 ترک پادشاهی نموده سر و عالم نهاده و در جند بسیاران هلاکت افتاده و همچنان
 قدم در زنده در مقام وفا استاده بدانکه دوری که تو بر حکیم نموده بکت می خیزد با شوق
 غایبانه بخت ام و در جفا می محنت و در اجابت صوری سیاه تمام **لوقه** مرا از زرق آید
 مرئی که در کتب تو بخواند ی آلف بی تو اگر سعی نموده در سر جان که در کتب من است

روانگرد و از آن بود که صورت خود را بدان دیباخته ام تو خودم و از آن که من بودم که
 تو بدان رسید از میان سپاه بدون آوردم و آتش بر از خود خواندم و یک نظر را دیدی
 چندین محنت کشیدی من قیام قیامت عذر تو نموانم گفت از همان بسبب بود که من نیز
 عیاست تو شرم کرده و این بند بلا افتادم اکنون بکت دیگر آنست که جدی کنی بگرد و بر خود را
 بر این سیاهی که تو نیایی من ازین بلا بجات تمام بخت **لوقه** بخت بسیار این خسته که عیسی اعجازم
 داشت اکنون از قدم تو شست دامن بکلیت گفت ای باغ من تو رنگ گل جلال جوان ای تو
 خیالت شمع زایده بجز این من چگونه بخت تو توانم آید و جهان مانند زده بدو خورشید وصل
 تو توانم رسید و حال آنکه من شمرده و از تران نشینده ام و راه بجزم تو بجزم نشان تو نمیدم اگر چه
 مرگ است ایمن چو دی از مرغان است را عدد گفت که تو بی منزل مقام من توانی بر دیگران
 مرا در حد و شرق زمین شب کن زیرا که خورشید او که بجان مشرق توان دید **لوقه** که در مشرق جو جو
 طالع ثوی رده و در آنها میتوانی یافت مقصود شاهسون از شوق تسخیر این نام شره و دراز
 و از آن پسین بدن کلف از پرده از خواب پیدار شد و حالتی که از سر شمشیرش عیسی
 روان بود و **لوقه** **مَت مَقْبَل وَكَلَّتْ نَسِيَانِيَا** را در زبان داشت
 پس در حال شب بزم بر کعب نهاده سوار شد و روی سبب مشرق روان گشت **لوقه** چنان

پس چون در پیشگاهش آمد و بنام حق سلام کرد و ملک عالم سلام آورد و در دیوارهای گرام و انوار
 داد و در بارگرم رسید و بخیر و بوی حکایت کرد **نقطه** گفت ای ملک حق پس بر تراضی زلف بگفت
 کرده مرا من ترا به سر کشم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 ملک تو این است که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 بر غایت فریاد من نیز بوضع درون من در آیم و بپس درین تنم کشم که درم در پیش زاده از
 سخنان شاهزاده متوجه گشته قسم فرمود و گفت **نقطه** که ای ملک عالمی که استکان **نقطه** گفت
 بنام من ترا به تمام جاهای **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 نامون نیز میفرماید **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 در زیر خشمیت **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 لبان در تحمل من از این معطلان در منزل تو بر تراضی طراوت میکاری مرا من بود در دلش
 ترا سرور از آنکه بفرستاد **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 شقایق بیکر داغ **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 بر منزل تو فنا توانی رسید و از ترک تعلقات کنی بخلوت خانه و دردت زده نیایی **نقطه** گفت
 پوشش من با صاف میبوی چون می گردانم که در می میبوی و یکی از بزرگان که در پیش

شایکی عجب و یکی **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 کوه دست **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 بکرانین نیز پادشاهان **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 اگر چه بیکر ازاده **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 اهل ملک **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 شاهانه و لباس ملک **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 دولت میبوی **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 اسب **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 از من باشد **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 فوط من **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 مرکب باشد **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 خورنده **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 خداوند **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم
 کشیدن **نقطه** گفت ای ملک عالم که این است **نقطه** گفت ای ملک عالم

من شش سستی اتفاق یکدیگر دویم برادر شش رفتن باشد از آنکه گفته اند در سفر رفتن بجای و در
 بار شقیق طلب کن او را گفت آری آنچه معنی می خفت صدق است پس شش از آنکه گفته است
 میراند و با او نرم برفت و سخنان گرم گفت تا شب درآمد و چشمه ساری نزل کردند و شش به
 اخوت خود دست بردار آوردند و در دیگر که نیز عظم و عطیه بخش عالم طالع آما بکشت
 در درخت کوهستان روی برآه آوردند و چاشنی گاهی بود که به بی معیبه رسیدند و در خانه نرسیدند
 دهان شدند و مرد دهقان مانند گریان با ایشان گفت بسیار نمود ضیافتی و جورا حال تقدیم
 رسانید و شب برای ایشان فراش بگذاشتند و هر دو به او می نشستند و چون روز شد بگذاشتند
 و دهقان را بخواند و گفت ای جوانمرد این شش را برای من بیا و دهقان نواری بود و بجا آوردی و اطعام
 و اگر کم ما مساک نو زیدی اکنون توقع از تو آن است که یکدست جاده کنی و شش را
 که مراد از ولایت مساکان شوارح حقایق و آثار کمال متعالی بود به شش بخت برین انعام
 نمود این مرکب بجای ملوکانه و تاج کرانه مراد و عرض تقرب نمایی جوانمرد دهقان کشته کاف
 لیکن در عرض شش شش شش گفت اینها از برای بهانه نیست بلکه یاد داری راه آوردی از آن
 پس دهقان برفت و یکدست جاده درویشان و کسوت های ایشان که تمامی فقر و دینا و غیوب
 و مسوالات کرانه بود با عصائی و کدی و غلغله جان کرد و شش بواسطه مرکب را با زین بکام
 شش

تاج عواید ملوکانه که در یکی از آنها خراج ملکیتی بود به دهقان بخشید و لباس اهل فقر و فقره
 و رقع و در پوشید **الموت** گفتند از آن لباس شش ساری درآمد و شش را شکاری خوش بود
 با تاج مرصع و چوکل شد و در شش الو طمع نمود و از روی عت ترک افشرد و کلاهی از غنای نهاده
 گفتند و با مراد زار موضوعه درآمد و هر دو فقره صوف پس برآوردن با عصائی و کدی
 از دهقان و دهقان بکلیت صوفی شوارح سمیت و در نو و دیدند و پای بی نیازی بر
 او مهرا و نه تنها که داشته دست از دهان آورد که کشیده **الموت** تعلق بر این بی کشیده
 روان اند و بخود یا جریده همچین تاشی دیگر لب چشمه ساری و سوره زاری نزل نمود و بخت
 تحت آسایش افکند و در شش سابق روی بدویش موافق آورد و گفت ای برادر
 چون از میان حجاب دولی برخواست و همه یکا کنی در مزارت محبت صورت نمود اکنون
 در حال دانه نشسته مال خود را از یکدیگر نهفتن بیا هم گفتن از طریق مرادت و صوفی است
 زیرا که روز اول که من ترا دیده ام و با تو رفقت کردم و در احتیاجی از خود را از تو گفتم
 تا ترا از این کنم اکنون چون دهم که در شش ملوک طریق اهل فقر است قدم مانی و به
 و اخلص تمام دست از پادشاهی برداشته پای در نزل درویشان نهادی نیست که فخر انعام
 برآورد و نه تنها که اکنون دخیه است که تو اول از من گرفت خود سبقت نمود و از آن

اگر کسی بقیه من بقیه خدایا می باشد و با انهم از برای تو حکایت کنم زیرا که خدا پرست و کر تو نیز مثل سب
 عشق و دوستی است بر داشت ترک پاوش می کرده و امن گفت روا باشد پس اقل شاه را که پادشاه
 بختیاری بمان تریم خست و ستان خود را از اول تا آخر ~~خود را~~ پنداراده و فغان نمود و چون تمام
 رسانیده و در پیش بخت گفت که **لله** که هست این همه انرا داده و امنی بسایه که هست من بخلق تو که
 میکنی در این حکایت یک یک از زبان من روایت **هانا** در میان سم و منی نیست برادر حقانی
 و تو نیست چه شد اقل معقل از دست **نوا** زمین سیم محی بنی فقه بشو حدیث ای و فخر کن که شد
 جهانستان برادر اول **ن** که کن با و از حکایت های این **ن** که خوش شرم است بشو و بنی برادر **ن** که
 این غلبه شاه لغیم است این شاه نام و در جاده و شرق زمین متصل زمین این **ن** که شریک است
 که ترا شد با کس که گویند پدرم در آن مکتب پادشاه بود و در این **ن** که پادشاهی است نام و فخر
 مکتب سب فخر ان **ن** در ترک و مرتبه عالی نسب **ن** که بسیار معز و در مکتب و جابر **ن** که یک **ن** که
 او با نیست و هیچ فریده را زهره گفتا و دمای پادشاهان جده و شرق زمین **ن** که فرمان اویند و پدرم
 از جمله **ن** که داران و جاج و مینه کان او بود چون پدرم وفات کرد من و در سن چهار و پنجاهگی بودم
 امر او را که کان دولت مرا بعد از پدرم از تخت سلطنت **ن** که خستد و چون کمال پادشاه سال **ن** که و شد
 وقت آن رسید که جاج و مینه کان **ن** که با کس **ن** که از آن **ن** که فخر و فرستم و کاش که کان او بطریق **ن** که یافت

بدو بار من آمده من را شوقم و ملازم **ن** که فخر را بتبیین مع نمود و جاکهای و پشت از برای فخر
 چنین بخاتم فرستادم و نامه او را پاره کرده و اینچنین او را فخر دل و مکتوب را که برداشتم و خود
 نیز در همان روزی سپاه **ن** که از جگر کذا در آستین روی بولایت فخر و چنان نهادم و در عرض راه **ن** که
 او را فخر و دل و دست گیردم و مکتب **ن** که این **ن** که کان **ن** که فخر **ن** که رسید که من **ن** که
 ولایت و الکاء **ن** که از اخطاب کرده بودم پس از این و غضب رفت به سینه لشکر خود در جنت و من **ن** که
 انقدر دولت ندا دادم تا او لشکری خود با جمع کند و صفت گرفته نزد یک **ن** که چنان **ن** که با بی **ن** که
 رسیدم فخر را علاج شده با لشکری که در جنت داشت ملاقی و بعد از آن **ن** که فقره **ن** که میان
 من و فخر **ن** که پیغمبر است و از خلقی تقبل رسید آخر الامر **ن** که ظاهر زرق دولت من **ن** که
 که رسید و در کشته که سپاه فخر **ن** که مردم کرده پس از برای دولت از دو جانب بسته های **ن** که
 پیش آمده مرا با فخر **ن** که چنان **ن** که صلح دادند و شرط با یکدیگر او طلب **ن** که از من **ن** که
 او نشوم و در خانه و قیقه نوشت هر دو برادر نمودیم و بخت ایمان و عقد و کید بیان **ن** که
 مرا این **ن** که با تو از من **ن** که سگاری نمود و عقد خویش را در ده بانی **ن** که و شای **ن** که را بر **ن** که
 نو که خست من نیز از کشته هر دو ولایت فرار یافت و من آنوقت **ن** که با جمع **ن** که
 بعد از **ن** که مشغول بودیم و بعد از آن **ن** که بال **ن** که سلطنت **ن** که که را **ن** که می **ن** که بودم تا روزی **ن** که بسیم **ن** که

بودم ناگاه کوری از میان کج گاه من برون تاخت من نیز شهادت کب از دینال او را بختیم
 نهادم و پیش روی لری بمن ادا کردم شیر کیری مراد و سرور و ترک زنی بمن ادا و پیا
 بازی بیک انگشت کاهم بر سر دوش و عید که از الم خواست کوشش برون برادر از آن فیهیم
 جدا افکند و خیل سپاهم بوی بسته بر دم شتابان چشم شتابان در کبابان که کاین
 کس بغیر من کردیدم که هیچ مرده از کور و فیهیم زب افکند و حشمت در دم شور زب افکند و خوف
 ادا کرد و فضا را از دستم تابان تیرهای بود که در دایا اگر می آید به غن از انصافی با محکم و
 ملک چون کمره اثر در تاب بود و عود داشت و کوه چون کوره بیکه کران و التوب باریت
 حرارت هوا فضا بودان در کج و ان بخت آید و در طان از میان آب چون ای تیر باریان
 شدی **نظم** اگر بر آن که شدی بقطره با زخم هوا قطره کشتی تیرا که بر بوی برقی کردی که ز چو پناه
 از بختی بال و پناز بکشتاب از هوا افتاب و لست بخت بر آفتاب قدم ازین
 آتش بکش بکشند روی و من راه دور دراز و عقب از غزال سبک از مرکب آینه بختی بختی
 تا در میان سینه افتد از چشم کشت پس از باری هوادان سینه زنت خرا از مرکب
 پیاده شده مرکب را بچاکند ششم چشمه آبی دیدم روح افرا و بعد از حرارت هوا و تیر از انصافی
 از آن چشمه آینه عید و خواب شدم و مثل همان مقدّم که بر تو واقع شده بود شتابان از صدای

ساز میبار شده همان بکانه که تو دیده من نیز بکانه مثل همان دیدم و در انیز برون برادر
 عالی طلبیده و در آنجا بزمین دلبری دیدم که بر تو حسن جانسون عالم افروزش چهره افروزان حیات
 و طره بکوشش نهر و شیر الغریب امون در دام سودا میکشید و از خوابم شسته از وصف حال
 و نکته از زلف حال و خورشید اوج کمال جان کنم عاقر تو **نظم** زبانی که تو ترا بگویم از آن
 گوئی توانم گویم بختی بکری چون مطلع نور خرامان در کمارا و صد خور و او ضم نقاب از چهار
 برداشته کف در خور خور و خود را بمن بخود و مرغ دلم بایدم زلف را آورده از سینه ام
 و تو دلم را بایدم زلف را آورده پس من نیز زباده و تر از بوش و فیهیم در او پیشی بختی
 میزدیم **نظم** کجا می کل رضای تو نطق که تم که بخت زلف دل دیگر بدست بیک
 اینقدر رهوش بختم که بستم کاین پر باین اندام او صم حو را بود و بعد از خط از نطق
 و حال و عهد و حال از بوش بخت و همچنان بخت بودم تا آنکه نسیم بختی بودم و زباده از بخت
 سیدار شدم از آن ترینان در مطلق که رنگ حوران صیت بود و تیری بیا فتم پس در
 همان صیت بر حوشتم و بخت و اندام تمام سوار شده و بر آه و بشهر رسیده بر صندل
 قرار گرفتم لیکن قرار دارم از من بوقت دانه و روز و حوزد و زباده حوای بختم و با
 باین امید بودم که شبها سر بالین نهادم و مل حوای بختم که شاید او را در خواب بختم و بختش

بلاش کل حال منم در شب این منور را که در خواب دیدم **ص** ایضا چشم منم در خواب دیدم
 وی با کردان داشت بخوابش **ص** که به بیداری هر دو حسن مانع شود می توان دلها شب
 بخوابش تا شبی خیال حال او خورشید شال باد خواب دیدم که با من از روی طعن و کینه گفت
موفق بگفت ایتم که در عشق لبی در این دلبستان لعل کم عشق مکن ای باده بون
 عشق موی تیرت کی شود حقیقت موی مایع مکتوب این جامه زرق که از علقه کس
 ناکرده فرق مکن برکتش ای موی عشق پیرس از اصل موی معنی عشق مرا ازین ملاقات
 سر ایجاب از عالم خواب عالم بیداری و بمنزل مویشاری انداخته چون بیدار شدم در قفسه زلف
 چه جای قفسه شاهی و سلطانی برآشدم و پیر می داشتم نام او سغود در هاشم بر طلبیده نشور
 نیابت و لیدیدی خود شام و یک کشیدم و ملتس ملتس درویشان و کسوت فقر شده در شهر
 تا بکن بران آیدم و از سغود و نیکو رعد که رفتم که کند از کیک مشقش از دنبال من آید لقمه
 از خود و مشرق زمین با شرمشام و ولایت طار و زمین عرب با اصل روم و اسکندریه که او
 در نواحی مغرب زمین است و از آنجا تا با نطق که مسافرت کردم بگویم ای ملک که در عرض نیست
 چاکشیدم و چه شوقش دیدم و اگر حد مفصل باز گویم ترسم که ملول شوی و فایده نواقص گفت
 وقتی دعا با طفل محبوبی که ما آن کرده بشم عنان جبروتی و بیج باز آید از این شوق

خوبی شنیدم

خبری شنیدم **ص** با بیکیش فی زمانه ان ندیدم یا من خبر نداستم یا او نشنیده بود
 تا با اصل مغرب رفتم و شبی که بیدار کردم و خواب دیدم آنرا خواب دیدم پس از آنکه شبانه
 پیش رفته و منش را که رفتم که رفتم ای که کشیده حالت عروسان شب را جلوه کردی انوشه و پرست
 حوران حنبت را و لکن حسرت شوشه با روی جمال من رهی کن که در تیرت که من طلب تو
 که در جهان بیکر دم و اندر شرق مغرب زمین آمده سیج عالی منزل مکان تو بنوم **ص** رویت
 پا زدنایک که خشم ز پا افتاده ام خود که دستم پس از این منبسته که گفت بر آنکه با جمال ترا
 برکت اتمان می نمودم اکنون چون دیدم که من وجودت از کوره که در طلا می خالص تمام عیار پرور
 هنوز از فراموشی ترا در جریه عاشقان شب فرودیم لکن با آنکه من چشم و نام من حور است و برادر زاده
 مشکب پانم تو با جمال بر کوه غلط افتاده بودی که در شرق مغرب رفته **ص** صلیت مشکب کللی
 که خوشبختی اکنون این راه را که آمده باز پس سپاید رفت میاید که در جهان جرد و دلوا می مشرق
 زمین و طلب کنی **ص** خطا کردی که رفتی باده نام بوی لغم ازین جانب شام جواقی است
 با لغم ترا که از شام اکنون در رخ سوی چین آید من خواب کشتم ایصنم خورشید شال و ایست
 شیرین که کشیده خال کیم که من با شیط طوع آفتاب رخسار تو بجانب مشرق زمین بوم آخر صواب
 زلف ترا در شمعین از که بوم نیز که من نام شده و یا ترا نمیدانم و این سخن بودم که عطر زده ام

حال آنچه که کشیده می بیند چشم نور بینگان در شام موافق افتاد و می خدایات دیده که در
 ندیده بودند یکبارگی می بیند بر او نهاده با او و تمام اندام و جفا حساست و اندک بی پایه ناما شده
 در خانه جلالت و دست و پا در آمده و او که کاین دکان خود را بر سنگ نموده چو می بیند از آن جزیره داشت
 و علم کاهت بر داشت و بعضی را بچو و چاقی رنگت و بفرج خست و بعضی را بکشت و گوشت از پای داشت
 تا او با نوزادان مندرم مستغرق گردیدند و داشت کس بعد و جزیره که در دهین اطرافت و در جزیره
 مرز و در کار است پس از آن در همان چو می گفتم دقوی می گردید با خود بر داشت و بعضی غایبی که در کاین
 نماند بود از آن جزیره فراهم آورده روی یک جزیره دیگر نهاد و قصه شاهزاده در جزیره و چو می بیند
 و افتاده گاهی سبزه شیرین مشترک در یک راه بود و گاهی بسیل کش آو می ارباب رست می نمود و بعد از چند
 روز دیگر یکجایست پس در جزیره در آنجا نیز خوف و خطر عظیم یافت بعد از آن رست و چو می بیند کاین
 بر روی جزیره و چو می بیند در آن نیز با یکبارگی در میان رست و چو می بیند که در کاین جزیره رست می نمود
 می رسید و قدری از آنجا نماند و می نمود و آنکه کفر او بسیار کم قوت و ضعیف شده بود و سبزه بر تپا
 خود می گریست تا روزی یک جزیره رسید که در آنجا مکان دلا و دل پایان بود و این نغمی بود و از
 سرتاجر با بی شبیه و از کاینجا نماند و بعضی را در و ال استند شکل می نمود و در وقت رفتار
 مانند ماه و در السبزه بر زمین می کشیدند و اگر آو می می کشیدند می کردند و او را در اندک می کشیدند

از آن صورت جزایران جزیره در آمده و از آنجا نماند و می کشیدند و او را در اندک می کشیدند
 خواهر بود و کاینجا جمع می شد و چو می بیند و بر روی می کشیدند و چو می بیند و بر روی می کشیدند
 متعارف آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند
 و هر دو پای را مثل دال حکم کرد و در کاینجا نماند و در کاینجا نماند و در کاینجا نماند و در کاینجا نماند
 شاه موافق زد که عارض ملکوتش نمی بیند پس شاهزاده مانند کتب خوشنویسی را در آنجا نماند و در آنجا نماند
 به طرف دیده آید و آن دیوال پایست شب چهاردهم آن رسیده می شود و بعد از چو می بیند و چو می بیند
 و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند
 بعد از کاینجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند
 رست و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند
 در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند
 که در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند
 القصه نگذاشته و باینجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند
 با خود اندیشید و چو می بیند که در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند
 تا توان شد تا که دید که در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند و در آنجا نماند

این همگیست

بیم است که زانیت سرشاری قیاسی بکشد و چون بدندان ریزد که یک شجر را در دل کند
 و فرج خود را بر ساق انداخته میسازد و لذتی قیاسی بکشد تا قطره از ساق آن شجر بارش کند و او در
 فرج خنوق این شجر بکشد و جسم ایشان بجا بر رخت قبول قطره نماید و لطفه میشود و دو لیل ایشان
 توار میگرد و پس ایشان محل میگرد و لیس خنوق این شجر را میگیرد و بعد از آن از یک شجر میگوید که
 چون سال دیگر من بوسم در آید از نظر آنکه از دست می کنند و عدد ایشان در آن شجر از چو
 و چند است و عدد هر یکی از چهار صد مال افزون و در هزاره است و انبساط اعتدال در میان
 و تابستان و بهار و خزان و یکسانست و لابد در دوت و چهار است بکدام را در این روز نیست و این است
 که در میان ایشان در کرد پاری و عارضه بدی می آید و اهل آنجا همیشه برهنه و در میانند از راهی که دارند و از
 که در دینند و دارند و با هم بر میانند و نموی میسر که در نهایت لطافت و نازک است که از دست کرده اند
 چون از خمارت و برودت و از ایشان بازی نیست و هر چه همیشه بدی ایشان از نازکی و سبکی
 و تری و نازک شدن و فرج و عذار و خیار ایشان چون ماه ده و نه است و در میان آن زنان کی از این
 منبر ایشان با لطفه پادشاه است و از نازک است و اجالت و فطرت ایشان که در هر برهنه و سبکی
 یکی از نباتات موک حرمه در دست دارند و وقت و نازک است و در برهنه است که در کت پشیمان
 و تاراج و تاراج است که بکشد و در لطفه ایشان را بکشد و تاراج و تاراج است و تاراج و تاراج است

با او ملک عرب که کاری از پیش نبرد و لطفه نازک است و چنین گفته اند که از خدایا روایت کرد که
 سبب بسیار که شکر شکر است تمام زن برهنه و عریان که اصلا در دور میان ایشان نیست و دور
 مبارزت بر سیلان زرموار میشود و آلات حرب ایشان در مکان است که از چوب کزسیارند و اکثر سوار
 از قول خود که با هم روایت کرده اند که یکم و دو گوشت که من آنجا رسیدم و دشتی در میان ایشان بود و من
 بوجی از آنجا چون آدم القه شاکر و حق چون بمانا رسید و از آنجا که روایت کرد که از آنجا
 زن است که از زمانه آن و از آنجا که من میروم و لیکن از لطافت و نازک است و خلاق حید و جمال و نازک
 و کمال ایشان و لطافت او و رخت نموده اکثر آن نباتات و بکار یابل و در او کشته و شایع و اوج
 زبان ایشان را نمی شنید یکبار ایشان انواع و با میا صید و چنانکه هر یک شکر شکر و در دین می کشند
 و در خوش روی آوردند و بیک بوسه بپوشید و می دهند که از لطفها را که در حق نیست و حفت با می
 یکبار برای وی می آورند و هر یک نوعی از لطفه و نازکی و بدست خود و لطفه و در دینش میبازند
 تا خبر آمدن آنوقت تسبیح ایشان رسید و با حصار و مقدر فرمود و چون شایع و اوج را بگفت و سکنا
 و را که در دین و اوج نظر که چندی در از و طوفش و غدار می با لطفه و این است که از این شکر شکر
 از زهرت آبا و ارم ایشان داده و رضوان از رنگ او کجاست و نازک است و از آنجا که در دین و اوج
 او دید و هر کس که بوسه بپوشد و این عطر لطف بر میان و نیز از نفعی که در شکر شکر

است و از کوی بود که از زمین بودی نشانی آسمانی بود که بر قوس از آسمان و از وقت نیز آفتاب
 که در این چنین کوهی که رسید دست از کوه بر داشته پای بر که نهاد و نماز خزان حشری قتل که بالا بود
 ملکات لغز چند گشت و جوی از بر لعل با سیاه صاف شده و بر و بنای بی بر کوه و دیده شاه کوهی
 چند حکم بر این از حضرت و بدینای سیرین این را مانند فخر و حمد و خیرین حشر و خیرین و خیرین
 میانه و همچنین میوه با فخر که با که در آن دل شرح شدیدی دیگر در آن کوه طلوع نمود و قضا را از آن
 و شش گشت و حال از هر چه نمودن بر قله و جبال جاذبه بود و چون چنان دیدند که گریان و قویا
 پس از آن از کوه که روی به شیب نهاد و در آنجا نریمان خردان و دید پس در آن شب است از آن
 بگشت و در میان کنده و من که هر وقت بودی در آن جزیره نمی نهاد و القصد شد به پادشاه روز از
 در آن بنا سو تا از ولایت نریمان چون رفت **و** در آن چنانکه حی سبست و معشوق و القصد شد
 عقده که در آن بر جایی گشت و در طریق حمور با هم نشو و نه چو میل آنچه بخت به روح نام که بود
 چون لغز خارج چنانکه در طریق سبب گشت از فیض غلظت و من فرح و شاد و زنده گشت
 از آن چو طیان سبزه بند در راه افتاد و چو از غمت بوی بر روی افروخت که در عالم انشا خود را غمت
 بر روی اندر غمت از زمان کرد که در هیچ زن می نمود و در و ظریف تر که از روی نشانی است از آن زن
 که بر روی غمت است که است و در غمت است و غمت است و غمت است و غمت است و غمت است

و در سبب که گشتی سبب که گشتی و در آن چنانکه حی سبست و معشوق و القصد شد
 سرایان است و در میان این عبادت چنان آورده است که چون شاه لعل در نریمان بخت
 یافت و از خوف او چو بر جاذبه بر آسوده و همچنان بر کنار او بگریخت تا که را بوی رسید که
 از جاذبه و شفت که بسیار ضعیف از غمت بر گشتی و چون نریمان ناموفق زار و ضعیف شد
 از نریمان باز ماند و از ضعیف نام توانی با یک گشت **و** در آن شب که شد عریان در غم
 و در آن شب که گشت بریان از نریمان که در ضعیف را که در شکل قهر غلظیدی به پهلوی ز سوز دل آید
 که میوه نریمان شش بر میوه میوه نریمان چون نریمان در غمت و دل شک رفتی از شش زدن و دل
 تا بعد از آنکه بر کنار رود با شیبی که بر جاذبه رسید و انواع عجایب به **و** در آن شب که گشت
 بشایع شیان است از تو تم زبیر موزان و شست و در آن چو مرغ اندر و خجسته و بالا و در نریمان
 وضع بود و از سبب و از کوهی آسوده تا نزد یک لعل و در میان کوه و در میان سبب و در میان
 با الطاف حضرت با در شش طال که بال حضرت میدان افتاده که بر روی در میان آید و در میان
 پس روی جاکر لعل و آسوده گشت از رحمت خدا و در میان نریمان نریمان و در غمت و غمت
 تقصیر کن و دل قوی دارد و عاقل که حضرت پرور که در میان سبب و در میان سبب و در میان
 در و دشت که عبادت کند و مشرود با و در آنکه خلاص مکنات تو نزد یک رسید و کوهی که گشت

بقدم رحمت منزل ستر است رسیده و معجزه قوی که در قدرت است تا این گشت **الحمد**
 عین باطن از عبادت قائم اللیل که در میان خواب آلوده صد و بیست و یک گشت سرگشته خواب
 به بیداری و قدرت ستر است چنان شدی رسد لذت داشت که تا نلک آید و کام داشت
 شاه سوختی از غفلت این عبادت سرگشته است و دیده از خواب باز کرده و به کرم صاف و صاف
 و جهان روشن شد و از آن درخت بریزد و دهنه زده کرده و دهانه از برای طاعت کعبه آباد
 فرمود و از دیدن آن خواب بسیار بیدار گشته است و باز درگاه بی نیاز نبوده است و به غفلت
 در مضایات میگذشت **الحمد** بگفت ای بار خدایا من میگویم اغثنی یا عیالک الشیفان بدست
 آنکه فعل میگویم تا آنکه دیده بگشاید و از آنجا که رسیده با کمالی همان چهرت داده که آبی حق
 و سواد از غرض و تفکرت بچی با و آب شش ناکت نکرده است ارواح و جامه که او تمام ملکوت
 او نام بچی اول این گشت خانه ریش روح بچی نور پاک آدم و نوح و ابراهیم و اسماعیل و هابیل
 شمع است ملت با نوح هم قرآن حق بچی با یسایا و یونس بچی تورات موسی و ارون
 که به نشان صد گنج قارون بداده و در نور و صدق پان بچی نوحه از یمن میان بچی آنکه
 انقضت در نور است که در آخر زمان در آن ظهور است چنین خواندم که در این موقت با و خواهد
 شدن ختم نبوت بچی نور پاک و غیب او بچی اوست و قدرت او که این جور سرگردان پس

روانش این بایان سوی منزل گشت این و بگشاید از دیده خواب و بیداری و افشاند
 پس بعد از اسم دعا نور را بری بدرگاه حضرت باری باید و بر لب دریا آید و از پشت و دو
 دیده از غفلت و در لطف غیبی پوست بخت بولش تا که از لطف سبب سازد و در این راه کم بسیار
 از چون نیک نظر که چشمش گشتی غیلم و بگشاید بک افتاد که روی دریا می آید **الحمد**
 ز غلبی بگشت ساز و بگشتی غلبه دردی جو اندر گشتی در آن گشتی در غم نوری
 و طایر بسیار را دردی ز گشتی می بود آدمی بخار و صد بوسه بطن او گرفتار مطبوع بود
 سحر است بفرموده شخص او و غفلت صدای خلق از آن گرفت بیرون چو طبع می
 تسبیح و التواتر چو دال و هزار و پایی بسنگ بر زار و فخر افلاک چار و چار که تو هست از هر که
 ستم ز مال مردم که در کعبه حرمی چشم بپایان نخته بر هر کجول که ایمان سخا و نصی خود
 نهاده زین کمال مردم عشر داده چو طلاق دیوان طلبم بدید که خلق و کمال حضرت چو
 بخندان تو انحر زوایا میگوید پس تر شاهزاده چون چنان دیدار باری برست و خوب
 بلند از و حجاب باز کرده گشته جامه در دای درخت بر سر او چو علقه کرد و از آن گشت
 و خداوندی که با نوحه از آن است آورد و چشم دیدار گشتی بر او دست افتاد و پس بگشاید
 چو رجوع کرده در آن گشت چنان یافت که گویا آدمی و کعبه را با داده و از آن غفلت

و شفا شنی نیاید و در کشتی خواجه بود بزرگ متولیات میکرد و نام او سعید از زبان بود
 و در بلاد محدود منزل مقام داشت و از کشتی نجات یافتن بود و در شهر در بندگی آمد و عتبت
 چنین دیدار خود داشت پس علاج صورت داد و در بعضی رسانید سعید مردی بود که بر روی مال
 و در میان کجای خلعان در خط بفرمود تا یکی از اطفالان در زور قیامت و او کشتی را از کشتی
 تا قرار گرفت و او زورق را به دست تمام برداشت تا کشتی را از کشتی جدا کرد و چون علاج را
 دید و آنرا آواز داد و در وقت که مال بپشت فی الحال خود را برداشت و شفا شنی کرد
 تا بر زورق رسید علاج و شفا شنی را گرفت و در زورق را آورد و چون آواز از بی و شفا شنی را
 بر رسیدن و اموال و کشتی را بیکدیگر تعلق گرفته بود و در روی دریا با شرف و بخت و او
 زورق را چون تیر شهاب بر آب رها کرد و بکشتی سعید از زبان رسانید پس اهل کشتی
 در خط دست و اموال را ملاحظه کردند و کشتی را آوردند **و الله** چنانکه زورق شفا شنی را
 می بیند و در چوبینه خواجه از حسن مطلع او پی فرستد نظام دیگر آمد و در سفینه یکی در شفا شنی
 از زبان است چو زین را که بکشتی سر دست فرستد چنانچه او را بکشتی غارت از زبان شفا شنی
 پس سعید از زبان شفا شنی را پیش خود خواند و بنشاند و از آن استفسار فرمود و گفت که آن
 چه کسی در این زبیر با چگونه گفت و می دانم خوب است که شفا شنی را از او از زبان فرمایند

بر اهل کشتی نظر کردند اما که چشمش بر آصف ثانی افتاد که لباس درویشی و کسوت این
 در میان او با جبران نشسته تیر تیر و آن کسوت و آصف ثانی نیز تیر تیر و آن کسوت
 هر دو یکدیگر را شناخته و هر دو لغزه زده از هوش رفته اند **و الله** زشادی و دور از آن
 بر آمد بحجم مرد و کشتی جان در آمد سعید اهل کشتی از ظاهره آفتاب متعجب شده و آب
 بر روی هر دو تن بر زده تا هوش را رساند پس اموال و کشتی را از جایی بسته دست بگردان
 یکدیگر کردند و اموال و کشتی را بر پیشانی آصف داد و سر در قدم او نهاد و بوسه بار دست
 پای و اموال میداد و اهل کشتی نفرت و تیر تیر داشتند که اینجا از قضای و ازونی تر بمانی
 است پس سعید از زبان چون چنان دید و روی آصف ثانی آورد و گفت ای عزیز من
 چو بستم شد از سر کشتی اینجا از بر جسم الحال اینجا ظاهر شد که گویا سابق معرفتی در رابطه
 اشتیاقی و محبتی و صفا در این اکنون با ما که این جوان کمیت و اوقاد و این را در این زبیر
 بین و بعد از صحبت **و الله** چو ایش را دانی کین جان است که بهتر از من است
 سبک کاست همان است اینجا ان کشتی می شود و معشیت ما طالب می شود
 پس آصف ثانی روی سعید آورده و گفت بداند این جوان همانست که من در این
 مدت مکتوب و صفت حمیده آنرا پیش گفته بودم من غلام خانه زاده این عالم و این عالم

نرسیده که در قوه خود از هیچ خویش در بند و قید حبس از غرق او در بایست که
ولی که در آنکس پیدا نمی کرد معذرت را آن لقب بسیار کرده و گفت مانند لیکن با معذرت بودی بود
و حسب فرست و در راندنش از گوش با پوش و آست با آن خود گفت آید باشد که من می گویم
که چون که از آن که گویا پادشاه شام بسیار است و این جوان باقی پیر و پخته است بزرگوار
در بند این آید را نشود که حکمت تمام در صبا و در صید که غایب شده و گویا آید که بکند
رفته اند و بعد از آن پیر و پخته هم طلب آید رفته است نیست کیان هر دو مانند یک چرخ این
بنا بر حکمتی نام و نسب و آفتاب می کنند مار نیز ازین سوال نباید که **لعل** نکرده شب چرخ از
خود دور شود که از آنکه با خبر باشد **و** اگر طاعتش را شربت و می باغ شسته اهل خوش گزینی
پس بعد از آن که در کمال ری و زبان بسته و تمام فرمان برداری است و چندان حد
و بختی نمی نمود که شایسته و آصف ثانی بخت شده بودند و پیوسته زبان معذرت می گوید
و می گفتند **و** این را با چو چشم خویش بین می چون تواند بود چنین لطیف و ریز آید
بر چرخ شب و مانند شایسته و آصف ثانی را طلبیده و زبان عربی که در زبان در دگر گشتی
و یکم نیست استغفار خود که ای را در تو نیز از شکرت خود بمن بیان کن که چون شد که تو
از شهر سپاردن آمدی و با بخت افتادی آصف ثانی زبان عربی شناسی و چنین بیان نمود

بنا

ای شی که گشته است چرخ فروزه برستان که در جوانی خود من برداشته این سلسله نبوده است
یافته این در که هم چون شنیدم که خداوند منم فلان یون از صحرای با رفت و چون گفت که با هم
عقاب شریف کرده اند اگر چه هنوز خلافت و طغیانی طاعت را با هم می کشیده بودند و قریب نیست
فرق بین که شتابی ای او در که **و** نام خود فرمود من از سبب آنکه می بینم که اگر بدان که در دردی
و کردن بدان که در دردی از شرف خدمت خود هم بندی و از صافی شاهی با بدیهه کرده و سبب که
از آن که اگر کم مانند جناب محمد عقیق با پوس گوی خود مکمل او را خط شده است چنانکه می گویند
الحی که در پیشی سلسله و در زبانی می نماید که در زمان آدم تا بنده می پس این بهشت و دردی که
می رسد به القهقهه است و در زبانی می نماید که در زمان آدم تا بنده می پس این بهشت و دردی که
احوال خود در شرح داده از خواب بین و در آن آن در شک و با و چنین آمدن **و** این که کرده
و اموال او در ویش با بر کوهت فقر میسر شده بودند تا رسیدن خودش شهر و بند و گفت چون
در بند رسیدم و خبر خداوند را چنین شنیدم که شخصی با گرفت که در جوان این شکل بسیار
در وین که بود با کار آن که می گشتی نشسته غریب شری چون نمونه من دانستم خدا را با و در
آنکه پس من چند روزی منزل در شهر و رفته نمودم و از خرق ملک که در بند بودم و از وی پوچان
که معذرت را نمی کرد و در روز دوم و او افتاد فرزند می از وقت سبزه و بهشت این که گشتی نشسته

بخند و آند خیال ناف در شرف ای مشرق زمین در زمان و تالبع حکم او بود و در هیچ فرزندی
 نبود که در خورشید روی سنگین نمی بود که می سرود لای محرم سانی میانی ناکر که می سیم لای
 دلای می شکر دخت نامی که در خورشید طلوع صبح در شرف می بودی و زلف تا به ارض غایب فروشن تمام را
 در ظلام و تاریکی بیتی فرق که می بار است و مرادی احبب از دخت است و سر زلفش از چرخ سنگین
 رس کرده و در گردن آفتاب دیده سپهر میانی با هزاران دیده بنیانی بطرفش جز در آینه آفتاب
 شاه نکرده و نقش بند خیال مثال لبش خورشید و عالم خواب خدی می **و** در ماه پیش در تابستان
 ز شرم دور و دیش آب می نه می معنی و طالب آرزو لبش گشته و در آینه نام و کوش و بی نقاب و لیرا
 ز غم دیوانه می کردی بر این میان موی و دانتش تر می گزیدم و بزه می آید و کج می کردم و لبش نام و شیرین
 ندی که می شکر دخت آن بر پوش بودیش نام و با وجود خوی صورت و خجسته می برست با نوا
 فضا و کمال آریسته و با خاف اطلاق حمیده و خصال پر است و بت نام که زمان و فصل با آستان چون
 طبع لطیفش هوای شرف تاب داشت و آرد و بر بدن شرف باقی بود و موسوم باغ و گلستان بسیار فضا
 و زهرست انزوا و خوش و خرم و بوستانی چون گلشن خدا و جهان تازه و با کیفیت و فیض بی اندازه در گلشن
 کمان آید چنانکه سیم بهار اعتدال بخشیدی و شمار یکسان روح انوارش باغ خیار امطر میانی
و نهاده بر دل جنت و حد و این بچرخیدن شده و رضوان در آتش خضر و حرمت کمر او بود

موردوم

میسای بلبل کمر او بود و نیزه بلبلان او کشتان شده و او و چون لعل و لبان و هر سال این
 قند و بنور و در خورشید جهان خلعت خورشیدی از انعام کرد شاهی سپهر لا جوردی و دیو بندی
 شکر دخت با پرستان و ان خادمان خود و زوال آسایش در او باغ انگیزی و چون رضوان بعد از
 و آمدی باز به چرخین معاد و ت فرمودی برود و او باغ قریب به دو آرد و در سنگین معن و عذر
 و چراگاه صید و شکار بودی زمینی با نوا و میا حین آریسته و سیم میانش کوئی از زهرت آلوده است
 عنبر سرشت بر خورسته **و** کوکبی خوش فصل گسترده و زربس کار پیشم اخضر حمیده رسیده و بنوع خاص
 و از خوش فرس را بگذرد و از مال و از گوش خرناس کر کند اینها چراگاه براق آسای پرو بال ماه خوش مال
 مرغان او باغ و می شانه همین بر سبیل باغ و زمینی که جباران داشت اخضر و سیرابی او را
 شکی ترا جباران برش آن سبزه پرست برابر بودی و نو سوز می است و در انقض مدت که شکر دخت
 باغ و گلشن نشین دشتی تمام اندرشت و در غار و آبگاه و چراگاه منوع و ترقی بودی و پرست
 بر گلن گلن در چنین مفضا که در شب با چشم مور را به یکان ابدار صید و خند و دستخوار از زمین
 بوده و می بخت او با یکاه می نمود و همه روزه شکر دخت با نوا می آید که زن پرستان آن و جواهران
 خود بر کمان سوار و بر شکار متفرج او و عذر می داشت آری آمده و شکر دخت ای نمود و شکر دخت
 و استعاج می کرد و **و** کوکبی بگری داشت این شکار چون یک یک شکار می کرد و رسید این

همان در میان طاعتی مایل که آتش کند از پیش زانکه زمین تن شمع افکنده در آب مشتق چون
 خفته سیاه شده اواب از آن کهای اخر حوما الور و درخت معطر مراد بی برهن شکاری
 چو شمع کاید از فانوس بران و این حالت خوابکان و یک تیری برکان نهاده بر سر دامن و حقیقت
 آتشده و هر یک به یکدیگر می و هر کدام به یکدیگر میزد بر اندام سپین ایشان انداخته و گاهی چون
 روش پاک بران و سیاه عقل و دانش و رفور و ان نه اخر حکم کرده با نوجی چنان که با نهند کسی
 ریاضت شمار است این جرت را نام که کند اید و این که کام پس شکر دخت چون چنان و یکدیگر
 خود رسانید گویان و جوانان که با غریب اند و ازین منع و خورق گرفته اند و یکسان گشتن و کمال
 افتد و بسیاری قابل و حکم اند اندکان بهتر که خود و نفس می شود این ان شوم و ازین ان مستغنی با هم
 پس بقوه تا خوابکان دست ازین ان برداشته و خود مرکب پخته را نده از آن طرف آب است و چو
 روزگار شای برش افراشته بودند شکوه دوزیر چو شای می مانند چو کاهی می نمود پس گفت
 ای جوانمردان اگر چه در اینکان خورق من مرکب کسایت گستاخ را نده اید و از خود کجاست نموده و یکدیگر
 بی باکی و دلنده اید لیکن من شمار اکلان جز کی خود آن داده طایفه شای و تقویب در دوشتم و از غیر
 و در دوشتم شرط بکنید احوال خود را ازین پوشیده ندارید و مقصود آمدن خود را ازین سترایان
 و دوستی با من بر شما و به آنچه ادا و معاشی که در باره شما سپیده آید بجا رسانم و از ترس

از آنکه گویان که دایم و ازین منزل با من و سلامت روانه شوید و اگر خواهید که از روی کبر و نرود
 من لا فیند و دروغ چند با فیند بجان غیر تقصیر سو کند که در اجناس بسیاری کم که در دست
 باشد شاه و امن و صفت بی درد و شرط بندی و جاسپاری و و طیفه کوی و در تکاری بدیم
 رسانیده زبان در شا کسری بر کشا و بکفتد ای کمال عیاران عبادت سرور امیدواران
 سر نو علی از بیم صحت سر جو ریشه نده اند که دست دو میگیریم و عزت فاده بنادانی در کجا پخته
 بولود و تن از ملک شایم ولی او آره اصل دعایم زلفش نقل این خط باریست چو زلف فضا
 پس از اینست شمار احوال با کیفیت دیدن گویا دارد بر آبی شمدان خطا پشدار و در بدیم
 بخت دی دیدن و آوی رسیدیم ازین منع و خورق اگر نمودیم شب چاه آبش غنودیم چو ظاهر
 بر زبان زبان گشت که مضموع است از آمدن این دشت بر فتن روی هت می کاریم و بولیم
 این مکان با پای داریم با دوست و چرخ ناسع ندای آن ارض الله و تسع اندر جنت کفایت
 از آن میایم بر شکست سلامت که خواند کسی را که در روی که بالای دوشست است ای فتنه گرانیم
 ایرو و نون قلعه از قلم رفتم پون روا باشد که عذر ما بر نری خطای چنین بلکری چون
 شکر و است این سخن را بشنید زانی چو شکر شد و در تامل آید و آشفته خست از آن چو آن آید
 دل را مقید زلف اولا و نه خود میدید که آن ابرو را تا گوش کشید و خدک غره ابرو فیند از آن

بگرشهای شیرین شادمانی بکشان می کشد و سعادت به دست بند دیگر بر روی دل اینان میراند پس گوشت
 چشم چشمت زن شیر لکهن موی شادمانی نظر کرد و روشنی در دست او یافت چون بگریخت
 انگشتی در باروی هکلا و بسته و دیگرین او را زبخت و در آن محل آفتاب بر روی افق دانه می چو
 از باروی او خوشید میاید چرخ فضا را آن بختی عذر او بود که در آفتاب در شکارگاه و دست مین
 کرده بود چنانچه سابقه آنرا بخیلی آید شده و هکلا نداده و آفتاب در آنست لطفی را از غریزی بر روی
 خود بسته بود و در آن حالت از راهی می رسید که از میان کران او فاعل مانده بود پس بخت برسد
 که همچنان آنچه بخت برت کبر با روی خود بسته و آری چون آید به تماشای کم که گویا بکشد و در آن
 و گویا بکشد **چون** ندانم آنچه آری و پیش از انواع که نوع بکشد به بکشد و این را که گویا
 میناید چو بکشد آفتاب اول ترسید که اگر در بارو باز نگردد و بدان ده جبار که چون آید بکشد
 بر سینه طبعی در او بهر سانه زیرا که ده آفتاب اند که چشم نمی بیند دلایل می شود **چون** بوی کل خود که سینه
 چو سینه روی کل خود که چینه اگر در دست هم ترسم که دیگر دست من نیاید و اگر در آون او فاعل
 امان بکشد انجا به و این فاعل دیگر که مخصوص به دست چو کوه از من سرزند **چون** آفتاب کم میزد و در این هم
 است خود و بیشتر لاف و غم از پس می بین اندیشه فروخته و این حالت سخت در مانده و گفت **لطف** اگر
 بکشم دلم افکار باشد و اگر اسکن در زم کار باشد معاذ الله و خلق ما بکم که باشد کل شخص را بکم میارم

بکشد این اندام

کهن زنده کوه بود و کوه چنان بر آید کردل بکشد از لعل جانان چو سواد کم از جوجان این تمام
 که در آنست دارم **بدر** ملک میان ششام بود از حکم این لعل شیم و با فتنه از بختیم کنون
 که خود با ششامی او است که ششامه ششام از دست پس عذری دیگر نه است چنانکه گفت
 زنده گانی هکلا در آید سینه کتن این بختیم است که از میراث اجداد کم در دست مانده و چون بکشد
 بکشد برین کسید زنده سینه عزیز که از اینهاست **لطف** بختیم که در رخ کهن من طبعی نیست در آن
 طبع در آن کس نیست چنانچه میست طبع کجا کم که باشد چشم در دست کم که شکر است بخند و گفت که
 بخوار است رسید کمن اینجا کم را طبع خود به باز پس کجا کم داد ای بخت فکرت دون است تو را بهر
 مال فیده از کجا معلوم داری که من طبع و بیانیست بشم که سرحت برین تناع تسلیم فرود آورده
 از روی جبر و ظلم حق را بهر زبانه و زنده اهل هم چو آرد و دلیل بشم **چون** بر تناع فخر خرافه نالایف
 بر سینه بکشد بدور و گمان ما فردی هر دندی که دیدلش کل لعل و عقل و خوش بدش باشد کمان
 بدو حق مسلمان برود که بموجب **لطف** **بخت** **چون** در دنیا زنده کاری و موجب ششامی
 و بعضی مراد از حقیت حضرت باری بود بهند از روی نیاید و این فاعل دما بکم که اطور و بکم
 نزد پنجه وان و دلی طبعان نشاید **لطف** کان بدو بعضی زنده کاریست **چون** برین که فخر ششام است
 شانه بر آید از دست و این بهر آید افاده الغفال تمام یافته سخت فاعل ششام است فاعل

بجز و بی طبعی با جود ثابت و عشق است بر دهن خود را می کشد گفت چنان جو بخت غم رسانیده
 از اینجی بود که در خواطر و غیره تنویر خلوت خود و جگر بخواستم شمه از آن بار تا بگویم که این خاتم عظیم
 و سنگ که اینهاست داد نیز عزیزتر که بزرگ است اماست شاید که این را به جنبی شود که در کمال
 در کمال پیش این خاتم میلی بهر سید و سیده و ابرین و سید و سید که نزد یک جبار سر پرده بود و قتل
 و سر قتی پیدا کرده و اگر نه از زمره از ازل آدانی نیستیم که حساب جان را نزدیک من قبیله می
 باشد و در خاف آرایش دنیا و دن در دیده استم اعتباری نماید **لله** ابرار این بخت میباشیم
 و در خ حریف شعله آیم نشود و خواهیم که سر بر سر بر آید و آفتاب که حساب چرخ بستم کلام نشود
 با آنکه اگر رفتی به تعلقات و دنیای مانی میباشیم علم جدوسی و زینل نفرو بی بسیاری بر میباشیم
از کف خرافی که به خوشه انگری میباشیم و جهان که میسری میباشیم رنگ و دنیای بی بختیم
 که گفت خاتری میباشیم در جهان چون تیر بر فم بر دهن که در خد و مال و پیری میباشیم اگر چه این جهان
 پیوده و پاک است و آفتاب برین احوال گردان شده اهل میباشیم **حق** است نیست که از در خد
 این زنده با خاتم میباشیم شب این بخت خاتم را از بازی خود باز کرده و گفته دوست است
 و از روی آوب پیش روید و بیست پایا کان موکب جالون مکه آید و باز گشت با نوبی با توان
 خاتم را بر داشت و بگریست گفتی دید با خاتم و دان خود بیک احوال که می بردی از اوقات ربانی

و اندک پیش از آن در خطی بر روی سجده یافت **لله** سکر چینی بخت پیش و نه در آن پیش
 کشش چو خاند کسج و اماه و کار او را بخت یافت تا که نام عدد و فساد و سکر و خست بعد از آن
 نام داشت و خاتم را بخت یافت و از آنکه در آیم سابق دوست او دیده بود و از آن میباشیم
 و از آنکه او و در از آید و با خود گفت غریب صوفی روی نمود انگشت پیری در دست می آید
چو بیک یعنی ستری که این جهان است که اینجی بدانم جایی آن است که این جهان
 کشای ما که این جهان شد باری عشق بگویم اهل دین که بیک بخت باشد که ایشان را
 عشق اید که در ناچار گیرن صدقه ام افتاد و در که بیک چون عاقد و در اندیش بود که
 ایشان را از خود بی اقل خوانند گفت با خود اندیشید که چاه گشت که ایشان را منم و مقصود
 در خد و حسن غایم با تحقیق که ایشان عاقد روی تو ابق آید و گفت بخاکوس برسد که ایشان
 جابوین باشد و در این شهر آید تا جری معلوم کند و بدو روی و راه رفتی آید که میزد و بیک
 و جد و رزق باشد و بخوابید و برین بر خد و در چنگ من آید و معلوم شد که ایشان کثر را
 در دیده اید زیرا که این خاتم از شمع آید و بخت و تو بیک از بر داشت اماست و بدین سبب
 که اول و باب و آن او عذری آید روی و دانی شد که این خاتم با بعضی سبب دیگر از آن بخت
 و بیک از آن بر سر و در دست تو خاتم و امید بدارم که باقی دیگر نزد این زنی است آید

بر بر بایست دست ببرد اتفاقاً و دیده از پس چنگ خود را آورده مگر بایست چنانچه چاقو نماند
 و در کتب بی بدایتان کار طنبور و در ساز که بر طبل پس گنج افخته آواز بجزت اهل طبل پس از پیش
 شده چون و اگر کسی را با گوش تپان طبل و چنان مست بی مل چو کل و پسند خانه بجز زخمی و لب طبل
 خطای عود و تپانی جانفرانی پس فرموده باشد موافق و نصف دانی را در مجلس طنبور این
 بغایت سکه سال گردیده و مجلس در آمدند و سلام نمودند و رسم بخت یکا آوردند جناب سید علی
 میراث را از حضرت داد و در مجلس گفت نشن فرمود پس و در پیش آمده و بر پایه سر بر روی بر زده
 و رعد مجلس را بود و آمدند بست چس بر شوی شیرین حکم شده بخت و در مجلس میراثی بسیار
 فرمودند و در نگارن ملاحظه کنی چند جرات این اف نند شاه موافق و نصف چو چشم روی شود
 نظر کردند بی دیدند که شبیه او در میان چس و خطایست نیمه و نو و کسی بخود را آورد و در کفر یکم
 نویناز و در مجلس خانه ناز جان نازین خوش چسین خانه و گردیده مگر گوش و در نازین شده
نقشه بنام ایزد بی دیدند طاهر از خوش را ملک صفت چه بود از چو خوش زیت را فرموده
 بدان لازم نیاز با کلا ران چشم از در مش با چشم دگر غریز با برود و با آوا که کبریا بر شکان
 از پیکان می صفت و و او بر دیش سخن با تیغ میکفت صواران خرد با تیغ بر روی و صفت
 از کس از حرکت چند بی شاه موافق چو چشم هر طاق ابروی او نهاده و کل فغفور شاهی او را

خز که ای اوقاد و حسن و صحبت آرا از راه انور و خورشید خاد و خالق دید که با عذر آن کلاه
 بود که یکس چس بر نگار آن میافت و و امق اگر چه در صورت یکسان بی کبریت معنی تنها از آن
 میافت **نقشه** چو دیان حسن و کشتش با بوس نمودش با رخ عذر موافق تو میکفتی از آن چس
 که بود کرده از چس عذرای و یا آینه بی که در دست که عذر از آن میافت صورت اگر چه آن
 نظر فرموده و لی جان چو در سیم سیکره برده عشق او کوپان با رست حقیقت بی در سیم عشق
 خجاست و آصف ثانی را نظر بر اوباع سر زنده کانی افتاد صورتی دید که ضایعی از آن
 تمان بود بکه صورتی بود و تقاب معنی پنهان بی نقش و نگار بر رگبت چنی و ابرو کمان
 خطای از شرم طوق ابروی او حال چن رعای چن کمان در گوش کبری و در شش بی کبریا
 چشم کبری سس زده با نقش بخت و سر برین بدی که فرزند پاهن او که در گوش کشیده و بحالت او
 از نهاد آصف ثانی بکند خندان احتیاد را گفت او و سپاه عشق کشت پای و حکمت از شش
 چنانی را نظر از آن نیز خوقری فتنه شد آن سپه و نو خیز ز پس بر قدش کشت و از کشت
 خم کشت چون بید طو که چو سر و از نهاده سرش افتاد بدل همچون چنانش آتش افتاد موافق
 یافت او که جناب بایان نش که بودی دیده و در طلب سکه رخت نیز چون ایشان نظر
 کرد و حسن بیک بیک نظر در آورد و دست عشق کریان دلش را با رحمت و سپاه شوق

لؤلؤ نشت انگه بدان شرح مفصل نمی آید که گفت از قول به چین و هفت از استماع نیکو
 و از این سخن نانی به گوش گشت از گوش رفت و در تامل غوطه در شده هاشم گردید **لؤلؤ** از هاشم
 نقطه مبارک چون نین الف جسد و در اندامش نین آما چون دانت که شاه باوق مقبول غنق مدرا
 و نایل حسن او داد و لا دست **لؤلؤ** از آن دست طمع داشت که آید که بانی نیش به در این راه
 برکت عشق و زین نریند به جوی پای لغزیدن نریند و با الکلیه دل با آرا دور افتد صفائی
 نهاده و طریق شست آب است قدم گردید **لؤلؤ** غلط کرده او پری و کز اول و لی در کف نانی شکل
 و شست پیکان عشق اندیشه چنین آید که کرده اند که داده و لا رام و او سر بسیم اندام به این آگاه
 او بود که در این عشق و شست دل کسی مبارک که در آه و نای از نیت قدم تواند بود و بکند نیزه
 بر عشق او نهاده باشد و پوسته و غیرش من معنی نکشت و با خود می گفت **لؤلؤ** و لابد چنان آگاه
 سرودی که نشت سره فقری نه ندردی کجی خاتم برسان ناکشته که از باد جابا نشت نشت پس
 سبب حال ندردها طری بود چون کان بستان پوست و اگر مقبول هفتانی شده بیک
 دل از نشت و امق بر داشت زیرا که او را با غیر خود موافق میدید **لؤلؤ** اهل تحقیق به ندرت و آگاهی
 از دخی که بر وسایع دگر پی پس آینه شیرین با هیچ کجاست آن صفائی نخی به نشت بعد از
 تمیز این هم روی نشت باوق کرده گفت ای نریند نای و تحت جابانی ای نریند نشت

میلانی مرده بود با کس ساره دولت از نایه حیف باوج کالی سید و غرض نیکت از شرق و نال
 دیده چون سر گشت نود با نشت شرح و آوی اکنون گوش و امن در و نشت مرده بود که میانه
 من و خدا را باطل از قدیم و جنتی پس نشت حجت زیرا که ما در است نام او بر دست و با نشت
 که ما در عذر است خال و زده و یکدیگر کند و من و خدا را و کشت از ما و متولد شده ایم و خدا را که نام او را
 در این حکایت ندرت کس نشتی که نشتی نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت
 جدا شده او نیز و خرم عذر است و او در دو با من عقد خنای سبب اند و در مقام کجی و نشت
 نشت اند و بر سالی و سپه نشت بریدن من می آید و در عرض نشت و نشت نشت نشت
 مرقی زمین که نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت
 و طور پران و غرض نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت
 مشکفته چون خارا آلوده از با نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت
 و امق از استماع این عبارت سر با نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت
 خود نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت
 در دست من این و امن افشا و نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت
 از نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت نشت

از هفتانی در آن داشت گفت **لله** که من می دانم دست دارم عجب گناه می خوانم
 پس با یکدیگر عهد برادری انداخته بر سر جوی خود نشسته تا چون سگروخت داشت گشته تا
 از نوک اولاد من نشین تحت خلافت حضرت سلیمان و هفتانی از اولاد هفتان بن خیا
 و از جعفر از نوکان بنی اسرائیل است و در وقت راز رزگی حسب نسبت در روی زمین در آن حضرت نظیر
 نیست از حسب تقاضای که در اول از ولایت با ایشان واقع شده بود ایشان و نام شد زبان
 در عهد خود ایشان کن کش و پس راه معذرت نمود پس نفی و تا پرستان و در عهد خود ایشان کن کش
 و کمال که کبریا برای شاهزاده و امین او کرده برسد او مقدم نموده و مبالغه نموده که شاهزاده بر او
 قرار کرده و ملک آوده و امین نیز زبان شناسگاری و عهد خود را می کشد **لله** که بخت نیز هیچ جوانی
 قایت صدمه و امین صدمه می جو در ماکسوت نفی و معصومه بخوانم افسوس تا از آنزده اگر آه و دانا
 سهل و آرم خود را از جواب عشق از آن پس چون سگروخت چنان دید که او برای رعایت فرموده
 نفی و تا تحت او را نیز از مجلس برداشته بدون بروند دست شاه و امین گرفته که تکلیف تمام از آن
 با هفتانی و در ابرو و مقدم نشینند و خود را زنی آسوده داده و در میان سفل و کرم
 و خاتم عذر از آن گشت بدون آورده بوسید و در پیش شاه و امین **لله** ملک نشاند و بی نام
 کن بر بال این مسکن ترتم اگر بخت این ستاره گوی بگری بگری بی آرومی بود این مگر از این راه

ما در

که بر سر مستند بر لطافت ابداء مکرر لطفت ابرو و ملی نباشد و در سر و آرد از بند سگروخت
 بفرستد و گفت **بشع** ای مبارک بی شهنشاهی که حل میکند آخران آسمان از لخت
 یکت آخری نموده و دست شود چون سایه بال عای بر همان قوی که در طاعت کسری است
 که در آن رخ آرد و داندیش در این باب بخاطر مبارک نیارد که روزی وقت آن باشد که هرگاه
 بخار و خاطر دست و **بشع** و لا چو شکایت نگار لبه مکن که با دجیم کیم که در دار و اول
 بی بری کن در این ایام که فصل بوز و بهار و موسم نوبتین با و نه شکوه است خدای
 با هم بعیش و عشرت بسر می برم تا به چشم که او ضایع و در که به پیش می آرد **بشع** شهنشاهی
 و دو خوشدلی است آن که در عالم خدایند کسی حال خود را اگر حق تعالی توفیق دهد آنی بکار آید
 جز در خواب نموده که سانه را و نوش کند و با شاه مقصود دست در آغوش در آرد **لله** شکر
 بشکرت کردی میا و لکشت را توک بخاری بهار است و ترا عید شهنشاهیست **بشع** کل جهان را
 کون با هم می و ساز میباش و خود را گوش بر او میباش نیایی هیچ مقصد با او و خام که از
 چنگی که به نام ترا خود کنم و قتی خبر دار که بیا بهر دست بخت یازم و عشق این گفت و بخت
 که میل را پس از آنکه در عهد است شاه و امین از استی این نویسد را امیدوار شد شده و خواجه
 نشست و دل را که عهد آه می لبست و بران حال میبکشد **بشع** که گشت که چو کل تو بر آ

فکست را صحره افکند یی شسته تر شرم بازی او در ستیاری غلطیدی بر بیک کعبه تن او از بیم او طرب
 اوج عزت کشت ماه و آیم بود است چنان بود در ملک دست او هنر شد که چندین هزار شش
 افکند چو زلف خویش او کچک کجا ز نمی که شاه از سستی باز پس چون شاه موافق کسی فایق دید از فن
 کوه انداخته در پستی بوی حب او که در پستی ذخیره روزگار میداشت در دم از کجا را در نفیشت دولت
 در دست حکم او افتاد القصد بستی چند تنو آلی از آن نوبه ده بوستان غنای معالی برده بود
 جینی از اشراف پستی شاه را ده آفرین گفت پس با آت شطرنج پیش او رفته با نرج با شطرنج
 بند قی چند در عهد فرزند افکند نه بخون کرده نه راه راه آت بر یکدیگر بسته **لغات** در کوه
 بندق را نه صرخ با سپ و پیل کرده سوی شتر رخ سپر پرست بر دی راه آت کشت و صرخ
 کد مات ملک از کمرای ارجمندی بلی کرده ای راه بندی هنوز شکار از پیش کجا بود که آن
 ماه رخ را مات فرمود است کلخ بلع شیار و کمریزان کشت از آنجا یکسواره فرود آمد و سپ
 لاف ملک را از فرین خوان شد زلف سگروخت باشاه و امق و اصفائی از و داشت
 این ابرها بخون و شادی که نمانده در دهن را در جمیع فنون مار و خون دیدند و شکارگاه
 نیز بست و معهود باده و طرب و سرور برادر رسانیدند **قصه چو آن باد که در وقت شام**
 و لاند بکن از و چون کوی ز چوکان بازی چرخ خدای کمر چوکان چرخ بکنان با کمره و

کوی زمین را ترا در کمر کوی زمین است ولی چکان چرخ در کین است شفا فخر کین چرخ
 خدای بوی بخیر است که در دست برده کوی بکن کوی ایو سپاک بر کوی زیاده
 افکند اگر کوی از کف بر دی توانی بر لوح آسمان مرکب ده آتی در باجیت دای کوی بود
 با حق و طاعت بدون توانی کرده طاعت سپاری قدم بر زو افکند آری روز دیگر
 این چرخ چوکانی کوی درین آفتاب را در میدان سپهر افکند شگرفت بار لعل چوکان
 از خواب باز بیدار شد شاه موافق و شفائی را طبعیده فرمود که اگر اراده خواطر ظاهر باشد
 امروز با شامی و در عهد میدان بگردیم و بغل بازی چوکان یعنی از کوی زمین با چوکان
 نوزیم **لغات** به پنجم افکند و غم چوکان بگو پیش آیی کین کوی است و میدان شاه موافق
 چوکان زمین از آن ماه چوکان موی بشنیده باند کوی سپهر در پیش افکند شل چوکان مرده
 فرماده از مطاع و زمان بر داری اند کوی زمین غلطیده **لغات** آینه در شش شش قوی است
 اند و در کمر او بریده کشت چوکان کشت ابرایش کشده که ماه نور چوکان نوزاده ملک چکان
 ابرویت کردید که در میدان افکند این کوی خورشید چوکان خطیستای بر روی سر پامال
 عشقت با چوکان کوی چو دهن در جواب چو کین گفت بت خلق هزارش آفرین گفت پس
 چو خط بقرون و تار کبان رفا دور بر زمین زین در آرنده از باختر مرگی داشت سمه و نده

هر که فولاد ک صاعقه کرد و برق آفتاب در دقا که زشتگی خورشید در دلش رستم
 بر لختی و سرعت برش از دیده شد بر خرد شک هکون روان بختی **لعل** چو مرکب بود
 باو پائی برعت هر ماهی نشاء چکان زلف او کجائی بستم کش افتاد چون کوی بلای
 کشته شانی ز احضار الش که میزد بوسه بر غل که بش و همچنین او مرکب دیگر از عطبل خانه یی
 برای صفت دو اوق آورده و زین بر نهاده که چشم ابق اقام می کند در کاهک مثل او کسان
 چالاک ندیده و تن نهاده **لعل** او یکی هم بر تنی دبا دی و آن کرد و بوا زمین را دی بوی
 او یک بنا چاکت و آن در هر خاک که تری کوش و تری کاکل خنجر بند دست سبلی
 پس او و ماه او چو پی با او در شاه بزم محبوبی که سر دامت شان کشت نهال طوی بود
 با فوجی از کربکان و خاصکان بر مرکبان رعای رنبا سوار شده روی حمید آن نهاده **لعل**
 بیاورد و نه چو کانهای رنبا چو زلف و آن نام سبب است بر یکی چو کانی از **لعل** و کانی که
 خاور و هر حد میدان مرکبان کچلان و در آورده پس شش سنگ دخت روی صفتی
 و مانند زلف خود چو کمان بوی او در زخم و دی ثانی از او سر دماغ نهاده کوی سپر دریغ
 نهشته و زخم چکان زلف او در آمد این معجون در دل کجا می نمود **لعل** بد که می گفت چکان تو
 ایامه عباد از هر چون کوی کوتاه که بر سر زنی چکان و تیغ نهاده کوی سر مرز و تیغ

نخستین

بهر آبی که می سازی دو اتم بر نظم چو آستینام انقش عشق معشوق با یکدیگر در ماز و نیاز
 جز و نادر و دانه عاشق کای کوی دل و زخم چکان ابروی او میداده معشوق ز کینه زلف کون
 صد عقده در کار او می است و صد که از دل او می کشد **لعل** صحنه برده در نادر و جولان
 که بر ایند و زین کوی چکان آصف اصفان عقل از کف پای کشید با یکدیگر برون رفته
 خوش شعور او بر جای می نمود و او سبزه ستوخی و مالا کیمی نمود و مرکب نادر طرف سیاحت
 و عاشق معجون را بچکان زلف شکون سر کرد و آن بیست و سه بوی کوی از میدان
 ثانی در بود **لعل** چو ثانی یافت زان شر میاری تجو و کاکار بنید و قاری تجو
 که خیزه کرد او ماه در اولی آخر زمین بر کور ماه چینی از روی فرات و دوی پنی است
 که صفتی را دل از نو دای عشق او در خطراف نهاده و در کوی با حق بی حیا است و از
 کوی برون نیز از بند ان معشوق متغزل و شرسا در سراز و کجاری ترک میداند آری او نمود چون
 فوجی ششم کمان و چون کل صند زان این بیت و انساب حال او خواند **لعل** بلی که ششم
 تحمل نمکد جای است که دیگر معنی را کل نمکد آصف ثانی بهیبه در جواب گفت نه چنین است
لعل که بلیل بچسب بچکان عشق کل بچکان زخم کجیف بلیل کند شامو معنی از کفست
 و شنید از نو نیازان آن آگاه شد و روی شکر دخت او در ده کفست **لعل** بلیل کل کل

توام است به سپهر غریب و در لفظ کفر ملکه صورتی می که نقش قدرت بر نیایی او در لوح و در چنان
 نقشی کشیده بود و در مظهر قدرت بر غنی او و در لفظی او و در جود خیال آفتاب بخشی نینده لطف
 و کشش کینه غنای علی را در زنجیر کشیده و به جهات آب و گیاهی و بر اکثر ابرو و بطایع و موسیقی
 و در آینه جود و نشینان با کوشش چشم غم نیست یاد جاوه غرضی بر آیه **لَا تَفْشِقُ** و در شفق و شمع
 شبستان **لَیْسَ تَقْلُ** غراب می پرستان **تَدْرُسُ** تخت بلند است بنیان **تَمُوتُ** و در شفق و شمع
 سحر از شدت بخش نغمه در شمع **عَصْفُ** از شمع **عَصْفُ** در این دنیا سحر و حفت و در این
 شتاب و دست گرفته و چشمهای شعله در خفا و کینه در کوشش چشم در آفتاب میگزیند **عَصْفُ**
 چنان و در نوحه آن بدین است **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
عَصْفُ در حفت و در آفتاب **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 چون بر آید **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 در آن پر سحر **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 در بار کوشش چشم جادو چنان کشیده کرد که در آید و در عالم **عَصْفُ** در حفت و کلفت
عَصْفُ در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 کوشش چشمی که در کوشش **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت

قیامت و در حفت و کلفت **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 آرام گردیده و چنان در آید و در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 آموخته و از آب عذرات آفتاب **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 چون میسرند و در حفت و کلفت **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 بر حفت و کلفت **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 میگردانند و میگویند **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 توفیق آورده و این طایفه **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 پس چون انقیاد و حفاطه آورده و در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 در حفت و کلفت **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 که در حفت و کلفت **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 مردم خدای **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
عَصْفُ در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 این کافه و حفت و کلفت **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت
 آید و در حفت و کلفت **عَصْفُ** در حفت و کلفت **عَصْفُ** در آفتاب که چنان در حفت

خفت است و از همتان جانش کل راوی میگذرد من بنده او روی گردن نگذاشته بودم
 زلفی که کشیده آن نگارنده و گاهی آن خورشیدی مشرق امید در شده و خیال دل و دل میکند باید **نظم** زلفی
 اگر شبنم بکشد من بایمان فرو آید القهقهه آن شب در خیال که با و بگفت خوش بگرد و بگوید
 چنگ گوش میداشت **نظم** چو نانی را بر زخم میگذشت ز شوق او بد بگفت ای کاش که چشم را
 تنم بر آبی بود و او از من زیاده میبرد به تو ای که داری گداز میگردی بر آغوش میبرد و میگوید
 ز سر دست سر بر نهاده ز لغت بخوبی آگاه مانده ز قدت سر در آید ز لبت زلفت میبرد
 آگاه ز لبت که کاشی پرواز بر و آواز که بخوبی خبری از دانا است چو خوش رویی که در این
 رسیدی است من در دامن تو که او در دست من می بود و پست زلف از میخشی ازین دست فدا
 بود و دست چپم چو خاتم بود اگر شهنشیرم دمی چون در غایت آب آبی چو خاتم بنو شهابی
 پس چون نیز از شب گذشت با روی دین راستی را و می نمودش با شوق زین دست بر سیده
 با صفتی تو باق و حواله که در اجابت نموده آصف از خواب از سر زده بود و بن بیاست
 گشت **نظم** سیل من رود از دیده های پر من چو جایی دست که دشمن کرد از غم من پس از
 و از زلف در اخطاب آمده خطاب بگفت **نظم** تو ای شب که ز دور است چو نانی
 چو آخر سبک بر نیمی و لم رنجند بزبان و آری الصبح و می زن آفر جان و آری الصبح تمام شد

این خیال و در خیال بر سر نموده و جلا خفت **نظم** شبنم صبح اندر باده آفتاب
 زلفی شکوهت با شوق و سوال و آفتاب آصف ثانی **نظم** تا وقتی که در دهن
 چرخ از شکر زلف تبارش بد خیزد آغاز نماید و شبنم می کاخ صبح بخوبی بایز
 ترش بر املاف چرخ اخضر پدید آمدن گرفت **نظم** و باغ زین از لطف آفتاب بر سر سودا
 و مانده ز خواب چنانکه دست تقدیر تعاقب است ز شکر طالع شکوهت روز جهان از روز
 برداشت و و من شاه ستیا که آن آبی تخت می نامم بجز بر آمده او زده صلای شبنم
 به سامع عالی ان پاید **نظم** چو از رویا می پوشیده غم بگیدم شست لطف و از نام آصف ثانی
 ز جنت شاه با شوق افتد بر او پیام کرد و گفت **نظم** شهنشیر و دین در پناه تو با و چرخ خروشع
 راه تو با و از آن آدی بر سر این سیر که آفتاب کان را شوی و سینه خود میبانی که شوق آفتاب
 کسی نیست از نام محبت بدست کسی نیست عشق از سر تکلیف بدل یا بگذرد و سیلاب بر سرید که
 خانه گرام است مراد آفتاب و دو حادثه دست بهم داده که هر چند اندیشه میکنم چاره او نمیدم و
 تبارک از منی تو **نظم** مرا غایت در دل کان بودن بر نمی آید و لم چون گشت من را زان
 بر نمی آید به مانند روزی که بد بجان آمده نام طالع سودای عشق این از زمین در سوای تو کار گرفته
 و غمهای محبت از دامن غم را بر انداخته غم روی زلفین و لطف و نه یاری غم **نظم**

که از فرمان و بیعت خود و نگذارند در ای موکد ماضی گفتند **بیت** مرا بیکدیگر ارشاد میکنی ساقی مضاف
 رای تو که در این طریق داری نیست اگر ترا چه موقوفی باقی با او چه خواهی گفت و انس گفت اول سخنان
 او چه بود میان آورم و آن سخن را بر سر خطوبه کشتم **بیت** که در آنم نهانی با و این اولی وقت نکست
 نمی بایم لایق فضا آصف گفت ایست حالا وقت است که منم هنوز زحمت پیران نیامده با با شما
 انما و نموده که شاد و صبح میریزد من این طوبی را آن می چشم که ملک قدم مبارک تو فرایه و در خط خانه
 مکرر آید و هر کج که بخواهم از خطوبه این سخن بگویش او باید رسانید که در پیش این باب نیست
بیت خدا ترنل جانان کند در بیع مداف و آن عاشق پیل جز در بیع مداف شاد و بخت پذیر و فرمود
 شد که تو در این باب گپیت شده و معالجه و دگرگرم اندمی کنایی سخن با ادا بپایانی من که بگویند
 سکن ال تو میرم مگر این سخن را هر چه بآن توانم گفت ریز که شرم ز زبان بر میزد و هر که بگویند
 افکار باید کرد تا به چشم که اثر میکند **بیت** بی در نه میبش میست شاد و گریه ای گیتی از شوق انما میاید
 دشت دست از این شرم رسانان کند و اگر خوشتر از شرم شده زاده این گفت و بوی شکر است
 شاد و آن شد و آصف همان خط آمدن شاد و انس گفت **بیت** که در آن خطوط است **بیت** که در آن
بیت که در آن خطوط است **بیت** که در آن خطوط است **بیت** که در آن خطوط است **بیت** که در آن خطوط است
بیت که در آن خطوط است **بیت** که در آن خطوط است **بیت** که در آن خطوط است **بیت** که در آن خطوط است

پس چون شاد و انس بدرون خلوتخانه شکر و خفت و آمد و هم سه خنکاری یکی آورد و نشست بت
 چینی و او گریه نمود و از روی زاری گفت و نموده چینی آنست که صفا دی نیامده پیکر و شکر و انس با
 بطنی است و در آن ملک رضا شکر و خفت از آنکه نه گفت و از دشت چون شاد و نشست و نشست
 گفت حضرت آصف را که در این نیست که در آن نیامده سبب نیاید نیست مانع خواهد بود گفت صفا
 و سوسه تنائی و خواب میکند و از سبب بداری شب اندک اندک بر خور و گیتی است که شکر و انس
 و شوق او افهم اندک انفعی نموده خود را برده و در انداخت و بستم کنان است این گفت و بستم
 دل و بداری بود **بیت** که در آن خطوط است **بیت** که در آن خطوط است **بیت** که در آن خطوط است
 شاد و انس گفت چشم از این دست اول خواب بر آورده بسم نیاید **بیت** که در آن خطوط است
 و از دولت بدار و انوار گفت شکر و خفت صفا بداری شب است و شکر و خفت است
 فرمود که خواب نیست که از کثرت ثقل متعده میکند و اس طاری و باطنی را بکشد و هر که بگویند
 بجز سبب از این نفوس عالم صفت است و در حواله این ثقل اثری نیست که آنچه در خواب بند که از نفوس
 روح است و حیدر از آن جبری ندارد و مردمان تن پرور بدین صفت معافند و اگر بی بدین سبب
 که در آن بخت میکند از آن و خور و دن و خفت شغلی ندارد که بی چشمش آن هم بدار است
 دل آن در آن نیست است **بیت** که در آن خطوط است **بیت** که در آن خطوط است **بیت** که در آن خطوط است

بزمند کاین صفت و آن چو نت **می** گفت که از کعبه که شایسته زهوش است کفیم که با مردم می
 گذشتیم **شکر** و خفت گفت مست یا عشق را بغض می کند و امید داشت که حاصل شدن و حاصل شدن
 شکر کند باشد پس از آن است که طاف کمال بعل جوع کند و آنچه از حصول او منتفع الوجود
 پیورده در آن خوش نمکند و اتمی گفت **فهم** من چنانی که درم و در کسی را در دست که خیال او تویم
 خیال اهل است **شکر** و خفت گفت از عشق و اصراری یا مستغنی یا غافل باشد و نه که چند روزی
 خواستش شده یا نه زار و زور سازد و یکی که معشوق چون سکوت درو بیند امر او را بشنیده اند عشق
 خود را با زطل و اتمی گفت حیات میرا ای کار از دست عشق بیدار بر نمی آید **شکر** و خفت گفت که فردا
 شکر این سوگواریم تا چنان فرود آید و در از او گفتم **شکر** و خفت گفت که عشق چه چند روزی تو را
 و در غم و نیاز بیشتر میکوشد و اتمی گفت **شکر** مرغ دست آموز در چیدن آن گلشن و در افکندن با ناله ای با
 چون گوید یا زبیرا که لذت عشق در کام عشق از شد باز معشوقی است که شش عشق را در الهام می آورد
شکر و خفت گفت حرف من سازد تعادل که خندان غرق و قیام طغیانان که بنام مستی است **شکر** و خفت گفت
 که معشوق خود را شب و روز در بر می رسد و حال نشسته باشد و با هم با و نشسته و دیگران را از نظر غرض
 و شایسته چاک کردن محض ناسپاسی بود و عشق گفت **شکر** رسیدم ام من نشسته چو چو چو چو چو چو
 که با رای آید و در غایت **شکر** و خفت گفت که با رای و بشیری از مردم می و در آنجا است **شکر** و خفت گفت

عشق و در غایت **شکر** و خفت گفت که در دست از ابد از عشق افتاد و دوری تابان عاقبت
 معنوی نخواهد شد و چو مست بیدار خیال شده به حال بیع المال یکدیگر خواهد نمود **شکر** و خفت گفت
 در نه بوی کل **شکر** و خفت گفت که در نه بوی کل **شکر** و خفت گفت که در نه بوی کل **شکر** و خفت گفت
 یکبار است و از غرض از خلاط جسمانیت او پس از آن بوی کل **شکر** و خفت گفت که در نه بوی کل **شکر** و خفت گفت
 بیدار قناعت خزان بر صفت است **شکر** و خفت گفت که در نه بوی کل **شکر** و خفت گفت که در نه بوی کل **شکر** و خفت گفت
 محض صدق است لیکن در مینو مال انفعی صورت بند و در فتنه عشق جاری کجاست **شکر** و خفت گفت
 که در عشق با ناز و حقیقت است جدا زنا شمع و کیست تا بجای طری **شکر** و خفت گفت که در عشق با ناز و حقیقت است
شکر و خفت گفت که در عشق با ناز و حقیقت است جدا زنا شمع و کیست تا بجای طری **شکر** و خفت گفت که در عشق با ناز و حقیقت است
 شک لعل شود و تمام می آید شود و یک کجی بگر شود و اتمی چو بدیج کساف شد یکبار پرده
 شرم از پیش و اشته گفت سخن در لب کس گفتن آن حفا و خلاص است اکنون سخن است این است
 که گفت در حال حال مکر و در خواب دیده و عیان اختیار گرفت داده و جذب صحنه ای با زبان
 به بیان گفته و دیگر اختیار با تو است **شکر** و خفت گفت که در عشق با ناز و حقیقت است
 غایت **شکر** و خفت گفت که در عشق با ناز و حقیقت است غایت **شکر** و خفت گفت که در عشق با ناز و حقیقت است
 زیرا که حدیث که چو در این معانی در نازت غیر حلوه میبند و من امروز در افشاح کلام تو ختم میبخش را

کز آن پدشاهت بود و همه شاهزادگان و بزرگان و چنانچه سابقا گفته گذارنش اتفاقا و جبین کعبه نمی بود
 که به چهارده آرایش خضر و روشن او رنگ پر و بکره رشید خاور و ازین است اتفاقا جابجا
 روزی هزار بار از قصه میزد **ب** شیرین و منی که هوش پر و رونق ز شکر فروش میرد و نازی از
 گشته و دختر چندی را گرفته و در آستان او را که عالی شمع لعل داشت و کز آن شل خنایی و دل کی
 گزشتی و در هم بیکر گشتی و صاحب شویشی فانی و اگر پشت و بام قصر و در غنچه و داد و داد و زدن خانه
 دیگر و خواب بودی و میرد عالم باطن او را که فرمودی **ا** کسی در دست اگر از غنچه جانگه گزشتی
 ازاله آورنده یک **ا** تفکر می بود و از آن دیگر داشت که از روز اول آتش نه داشت و در آتشی که او به
 رسیده و چشمش بر حال او خیال میکرد و دست اتفاقا کوزه چیده و در ایوان اول بنده با خود کوفت و هیچ شمشیر
 که شکر و دست و دام عشقی اتفاقا و بر تنای حسنی ال از دست آمده **ا** ای **ب** از پرده پنهانی بخت
 از طبع نهایی دل عاشق پیاده و با هر است و می شود و پنهان از طوطی و حرکات و کلمات او گزشتن
 شده اند این آه پی اختیار آورنده و این غزل اشتعاره شنیده شد و بختی پوست **ب** از کز آن
 عشق یار است و راضی دی بخت است و از آنجا که عالم کاره آتی صافین با بود و خوش شد و نالی
 مودت و صبح شد و او حال تقیبتش بیخ میزد و آتش میخس و آهف او و خوش صادق بود و در
 حود طول است با دل ناز و ناله و کشته و شکر و دست و نفر از کز آن معدود و از انقیاد

ایشان فرموده بود و گفت ثانی در جوانی او سرافرازه کانی کی گشت و میگفت و بلغ از کاه
 جفا کار که فرزند عمیقیت را با باد نفوذ بر او می گشت انیسر السوم صوم جوان بود که وی
 خزان بهوم جوان درستان نام که کل وین از باغ و باغبان نامدایر را که جنس لطیف تر از آن بود
 جلیس جوان جانم در عین بی را که بر لب طرزدن ملکوتین خاش نقش مرآی بر روی پست و بکران
 از حق **ابو** که می که ترند از می لب باغ مست که می که ترند بود و بخت و نفع است میان بی
 بیشتر میباشد که مجلس در آن روشن از باغ مست و که می می پیچون نام که وی **ابو** و شب و شب وصل
 با چنان نوش لبی ترش بهر جانین است بی افسوس که در دهر هم اینم از راستی نوبت این
 لبی که می دیگر از استیلاي شوق جانکه از یاد بکنده خود پیچون که کردی و کفی ابرنگ پری
 وای جدایان آوری کجائی و جدا دیدار مبارک با شوق خود نمی تائی **شعر** یار من دل از دستان
 هر و بریند از زبان بردشت **کدی** از خونریان حسن محمد طبع این جان مزاج دارد که سبیل با تریاجع
 کون و در جفا سبیلان چشم و دهانش جان باشد که نهال گل در دشت گلشن کشتن **شعر** کفر و غم از آن
 دهم و ده بیاورد و کفار نام در آن این که کز آنکه بیاوردی از می بخوده و چند کجاست شوق از آنکه
 می فرمود و ممنوع نمی شد آنکه او حق شکایت کرده **شعر** چو در طاس لغزنده افتاد و شور و طمانند و اچا
 نه از و شاعرانه و ناچار شده که گریزی از بخونده و حال و قفس بازگشت اعلام نمود که شکر و خورشید را شاعرانه

سخت القهر که بگوید آید نموده باشکار و در حضور تمام پستاران روی برآوردند
 شکر دخت بعلی در وقت این عمل گشت و شبها نگاه بپری که با هم نموده بودند بازگشت
 قدری از باغ و گشت که از برای این انقباض شده بود نزل فرمودند و دو پسر گشت خانه که
 شکر دخت گفته بود بخدمت ایشان برای لبتا و پسر شایسته که بر پشت روزی روی بگری
 مغرب آورد و در وقت شام در خدمت گشت بی سپهر نمودار گشت **لا** بیت چنان هزاران شوق و
 بغم خود خرامان گشت طاهرش مجلس از اخبار افشانه و یکس چرخین بازو خود خواند و با آن لطافت
 بسیار فرموده و در تقیر خدمت چند روزه که از آن فوت شده بود خواست و قضا یا ای ابراهیم که
 او آموخته باشد و در خانه در بخلان بنام است و چنانچه من قول گشت **لا** در ساقی تیرین شاکشی
 هر ای را کشیده پنبه از گوشش از بختی چو شام از باغ تر کر و زلفش کاروان آید بر کرد و فخر
 دل و دلش افتاده کل سیراب و امن و امن افتادند شکر دخت گفت ای پادشاه عالم سلوک
 اینا بگوستانت چه بسلامت طبع و طو کسب که چه چیت و چوب از گشت شام من این نیست
 پیوسته و گفت ای بخت پری و ای بخت تان از روی دست دیده است که این سینه باطلان در دست
 ساری مگر در آن بخت لبتا و تمام و با نوبی توان در روز اول به سینه و عده نموده بود و سینه
 در نقدت خیرت نمودم که فوت یک کر که آردای خود ندیم و منتظر آنم که نهایت مکر را نه و لغات نموده

مکه مکه اود و می سموده با سکار
 در حضور همه و تمام
 سکاران روی بر آورد
 به سکر و سبب می

منده را از نخست گشت و **لا** تو چون گشتی ز رفت خضر را هم گنج دست بر کن گشت به هم ترا
 و انم شعور از سن فزونیست **لا** حقین آبی که در وقت چو نیست تو اهل جو من ابراحت است بود با
 حاجت را چست بکن این و از راضی شکر خند تو ای ابر کرم هستا و بچند توانی کرد پس از چشاید
 چنین لطیفی که گیسر بناید با نوبی خنق و چین بعد شیرین زبانی و با سبب گشت بی چنین است
 لیکن توقف من از آن بود که در صال چیده عده و جور و زور می آمدند و بپوسته خنایان من این
 را سبب گشت و او و چهل متوکل بود و الحال وصال شد که این بی سبب گشتی ترک من بود و طفره
 آمده شد سید و کرد آینه و در بارش این چینی لازم شده از آن سبب کال هر نمودم که در آنجا
 اشاره یافتند که در این انجمن رسید و از روزی که بر تو گشت الطغات شاد بکن این دانه
 بچند ارفاقه تا بحال نیز از ششاه قضا و شده و اثری از این بی سبب گشت کنون من کلا بسیار
 لیکن چون به دست این گشت ناچار شده ام که بچست خا کلو تو این را طلب نایم که سبب است
 و من بچست بطلد از این که شکر دخت هم ارم بر چست و بدو و خلوتی افه نموده با نوبی از خود
 و غیر از خود خسته و در میان این من خود بود و سبب بر زبان رانده و در وقت سیم فوجی از پرا
 از روی مواد خلوت درون آمده و بر مکه سلام کرده و بخت با آوردند و گفته مکه باز از خود
 به دست است که ماراد این غیب از شکر چای با بکن این آورده شکر دخت گفت بی چست من گشت

بر این چون سال به میان آید باقی طاعت بر اوج آفرینانده ببارگاه ملک من رفت و سخن سرودند
با گفت و ملک الارواح چون بر زمین کینه زنده داشت و شش عید از رحمت و کجریه و اندوه خود و تنهایی
از در آن برون آید و در دایره الهی می بیند ایضا و می شناسد که او را ندیده و الحال شده که که در طبایع
و حال و اوقات صرف میازند و تا کمال که من را تقاضای نام پیدا شد و از آن چون کمال خود آمده و پیش
که خواست نشست و سر بر آغوش نهاد و شب در در گریان نیست و با کسی سخن نمیگوید و کبریا و عزت و اعلیٰ اند
خلوت پرورد نمی آید و در خلوت او هیچ حورست و هیچ کسی خلوت او را ندیده و در سبب ملک الارواح
و تمامی بر این طول در کمال عاشقانه خود سوزده از شعله آتش کوه اند و ملک طالب نام نهاده **و او آید**
کنون است و قد هر تیره شده اند و بدین طریقی نهاده سر بر آید و در شب و در روز مشغول است و بلبس
روز شبی که در حرارت سخن میگوید تا بگوید است و سرگشته و چون از اصل خلقت آگاه شد بر کمال عذرا
بسیار بجز است و از آن گفت یانی از زمین حتی بری و بسیار گمان گفت بری من عالج عذر و میگوید آیم
لیکن او در وقتی صورت بند که شاعران و از دهن فرستیدند که من آوری در کم که در آن حضرت سلطان
بیت من افتاده و دادم که از آن در نظر ملک الارواح نیست و من را بکار می سپارم تا بدان و خوشای
و ادب و رفاه و این ملاست از شعر جنیان منع شود لیکن باید که سخن را بجز حور با دیگری که میگوید
شاد شده و بشکر و خست ازین کرده و گفتند بلکه شکر باش که فردا شب حور را بدینست شادمانه که این

الموافق

[illegible]

او نمید و نموده بود و طوطو نشان صبا چون رفت بشمارش خود آنگشت و **نظم** چو در حق بر رخ
 حور انظر کرد تا آب آفتابش دیده تر کرده بر اوج درایای کوکبی و بدو چو چشمش از کدیشویی نه در کوب
 بل فرزدان آفتابی از آفتاب در فرغ قمری کجای طلقی فرو و چو چو **نظم** در آن روز زنده آمد و مری را
 قمره از چشم زار پر موج لطافت آب آنان کم بود از بوی او سر و دست چوین زار چشمش که گنود می
 می تابنده و جسم خیالی جان از تو خشنود شالی غنیم بود کوی او چو یک چرخ از صاف او زده بود و خشنود
 بر لبش لغزنده کس خ شال میوه کوفته از شاخ من چون از لبش آب میگرده سخن باطل او است که میگردد
 زانگت صبا بشمار از کجای تو که گنگ در آن که در هر خبر چوین مندی موج خورشید در دوقری کجایی
 به پیش ملک و پادشاه از آن چوین نودی بکمال او غنیمتی بر چوین حور از دست چوین و ابقی را پای پادشاه
 بود و چوین زنده حور او را کوشه چشمش شاره کرده و نمود و غنیمت میکرده و در هر کجای او بوی او بوی او بوی او
 ملک آنرا نوازش بسیار فرمود و چوین که شاه او چشمش مالید و در عذر او چوین ملکیت معاینه جان خدایه
 کوفت و هرگاه دیده بود با خود ملکیت سبحان الله کجاست او هم زاده چوین و شال حال باید که
 شبیه زده که هیچ فرق نمیکند کرد **نظم** بعینه دید عذر دارا نشسته شاه که تپ دیده بود او را کجای
 زمرگان بخت پیش آمد بخت شاه از آن شای از تو خشنود نظر به ملک ملکون باید میگردد به پنهان دل پند
 پاک میگردد و سحرش را به پنهان به خواست به پیش ماه و برین حال به خواست دوست اندک آب صبا

بر صدها است بقال او شد شاه چو عرق افشان که در غم بختن اشارت کرده و طغش که نشین
 شاه کوکب بر نودی لوب و آمده سر و پیش آنگشت و کجایی که تماشای روی بختن و ابعث میکنی او را لایم
 دیده گشت و صفی خود بهایه با بر جالی که گشت خسار او که چون خود غنیمت بر صفا پنهان معاینه دیدی
 و کجایی **نظم** زار میگویند جودت روی ملکون به است از من ندانم روز شب که بکجایی چوین بسته اند
 کجایی کل خسار تو ندانم که گم کرد چوین زلفت دل بکجایی بسته است و او که در حق کجایی زلفت بخت
 از او غنیمت را که در کجاست و حسن شالی بود از شاخ طوبی و نه در نظر آنگشت و سر و نودی و سر و نودی
 او مشوق که زار شاه کرد کجایی اوین بر و انش و پیش تو عذر او کجاست میکرده او خوب است و عذر که
 صفی که میگردد همه است و درست بوده و در او کجاست از ابعث فرمودی **نظم** شال و پای نواز بر چو
 مودان بسته اند سر و کل از آن کجایی بکجایی چوین بسته اند بر شاه کوکب و حور انظر نشسته و تقابل
 زمرگان از آن محبت تقویم شمسی تقابل میشد **نظم** تقابل نشد چو با هر مشیه بر پیش نظر او حور انظر
 و انش نشان نخواست و حق آن بر چوین تقویم رخ او کرد و شاهر کجاست از او بوی او بوی او بوی او
 تقویم شمسی قمری تمام **نظم** شاه و ابقی را کجاست بسیار فرمود و گفت ای صبا بخت کجاست
 بخت که از روی و ندادی است خدایه شای بخت خدایه زده و روی بخت و جوی تقویم
 که بخت بر او بسته آورده او خود که کجاست که تو کجاست از اینانی غیر حسن نیست من سبب از غنیمت

طوفان و بستی که مرا باشد یقین که بکرت آن برون آورده از کجور و جان چنین که آمد و در سینه
 چنین چو کبریت پر شست و فلکین از لطف بد بخش توانی که از او چنین شست و رمانی از این
 که حسن الخیال بود که می چل شده گفت من نیز خود را ندانم که اندام که علی البصاح صبی این را
 بطلب او فرستم که اگر از آنده یا بند خود تو رساند شایسته ام تو می بوی این که بر سر راهی و گفت
 من بعد بعبادت حضرت عزت جل شانه افتد و در کمال شایسته من تا می توانم در کار تو می کنم شایسته
 شود که از لطف بت الهی این را و عدد را در از این که در آن کجور کجاست و داده وصال
 یکدیگر فرج یا بد و لیکن من کجور هزارا که در آتش و کجاست تو کرده بود من ده تا شانه اندک با تو
 و او چو می گشت باز تو هم از تو هم زیرا که عدد از زمانی که کشیده که تو ترک با پستی نمود و بر ظاهر
 از فرق تو جدا شده و این همه چنان و خود را بیا بسبب تو کشیده و تو نیز نه از خود و نه پس از خود
 که شست از آن که کن من ده تا من نیز از بعد از رسانم و بعد از آن هر مصلحتی که دیده شود جوایز
 بتو ارسال کنم شایسته ام از شایسته و بکرت و در دست چای جوایز افتاده بلکه حسن حق را که
 گرفته عقد جوایز بر آردی یا و بکرت شایسته ام از شایسته بی نموده و به عنوان بعد از آن است نموده
 اندک و شایسته ام **بعد از آن بی با اول** تمام او فرستاده از علی که که عدد را رساند و سوزی و شایسته
 شایسته ام و در آن کجاست و او هم پس از آن را بر پیا بندد و روی شایسته ام چوین و شایسته

چشم که از نور حق در خود و شمع خدا ای بس فروز و جو و بوالشوار که گفت که کجاست و در دست
 یک که بغیرت آنچنان بر آرد و از آن که می چلاید که از آن غرضی که خیر چنین بود شایسته ام که کجاست
 از آن غرضی که او بر پیا بندد که او ای بس که کجاست بر آرد و از آن شایسته که که او که در چشم را نه و در کجاست
 پس از تو حیدر جان چه اندازد که شایسته حسنی از آن بر پیا بندد که کجاست که شایسته از آن شایسته
 تصور من اینها را و می دانم که از تو که شایسته پس جان یقین میدان که من از آن شایسته که کجاست
 مرا شایسته شایسته شایسته که حق و داده و بکرت با این هم ای لیلی و شایسته که او می شایسته در دین و دین
 زنی که با من از این بود که در اوقات مؤمنان بود و شایسته که شایسته که شایسته که شایسته که شایسته
 ای ای تو شایسته که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست
 با تو می شایسته که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست
 تمام با تو می شایسته که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست
 چو شایسته که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست
 چو شایسته که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست
 از آن کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست
 چو شایسته که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست که کجاست

اول فصل بیان کنم

کاین است بجوی که عوراک می برد و در خندان دود ما خوش از دهکانون و ماغ او بر زاده پیش
مستعد که به پیشکش خفاک شد چون خواست که لکدی بر خرق شایعیم خود بر سرانم سارده باشد
از عوراک اندیشه خود را در کشت خود را به پشت برین کجی به سبب بر آن زدن است ای کون حق متعالی
بیابان نوز که این چه روز است که میگوئی داین چه راه بود و است که می بولی **تو** نوبی شوری
و وضعی که گفتی تو نوبی را و است هیچ در به پیشه با و دو دام آرمیده با صلیب احزان و آرمیده بر
مچو با یوی با که ترا آدم که گویش نشدند غافل نگاریدیم و گوش تو شای که ده آید برین موش دان
شری که بودی تو سر خلی بود و بر دم اشتهار و بلی نیست قطع دایم شکر که پس بی بؤ افعلی
و فرنگک تو خوش تیان حیات به است که بر جان گذاری نام اموات خوش بیان نا آلی چند
گویم و تو زبان من نوبی **تو** نوبی ز با خود کویم بران نیز غم بر و ن آرمیده بر آن منم تویم حال
و عوراک با چندین هزار دیگر از این جی خست من از بران مطلب و نامور خنده اند که آرد نکال
خجست و آرد به شاه شاکویم بریم که او در خیرین است که کمر و حال و آبروی تو بولی می بری و بر این
ارواح نسبت می دهی که بر تو که دوشی نیست یکنی و هنوز دیوار از لکدی فرق نکرده و می پس کسی که در
کی مرده است و اگر نه است که با چندینی از دیوان دیگر بفرمان ملک جرت باع و بر ایم و من را که در راهی تو
کرد و آرد احوال با خاک آرد بر آرد و در دم و اگر نه و بر آرد با تو می چای گفت و چه خاست **تو** اگر چه آرمیده

من بویست پشیمان ولی اجبت بویست ترا ویم بسی چون مله ز کوی بیسی از خندان
که آدم حکمی را این نمود است نه حق بر این پس به است **تو** که در دست با آنکه آلی را بر این شایه در
شایعیم حادی القول از خندان خفیل شده سرشاکت از بیم گفتن که لاجل آرد به بویست خدر
خواست **تو** ولی این نژاده از خود چو کشت ز جام بخودی سرشاکت ز دوش امن نیست خرم چشم
نورین بنوا و بر خرم سیدی را امکان رخ سویی مقصود مقصود شایه بوی خرم دود ز اوج الوقت او را
که دنیا خوشی نمی خوش پس بر دوش او دیو سوار شده چشما بر هم نهاده و حضرت مانند دود سیاه بر لاج
لکست با کجا بلند شد بر برفت بعد از طری شایعیم دیده اگر در خور اراج کلک به چون نشیب
نخواست تمام علم از بعد خشتی دید بر زید و دستار کلمه کردن او از این نخت دیده بر هم نهاده و آفت
که دیو گفت ای لکست چشم بر کن و از دوش من فرو آیی شایه آرمیده چشم بر آرمیده و از دوش آرمیده دیده که کشت
عروب کرده و شب که آرمیده و خود را بر با هم خیریت و دیندی بنابر جس لیری خنده با آه آتش کوی
تا بر دوش سیدی دیده بان خیالی پی بر کشته نام فتنش بویست نهاده **تو** که کان بر نام فتنش
در آن است قدم طلب شایه از رفت شفق او را لکن بود گفتی متصل بر آن بود شایه غم ز برین حال
فروید که این چه است که مرا فرود آورد و گفت این با کشتی شکر و خفت خرم غم و است شایه و است
و اینک من را زنده خود بر و ن آدم **تو** که گفت ای لکست این قدم لای که فرق من زایش فرود آید شایه

خواهد بود و اگر آنرا از حال من آگاه می شدید شمارا بهتر بود **و** اگر آنرا بگویم که کشیده انصاف من و اندک تر از آن
 زنجیر پیش و لی که به چن کشته اند شمارا زین خطا و خون نشاء اکنون من باشا عهد می کنم با خود که
 و کشتی که اگر دست از ملک من بردارید و ملک را آگاه سازید من شمارا شفقت کنم و نگذارم که کجای
 شمارا بچاند سکا اگر از ارم آمده دست از آن بردارند و گفتند بصلحت نیست که در موضع حاضر بمانیم
 فرماید در این احوال اویم پس کی ازین مهل باز رفته بدان کنی که حاضر او بوده و گفتن سخنان
 با سکه جرات من بود و صورت واقعه را باز گفت که کنک مجلس گفت سخن را بخت نکند و دست من
 ملک و بی بگویم آرد و گفت کان من نیست که از به شما بگویم آید است که چنین بهینه و حیران است
 از خبر آید آورده باشند و امن برای من نیست چون گفت تا نزد یکدیگر نرسید و آنرا به کمال است
 و گردن ای نموده بر حال او بگریست و بفرمود بر روی و لعل نامه پوشش شد بعد از آن که نخواهد شکوه
 پس کسی گای آورد و شاه و امین او ای نگارده ان کرد وندی بسیار با این فرمود و دست من متعل شد و بر پای
 شاه و امین شاه بفرمودند و بعد از این که بپوشید پس امین فرمود تا فرمای از این بپوشید **و** چون
 آمدند که با تمامه شبی انصاف بخت و فرمای که بگفته چشم فرمود از آن چو کس بر سر من بر نشاء امین
 و امین گای با تمامه بدون افتد از آنرا بر سر راه چو امین بفرمودند و دید و نشاء رسید که در بار صید
 ز شادی گای که اندیش را یافت ز خود یکبار نشاء چون پیش را یافت و در بدل رو بروی منم

چو کل و پای یکدیگر قضا و قدر چو شک از دیده انکاران نماند از آن شادی غلبه بد بخت
 و شکوه خست بر استیصال بدان آمده و آنرا از سر فرمود **و** گفت که استیصال او انوی منی بخت ارجا
 چو سویی باز منی **و** میسر شستم بخت نیز که شد **و** شکست از چشم انصاف چشمه دردی بهانی یافت **و** کمال
 مزارم روی او بپرست حال که با من چهار روز و شبی بکمر کشید تا این رسیدی **و** انصاف که بگویم
 نشاء شکوه خست بفرمود و شربتایی فرج کنز ظاهر بخت شاهر و بفرمود که کمال او دند و بعد
 از آن که اندک از یاد می الوان در حقای که بای بی خود آیند تا شاهر بدل تحویل خست منی
 آنچه تو جوی یافت پس بلبس آید **و** ساخته و در سجده بی و بی بوی و او نه چون باغ شاهر و بفرمود
 و در دست گرفت بخت **و** از غصه شکال او و جواب موال او بی نمودن نقل فرمود و شکوه خست
 و اهل لب کشیده دارند چون رسیدن بجامه و آمل بدوون باغ و اندیا با حق از دریا مال بگریست
 در غصه خست و با حق حکم کرد که تمام سر من را بر استیصال سازد و در شفاعت شاهر و کمان کشش از آن
 از آنکه شکوه خست در دست چو پنهان بود و مال نمود و از سر و آمل کرد و داده او بختی شاهر و بفرمود
 مطلع فرمود و من او را شوق ویدار شاهر بفرمود **و** گفت که این از بخت است ان که در شکوه
 باغ و کشت و مراد و شکوه خست استیصال او رفته او را باغ تمام و اهل حرای خود نمود و بفرمود بختی
 باز آمد و من با او بود و از آنجا بعد از او در آن راست و بفرمود و بفرمود و بفرمود و بفرمود

می گفت پس شاه بنام است این باور گرفته وی مجلسش را موقوف آصف ثانی آورد و گفت ای و این
 مرد بطلان من اندر او نباشد که تو وی ازین برهشانی و این را از خود بگذرانی و این را بگو
 قولی می نمود بجز ازین تکلیف آوردی دیدن و تو و آصف شربت پس همین ابو کساح و اسیر
 بمان عالی مجلس آمده شاه موقوف و آصف ثانی و در بر تو هسته اعزاز و احترام مکن چنین و مکن کای آید
 و در مجلسش ازین بپشتند **لله** موقوفش خرم ثانی و در حق که اهل و حق می پوشد شقایق قصار آید
 چو می چنگ مد دست داده که برتر داشت چنان رفته آمده بود از فرج کشت طایفه کشتی و است و استی
 خرمای و میرزا فرخوش کرده و همین ابو تفتاب چون بر پیشانیان کوشه گران اندر او چون کوشه می
 کان بوی خود کشیده و شکر و دست بر لطف چون پنجه دیوانه بپوشد و آصف ثانی ابو کساح
 شقایق می و آورده وی و در نظاره اعتدال ابایی باغی شایسته موقوف سر برسی بای و کل مانند از
 نقار و لوریه آصف بنم لنگ ی خرامیدن خود خرامش کرده **لله** شکر و دست پس بوی
 نشسته و در پیشش ناز و زاری می کند و آصف ثانی از صد و در کین مجلس چنان بدود و مانند
 بابر به پیشش بیام خرمش و بوی کوشش نمی آید جواب آید و تو می شکست بر دست کفی بویست
 همین گفته استان جلد و در خشمش بپشت و است موقوفه و در آن شکر که الهی میزد و از شری می
 تا سینه خور شده بوی ای با کوشش موقوفش از قطره رفته ای چنان آید و باغ و آصف ثانی

بلای
 هوانا

بخش اولی و این که گویان آب و این جو و است که سوزان همچو شکر بپاشد به است
 این بر این برین بوی که که میورد از آصف ثانی بوی خفاش بر دست و آصف ثانی که این بنام از کوی
 عدد آخر ثانی همین اندیش می چوین که این نظر که از آصف ثانی بوی خفاش بپاشد به است
 حصار این جبار که می چوین است و این ابو بخت کمان نیست است و این بنام از کوی
 تربت ابو بخت کمان از کوی که از آصف ثانی بوی خفاش بپاشد به است و آصف ثانی که این بنام از کوی
 کاس طری که می آید بپوشد چنین بای که بپوشد بپوشد به است و آصف ثانی که این بنام از کوی
 مردی نمی آید بپوشد به است و آصف ثانی که این بنام از کوی
لله او چه ای که بپوشد به است و آصف ثانی که این بنام از کوی
 شانه و بپوشد به است و آصف ثانی که این بنام از کوی
 بپوشد به است و آصف ثانی که این بنام از کوی
 از این بپوشد به است و آصف ثانی که این بنام از کوی
 با سوزی آید بپوشد به است و آصف ثانی که این بنام از کوی
 و آصف ثانی که این بنام از کوی
 از این بپوشد به است و آصف ثانی که این بنام از کوی

بمیلان صاحب اعدا و تباران و یک نوزاد زیاد به بشری بر آید و درین کشیده رشتی سوزنی
 او دشمن را بکشد و بگوید بگویم داده بهر دست بوسی میبندی که بپوشان پس بکشد و اگر کسی برایش
 پس او کرده کرده تمامی جاها میسوزانده و عجب بزرگ زاده و بر هم نشینان فرماده و بگوید ای ای
 و جاها و طایفه های ارقا میسوزانده و بگوید در آن زمان در آمده و بر شایسته سلام کند و چون چشم
 اینان بر شمرده اند و جوانی دیدند که مردم دیده اند و شب دردی دیدی کان سیرند که کجاست
 و دیده و اگر دیده مردم در پرتو ظلام نظر برافشای او افکندی می بیند شسته که آفتاب است
 از در آبی عجب ظاهر شده لیکن دیده پیدا شد از خود شب بیدار و آنچه خواب نبوده و در کمال شگفتی
الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ
فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِن مَّا خَلَقْتَ هَذَا يَا خَلْقَ الْجَنَّةِ و در هیچ نشسته
 جینان از بهشت نشانداده و از جهالت خواندن او به عظیم و غرور که بر تمامی رسانیده ایم بیان گشته
 بخوبی عظم پیش گفته و بر شایسته سلام کردند و تعظیم و تکریم ادبایی آوردند و ندانند و چه کسی بگوید
 سلام باز دادند و اجابت جواب خلق باز داد و دیگر نظر بر پیش انداخته اصلاً و تفهه الطهات اینان
 نفرمود پس آنوقت برانوی آید آنگاه و چه خبر کردند که مکرر آید اینان پس آید بیا **وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ**
 و جینان ترانمن بنامت در دعا ابریت فیض بر آن ای لعل العلم سخن چهره بخود و امید آید اینان

فَعَنَّا عَذَابَ النَّارِ

سلامت برساند و شوقین گردان داده موی از جبین که مقصود تو را معلوم کرده و ملک حکم ترا
 شکوم کرده بران از خطایش که گاهی که شامت میدهند خطای بیاگر چه چهره جز به شامتی خود در اند
 در بند شامتی بگویند که مقصود خود را متفکر از بیاها سود خود آید این مقوله بخان بسید گفته شد
 و آنوقت اصلاً جواب نهاده بعد از آن جینان و یکبار به گفتن با خود ملک لا اوتی سو کند یاد کرده که اگر
 تو هست از عوالت بر نداری با تو حرب کند و کار در بر تو شکست سازد و تو بیک شامتی و ما را بیان تو
 مهمی آید و بخار که ستانین بگویم و اگر که بر نیامیست و دره دیوان بر برتری توانی کرد **وَلَا تَدْعُ إِلَى الْفِتْنَةِ**
 که او بیدست دلی اوست جینی مستعد است اکنون چون آید از آن تا اهل مدد خود را بکشد از
 بر بول شامتی از استماع این بر ندید و چندین هزاره میزدند و مطلق جواب نهاده او هم بعد از آن
 تمام خواندن اوست تا ای او جینان از دعا در آمده و زهره افشای ایشان آید و بیان یک
 از آن روی به جهلست نه درون نهفته و در دم بخت ملک لا اوتی آمد و شرح احوال عرض نمود
 و گفته ای که این آید و از آن قبل است که در آینه آری بر جابون جمله میگوید جانکاه این است
 کامل و اکل و اعظم فضل او یا الهی بیدست که ره بس ملک و هیئت پس گفت تحقیق همانند و
 عت بر خاف و علاقه بیانی باشد که چنان بر مصلح بر نیز کار و مستغف و در دست که عاقل
 بجا و شمس عید موهبات جینی که است ز منویش مستغفرا است عالم لای است از شکر طری بر این

استه
 مقرر است و آغاز بکار با انجمنی بر سر زکات هرگاه مدت عمر پیری شد و هنگام اجل فرا رسید یک چشم زدن
 دولت صورت نبرد و تو را تعالی اِذَا اَحْيَاكُمْ لَعَلَّكُمْ لَا تَلْبِسُوا صُرُوفَكُمْ سَاعَةً وَلَا تَقْبَلُوا
 با اثر هر چنانچه چشم میباید و پشت و عقب هر روزی بوضع نشویند و روزی باید نمود **و رساله اول**
 چون صاحب طوفان بر کرده و رضای او کمال یافت چنانچه یافت پس در حال بقضای بر روی
 رضا باید و آواز و خبر را که هیچ فایده ندارد و توقف باید بکنند **بمان** پس هر کس که از ترضا بگوید
 خطا نخواهد شد **ایک** این مختار از او گرفته اند **و** از روی اخلاص که گفت که دست اعلای را از دست
 او آبی بودن طیف و کفایت اینها که گاه از ترضا بر میآید که در نظر است و خود بخود که از کتب
 روی میبرد و یکس چندان آن و آبی ندارد و در حادثات با هم همان پسند آید که خوب نیست و بگوید که
 دیدم امیکانگی بنیابی بسیار است که عقول او را هم حق من تو گنجه آنها میگویند رسیده و آبی آنکه
 و مقرر است چون معجزه آری باشد و اینها که ترک است و کسب است و کسب است و در بدیهه گذشت
 ایک که باب تعلقات بنیادی و نه جاذبه است پنج شش دوازده این همه و تقوین اینها در آن خود بنیاد
 بر دو کسب نفس من الله که حکمت مال را آن است بین ده دوازده هزار هر کس که در هر کس
 خواهد بود و تو را **مَلِكُكُمْ مَا لَيْتَ الْمَلِكُ وَتَقِي الْمَلِكُ مِنْ تَقِي وَتَقِي الْمَلِكُ**
و پس عقل را از آنکه که بر تعلق ال با نیز حکمت سلطنت فرمان و در آری و کسی را عقلی

از هر ترک کند و ملک و پند اخلاص دهند یا از اول الامر سازد و حد برون و این هر یک که گفته
 و چیزی را که آنند موجب نباشد و آیت او میشود یا سبب از جوهر است بلکه دو و چندترین و غیر باشد
 ترک او باید که گرفت چنانکه گفته اند که با وجود آنکه در آن با او میباید صاحب قیاسی باشد و از آن
 فواید و منافع و آن فرزند آدم رسد چون در و کرد و آیت که کرم در آن آیه یافته و خود را بنویسد که
 از پنج اوستفا نموان یافت طعام که بل با تحلیل و قیاسات چون در معده فاسد شود جز با تحلیل
 و دفع از حضرت اخلاص نموان شد **و** از پنج کمال غده است که در کوزه که در قفس جان باشد
 کم او را ایک چون رضای خداوند عز و تعالی باشد و این است که تو طبع و فغان بر روی این بی آدم
 شوی اطعمه و درین بقضای الله بر کفایت این که در کوزه چاره نیامد و نه آن که این سوسه از دل برین
 کن و پیش از آنکه این مالک غراب شود و چندین هزاره از خلق خود اسباب حق بکاک کردند و غیبت
 ناهوده شوند و خود را زنده بکنند اینها نمودند که حق تعالی او را ترک کرده و دعای او را اعات نمود
 و مطیع او باشند رضای خدا تعالی حاصل نموده باشی و دیگر مگر بیایی گری او کن که تو خوب ندان
 زیرا که او در غیبت که حق تعالی او را از در حقیقت و بباد من خاموش نموان نمود **و** پیرانی را که از بزرگان
 هر کس که گفتش بوز تو را تعالی **يُؤْتِيكَ مِنْ رِزْقِهِ قَوْلًا هَٰذَا بَٰرُكَ اَللّٰهُ بَٰرُكَ اَللّٰهُ**
و ای ملک انمون بر تو طاعتی نیست زیرا که معنی که در تو عمل نموده

تغیر کردی و حال این از ملک آن تو بر آن است و با اراده الکی توان مخالفت نمود به آتشی
 پادشاهی که نشن توان کرد **باید** با قضا بر تو آن است با قدر و دقت آن او نیست و طیف و زینت آن
 در غلط آن بسیار گفت ملک الارواح است که است میگوید و بغیر ازین دیگر با زینت گفت است
 میگوید و چاره درین است من از قدرت آنچه لازم می گوشتش بود که دم دیگر از دست بگوین
 معذورم طیف و گفت حالا فرصت اختار بخش نیست که از دست ببرد ملک الارواح همچنان ظاهر
 اگر آگاه با چاره زینت و بغیر نمود تا اندک در گذشت لطف جمع شود که موجب آیه الصلح فرجاده او
 دیده ایم که زینت این آدمی بفرست او بیعت کنیم چنین از دست این جز نیست از تمامی بجای یاز
 سرودیدند و در خانه ملک الارواح جمع شدند **اما ملک الارواح** **الغنی شهابی** **چون او پسر**
بخت شاد و لطف اقبال سپاس **روزی که بخت شاد** **بخت شاد** **بخت شاد** **بخت شاد**
 از او که ظلم فی شب خلاص مایه سجاد طاعت و پیش و کسب لطف بخت ازید و مضمون است عیان است
خیر جبهه من اللغات لی التوا عالمیان روشن گشت و شهابال خورشید بهای بخت راز
 اندود و جالبی خرق نمود مسجده دم که شهابال خورشید از جالبی بخت راز گشت و شهابال خورشید
 از بعد آن که حرب همان گشته و چون ملک الارواح از هر طرفی چون آمده تمامی از برای
 وی بر درباری جیت نمودند و شهابال خورشید با او آب و چاه تر بود و آتشده با ملک آن دولت

روی بدان مغاره نهادند **الاول** غریب و افتاد آن در کتب جن رعیت را اول از اندیشه این
 بزرگان پری با وی بود که هر دو در خیل سواره نشسته و هر یک با البلیق تازی با و پیش و پیش
 نیاید و بره و دیوان در درگاه بشن نصف اند و نصف خیل پیش چون ملک شهابال روی طاعت غیا
 او کرد و بفرمان ایزد تعالی حاضر و غایب از آن شهر بطرف شده هوا باقی و صفتی گشت و دنیا در آن گشت
 و اهل شهر فارغ و سرگشته و قدر او در هر دم سرالذیل باشد روز از آن رجوع این شده و رفت
 خاک و راست بکشدند القصد شاد و لطف در صبح صبح که از دست فارغ شده بود مسجده بخت راز
 معادل سپهر مسجده بود شهن اشک الالام با جیل و راز او فضلا و بختی جن و پری با جلی گرفته
 و جوی ایوب یک با ندون او مغازه در آمدند شاد و لطف چون نظر کرد پیش ملک الارواح جهان
 از صیبت و صلابت ملک و انبیا و اعیان سحرینه معلوم فرمود که او ملک الارواح است و در
 از خط پرور آمده هر دو دست بر سینه او روی آید بخت الارواح معلوم کرد ملک جالب سلام
 آمده دست شاد و لطف بخت راز هر دو کنار یکدیگر نشستند و سپهر از آن برای و در آن زمین
 آمد و دست ایشان دستها بر سینه نهاد و بیای است و ند پس شهابال خورشید شاد و لطف او در
 روی تنی از آن گشت شاد و لطفی آدم تخت بریزم و معذره بیا بکند که با نکت موسی که در پیش
 میشود نسبت با ندون عالمیان این در دنیا و گستاخها نموده از اساطیر گشتی که در گشت بختی او

را به استکبار غرور پیش گرفته بخاطر مبارک سانه که من و پسران هست که در میان شکله بر بارت
 آمارت قیام نموده ام و چگونه رطابست این آدم ها کی فرود آورم پس راه خود سری پیردهارا گشته
 فرغان حق اعراض کرد و لاجرم آنچه دیده و رسیده با آنچه رسیده است که در عقد این بهم نه مگر کن
 شد اکنون چون فرمودی که حاصل جو حضرت آدم علیه السلام که گفت خاکی بود و حق سبحان قدرت که طاعت روح
 در آن معنی اکنون بیان فرماید که روح انسانی بر چند نوع است یا هر نوع از او که برین مثال است که گویند که در این
 نیز که معرفت او بود و طاعت او که نسبت به طایع و باطاع و طایع و باطاع و طایع و باطاع و طایع و باطاع
 و شفاعت آفات بنیاد است که چنانکه غیر از این معنات اند و علم خبر داده و طایع و باطاع و طایع و باطاع
 گفته اند و اینها عالم اتفاق و نفس است پس چون در بعضی مائلی خود را بشناسی از خود شناسی که در این
 توانی رسید یعنی هفت چند از ذات قدس که بپا آید که بر تو و نسبت توانی معلوم کرد و دانست بر مرتبه
 تو و شناسی بود اکنون مستمع بشنود که آنچه در آنم که بر یک جن بر حق است که در وقت میانه است
 که طالب این مسائل بشنود که گفت بلکه آدم میان راهها روح است و اول روح طبعی است و این مرتبه
 نفس است اما نفس طبعی عبارت از قوتیست که جسم را که میار و نگه دارد که از یکدیگر است و نفس طبعی
 دو خصلت است که یکی هفت گویند یکی عقل و هفت عبارت از قوتی باشد که باطنی و عقل و نفس طبعی است
 و این روح در آدمی و حیوان نبات و جماد و هر چه روح دوم را نفس نباتی گویند و نفس نباتی عبارت

از قوتی که جسم را در طول عرض و عمق می کشد و از این برکت می کشد از نفس طبعی و نفس نباتی
 و نفس نباتی را بغیر از آن خادمان او است خادم دیگر است چون جادیه و اسکندر و غیره و این
 در صورت و ظاهر و موهله و بد آنکه جادیه قوتی را گویند که او غذا را آنچه می کشد و می خورد قوتی را گویند
 که چون غذا را آنچه که در کثیف را از لطیف جدا کرده و در آن قوتی باشد که غذا را آنچه کثیف باشد از جسم
 که چنانچه از غذا جدا می شود و این که از این صفت می گویند و معنای آنست که غذا را آنچه کثیف است از جسم جدا کرده
 است که در جسم این لطیف را جمع کند تا از آن مجموع مثل از جسمی حاصل کند چنانکه نباتات از خاک و چوب
 نطفه خوانند و این قوتی را گویند که جسم را در بر کی می کشد و این هر نفس را مجموع قوتها که با او در میان
 روح سینه که از نفس حیوان خوانند و نفس نباتی را در آدم و حیوان نبات است و در این است و نفس طبعی
 عبارت از قوتیست که جسم را در حرکت می کشد و جرقه را که در بدن می کشد و قوتیست که از نفس حیوانی
 در آدم و حیوان و نبات و جماد و هر چه روح دوم را نفس نباتی را بغیر از این خادمانی که با او در میان
 دیگر است و از این دو آورده و هر چه سینه و وی دیگر دو قوتیست که یکی ناشی است و یکی را غضب گویند
 و دو قوتیست که از آن خادمان است که با نفس حیوانیت است یکی ناشی است و یکی را غضب گویند
 از آن این نفس را گفته اند و آنست که در بدن از این قوت است و از آن غذا و مان او را است
 و این غذا و مان که در بدن را از این قوت است و از آن غذا و مان او را است

کسی که در این کتاب
 جادیه و اسکندر و غیره
 و این قوتی را گویند
 که او غذا را آنچه می کشد
 و می خورد قوتی را گویند
 که چون غذا را آنچه که در کثیف
 را از لطیف جدا کرده و در آن قوتی
 باشد که غذا را آنچه کثیف باشد
 از جسم جدا کرده و این که از این
 صفت می گویند و معنای آنست که
 غذا را آنچه کثیف است از جسم
 جدا کرده و این قوتی را گویند
 که جسم را در بر کی می کشد
 و این هر نفس را مجموع قوتها
 که با او در میان روح سینه
 که از نفس حیوان خوانند و نفس
 نباتی را در آدم و حیوان نبات
 است و در این است و نفس طبعی
 عبارت از قوتیست که جسم را در
 حرکت می کشد و جرقه را که در
 بدن می کشد و قوتیست که از
 نفس حیوانی در آدم و حیوان و
 نبات و جماد و هر چه روح دوم
 را نفس نباتی را بغیر از این
 خادمانی که با او در میان دیگر
 است و از این دو آورده و هر چه
 سینه و وی دیگر دو قوتیست که
 یکی ناشی است و یکی را غضب
 گویند و دو قوتیست که از آن
 خادمان است که با نفس حیوانیت
 است یکی ناشی است و یکی را
 غضب گویند از آن این نفس را
 گفته اند و آنست که در بدن از
 این قوت است و از آن غذا و مان
 او را است و این غذا و مان که
 در بدن را از این قوت است و از
 آن غذا و مان او را است

و ملحق و او پنج عریس باطنی چون حسن و خیر و خیال و ایم و فکر و حفظ و بیان این دو عریس طهارتی
و باطنی را بنیان شجرت و غنچه در میان خادمان نفس انسانی قرار می‌گفت ملک حسن گفت با کون
ملحق گفت نفس انسانی را که از نفس طوطی که بنیانغزائی شده بود متولد فرمود که اگر روح انسانی که او را روح
و چهارم گویند بر فراز بلبل قفا بسته و در نزد خدا تعالی عزت بسیار عزیزتر شریف است **در چهارم** چهل و پنج
کاهدم بر داشت نه است که نه اندر مواکب پیکان است بود آن روح در آن آن مطابق شاه زندهش قوتیان
نفس باطنی مزاج هر یکی بر یک کرش بود از خاک و آب و آتش مزاج خاک از نفس اسفل کرش و روح طی
خواجه اول دویم نفس باطنی نفس ارباب کران نغمه و آداب است که از نفس حیوانی که با او روح
شده باشد از او بود و نفس چهارم صبیح آتش بهم مزاج ناس با یک کرش اکنون در آن نفس طوطی با خادمان
خادم نفس باقیات و نفس باطنی با خادمان خود و خادم نفس حیوانیت پس مجموع نفسها خادمان باطنی و قوتی
کرید که در خود خادمان نفس باطنی و نفس ارباب و البعز ازین خادمان که گفته اند خادمان و یک عریس باطنی
آنچه معروف نفس در مذهب میان کرمندان که ازین پنج عریس طهارتی را الهادی و شفقی مخصوص است که بعضی این
که اشغال با هر هست چنانکه کار باره هست که اشغال با او اندر آن که گفته و فرق میان عیندی و وی و شیخی
و بری و درودی و درازی گویند و دوری و درویشی تا یکی تواند نهاد و باقی عریس که از این عریس
و حسن مع را از در آن راه است یعنی آواز را از در آنکه کولش باشد و سخن بگوید و در درون آن یافت شود

معموم شد یا شخصی بدو گشت بعد از آنکه از صورت غایب گشت باشد خیال از صورت نامرئوس چنانکه کسی غریبی را
 دید باشد در آن غریب بشهر دیگر رود و در راه خود را بصورت او را در پیش خود داشته باشد که پس خیال از
 شهر ابوی نماید بی آنکه از بشهر نرسد پس با خیال است که در دلت معانی کند از صورت او و خیال از
 خیال که بتی باشد که معانی را از صورت جدایی کند معنی را که لفظی بخود در سخن معنی حاصل کند و بتی را
 معنی را تو انداختی بی آنکه از معانی الفاظ و معانی بشهر پس خیال بدو در زیر چرخ برساند بی آنکه
 او چرخ را نباشد و یکی از دو پس باطن دهم است و کار دهم است که چرخ را دیده را یا ندیده را یا است
 یا در حق نفس نماید خواه معانی از صورت باشد خواه نباشد دهم در آن که چرخ را کند مثل آنکه لفظی
 خارج از دهم در آن که در آن که با قوت و قدرت و غیره توهم نماید لیکن این قوت در چرخ است
 زیرا که دهم که بی عقل است بدین جهت برادر خود را بینا سد و در که کو سفند را و جو اندک مانند مادرش
 صد کو سفند دیگر مکن است که در آن که با بند و ششمنی حرکت وستی هر چه از اهل قوت و هم این قوت
 و بعضی از ششمنی که این قوت دهم را شیطان گفته اند که بعد از قوت که بیان کرده شد معنی دهم
 و اندام چنانکه بعد از آنکه دهم را سجده کرده اند الا ایس که بخرد و قوت دهم هرگز از دوق لفظی
 کچد داشت باز بخود و یکی از این پنج چیز آن گفته اند که هر آدمی که در راه شیطانی باو باشد نه
 بقوت دهم خود و نه یکی از این خمس باطن حرکت او قوتی که در دهن عقل باشد از آنکه

و معنی که کند و اگر در زمان دهم باشد از قوت تمیز که کند و با این قوت آن است که آنچه در حافظه نوشته شده
 آنچه را مشاهده کند و آنچه نیست چون خوانده است که لویی در پیش نهاده است و آنچه در آن لوح
 بنویخته در حس دیگر حفظ است و آنچه در لویست که در چرخ از او ظاهر است باطن بدین رسد نقش او چرخ را
 میاندازد و در آن یکبار یکبار میبیند چون بار دیگر یکبار یکبار میبیند یکبار یکبار میبیند
 است که چون در اول بهر سند شکل این در لوح حفظ نقش است پس چون دیگر باره ملاقات این
 بهم پوست قوت و اگر از نقش بود پس آنچه و قوت حفظ نوشته با این نقش بر یکبار اندک و اندک
 این ششمنی که با دیگر پیش ازین دیده است بنا بر این قوت حافظه چون لوح است و قوت خیال نویسنده
 و قوت و اگر ششمنی خواننده و قوت دهم شیطان در ششمنی که در این قوت با این قوت
 ایند اینجا که میخواند پس از آن دو قوت از غضب ششمنی نام دارند بشود آنکه حرکت که از برای قطع
 مغز است یا غلبه بر غری در حیوانات واقع شود و از غضب که کند حرکت که از برای خفت
 یا لذت و حیوانات واقع شود بدین شود و از قوت ششمنی که کند اکنون با یکبار چرخ و قوت نفس که بیان
 کرده شد معنی دهم از نفس انسانی **الفصل** جدا روح انسانی است بدن از برای این است
 و این نوع از نفس که ششمنی است ششمنی است که از برای این است ششمنی است ششمنی است
 ششمنی است ششمنی است ششمنی است ششمنی است ششمنی است ششمنی است ششمنی است ششمنی است

ذات واجب الوجود جل جلاله وانی باینکه ای دفع شده شود و متوکل است ای یک بلکه هر چه عدم
 او در وی بود محتسب الوجود خوانند زیرا که ادعای است غلظت کباری که ادعای است که باشد اصل وجود
 عتقا و ازین حال است و هیچ بوجود عدم ای که هر چه وجود عدم او در هر چه بود از امکان الوجود
 خوانند مثل اسوی الله که تمام داشت اند و هر چه وجود او در هر چه عدم او حال بود آنرا واجب الوجود
 بعین حضرت الله تعالی است جل جلاله و هر چه است ممکن الوجود است و تمامی را ادعای کرده
 پس هر چه موجود است یا واجب الوجود است یا ممکن الوجود و بجهت آنکه موجود در وجودی باشد
 نیست پس اگر در وجودی باشد بجهت آنکه الوجود است و او را سوی الله است و اگر در وجودی
 یعنی محتسب نیست پس الله واجب الوجود است و او خدا تعالی است پیشک اینها اثبات واجب الوجود
 تعالی باشد و بعضی ثابت شد که خدا تعالی ازین که است زیرا که ممکن است از موجود پدید آید و
 ممکن است از غیر باشد و هر آینه او غیر نمی شود و بواسطه واجب الوجود و دیگر آنکه واجب الوجود باشد
 ممکن الوجود را ممکن بود که آن گفت یعنی محتسب الوجود اول نباشد نتوان گفت که همان محتسب
 بطلان کس ممکن الوجود تعالی بود و اگر محتسب باشد یعنی از او خوانند مثل فعل و اگر تعالی بود
 خود محتسب یعنی است از اعراض کونین واجب و دلیل باینکه تعالی وجود دیگر وجود است که در کس
 می بینیم که یکی تا ده سال بیشتر نمی ماند و یکی تا صد سال می ماند و هر دو در وجود و در حرکت اند جهت آنکه در است

حیات بقا و خایر بر دو صاق است که هم موجود و هم داشت اند اما تعالی وجود او صد سال است و این
 و سال پس معلوم شد که بقا از وجود است پس ممکن است یا جز نباشد یا عرض و هر چه محتسب است اگر چه بر عقل
 محوری یک است از اینها که کونین و حال را صورت خوانند و اگر ممکن باشد احوال می تواند خوانند و اگر ازین
 اقسام ثلاثه نباشد از اینها که کونین و اگر چه واجب متوقف باشد توقف از نفس خوانند و اگر چه از عقل
 کمال کونین و از میان او عقل ذات حق تعالی واسطه باشد از عقل اول کونین مثل آخرین معین یعنی
 و صلی الله علیه و آله و از عقل کل کونین و اگر در زیر او عقل عقل دیگر نباشد از عقل فعال کونین مثل پس
 دنیا که او عقل الفهم است مثل انسان او هم هاشم نفس نیز که واجب بسیط توقف کند از نفس کونین
 خوانند و جسم بسیط باشد یا مرکب بسیط که از نفس مرکب است یا مرکب باشد و اگر از نفس مرکب باشد
 جسم مرکب خوانند و جسم بسیط یا علوی باشد یا سفلی اگر علوی است افلاک است و اگر سفلی است عناصر بود و علوی
 غیر است یا غیر نیست اگر غیر نیست او را که الک کونین و اگر غیر نیست از انک کونین نفس الوجود
 متوقف شود و اگر جسم داشت و نباشد از معادن خوانند چون سنگ از ذره ذره و یا قوت قوت
 و غیره و اگر از نفس نباشد اما مرکب اراده نباشد از انبیا خوانند مثل شایسته و اگر مرکب
 اراده نباشد اما نفس نباشد از حیوان کونین و اگر که اینها در آن باشد و نفس نیز نباشد
 از انسان کونین پس در هر دو نفس طبعی غالب است و در نبات نفس طبعی حیاتی بود و

مثال آفریده است و بعضی گویند موصوفه است از اینها که موصوفه گشته اند و بعضی گویند که علم است
 تن او را از صفت روح که در اینده تا مردم را از هر که بخواهد و تربیت بخواند این عالم علوی و بعضی گفته
 کرده اند و عارف شوند و از شنیدن حق نفس خود حق تعالی را از شنیدن و از شنیدن حق تعالی این دنیا
 بهر چه باشد بهر چه باشد و از شنیدن حق است و در عالم حق و نفس یکی از نقصان که بعضی از اینها
 گفته **۴** ای پیغمبر نامی که تویی دین آیه مثال شای که تویی بدون توفیق است هر چه در عالم است
 از خود بطبیعت آنچه خواهی که تویی **۵** ای یک که از ترا از شنیدن مثال صل نشود با تو به دلیل بیت بیان کنم
 که حق تعالی آنچه در تمام آفاق و نفس مخلوق نموده و در راه وجود و کائنات را در میان بر خلق نموده و پس
 آفاق و نفس بر سرست و در تمام آفاق و نفس کو یک ایضا از برای او کرده است و حدت یکسانی او را نموده
 و صلاحی از او جدا نیست بر سرست پس اگر تو بخواهی تا مل و معنی در یک آدمی نظری چنان بود که آفاق
 و نفس سیده باشی و در تمام آفاق و نفس بر کنی زیاده بر آن نیست که یک آدمی را دیده باشی پس از آن
 ذات یاری و عقلش ظاهر شود و در ترک از میان بر خیزد **۶** ای یک که از برای او
 و جسم آدمی بر سیده یقینی از برای او که تمام توانم نموده و چون از نفس خودی که بر ویسلی آدمی از برای
 برتر باشد چند کلمه که تو از یک بهر چه تو را در دنیا یکی که تمام کنونی و نبوت است که از در میان خود
 فضیلتی میدانی بیان کن **۷** ای یک که از برای او که تمام توانم نموده و در تمام آفاق و نفس بر کنی زیاده بر آن نیست که یک آدمی را دیده باشی پس از آن

و گفت که یک بود و از خود و از ترس از انکار تمام امور الهیه و هر یک جدا می توان این جمله را از بعضی
 قدیمیم که اکنون در دنیا نماندیم تو نیز از جن بیان کن آنچه آتی و خود نمی بیان کن که توانی که یک است
 ای یک که جد تو ایس بر این سخن که باید را آدمی یک است که من را نشنیدم و تو از انکار که از شنیدن
 خاک بود پس از آن در راه و در عالم حق و نفس یکی از نقصان که بعضی از اینها
 جان حرف ایس است که هنوز بر بنی آدمی نمیکنند از خدا بی فکرند و آید با خود آدمی مسلمان می کند
۸ ای یک که از برای او که تمام توانم نموده و در تمام آفاق و نفس بر کنی زیاده بر آن نیست که یک آدمی را دیده باشی پس از آن
 چه چیز که در **۹** ای یک که از برای او که تمام توانم نموده و در تمام آفاق و نفس بر کنی زیاده بر آن نیست که یک آدمی را دیده باشی پس از آن
۱۰ ای یک که از برای او که تمام توانم نموده و در تمام آفاق و نفس بر کنی زیاده بر آن نیست که یک آدمی را دیده باشی پس از آن
 حکم بر زبان نماز کرده اند ملک صبیان را و انفعال تمام یافته از اجابت و ترسای شرف بر موت
 گشت لیکن چون چاره دیگر نداشت زبان بنیادی نهاده بر گشته گفت ایضا از آن جهت آفرین بر تو
 کرده و می گویند که حق تعالی هر چه خودی و بدلیل و محلی که آدمی نقد سخن در راه و در عالم حق
 تمام جاری یکسان است و باید می فهم نمودی و من بهر خود متعرف شده وافی اندکی که میفهمم از آن
 در گذشته تو نیز عقوبت بر عفو کن و من در روز تو یکم گشته که اهل کلمات حق کلماتی که شنیده کنی
 و از گزافی و تقصیر و نادیده راه است **۱۱** ای یک که از برای او که تمام توانم نموده و در تمام آفاق و نفس بر کنی زیاده بر آن نیست که یک آدمی را دیده باشی پس از آن

از سر دنیا گرفته ایم پس ملک الارواح الهی پس قدم شریف شاهزاده عالم نمود که بفرمایان که بایستی
نام دارد که پادشاهی است نزل ابلال ازانی دارو شاه ملوک اجازت نمود که بصیغ صفا نموده
لیکن گفته اند چون غریب و این دامن کوه رفیق اند که یکی بر سر نیزین است و از اولاد که صاحب دنیا
و یکی بر ملک شریک است و چون در میان قهر خود نام این را ندانند که ساخته بود ملک جن را محسوس کند که
نفیسم و خواهش جوهر است و ازین سبب انفعالی نیز داشت لیکن بدی خود دنیا در و گفت از مروت و است
که این نژاد را بجا که ابریم پس در دم با جفا را پیش من بر داشت و جنیان هر دو را بی انظار در آن غار گذاشت
و صفا نفیسم در محال بود و از پیش جنیان و سگ و مریه دیوان و مصالحت ملک الارواح از پیش رفت
و لیکن چون شاهزاده ملوک را در میان احوال بق در بند فی الحقیقت حیات این کشته ملک جن بر تو میزبان
و در میان روی درود را با لیدند تا اول این بجای خود باز آمد پس ملک جن با شوق و شاکم و تمام از آن
غار چون آمد به برزخ دیوان سوار شده به استقلال و شوکت هر چه تا سر بود روی بشیر جالبی نیاوردند و چون
مشاهده آمدن این بجای که اهل شهر از حرمی و شادی بگویند و بشکر و سپاس شغل شده غدا را در
نزدیک باد که از آن فرخ بعد از شده و از حرمی شادی می کردند پس در سبب و شکر افتاده و در دم
تأمین پریان و جنیان اهل شهر را به استقبال پرین آمد **لله** بجای که این پادشاه شادی و شکر
در اشراف است بیکدم اهل شهر از روی اخلاص زبیر کرده قدم از قدم تا به استقبال این رود تا دهن

و در صفا هم چون پریان است و از بجای بیاضی شرق شاه ملوک خرامان چون نسیم صبح صادق زبیر
از سو عجایب اید چندان عین بودی که گشتش بداند این عین نه مطهر القلب عین عین بارگاه زمین
لطف ملک الارواح بدر دولت بر می خورد رسید و بغیر خود را گویند و قهر را از آن دور آسته و پرست که در
بغیر و شکی که چشم بیند و روی حیران و حیرت میکشند زمین داده و با شوق ملوک با درون ایوان زرنگار
لغز بر تخت قرار گرفت و بغیر خود را از برای شاه ملوک تکیه بیکم کلان بود و در پای قاهر و مسند دهن
و همچنان از برای آهشانی و شاه نفیسم و امرا و جن جهان که در سیاهی زرنگار بنامند و تاجی را به تنوار گرفته
لله که آیین بارگاه او شکست و صفت که بر فردوس از آن میوه و صفت نظر روی و صیغ زینت و از برای
بجای خلیفتن باز ملک الارواح بغیر خود را یکدست از جا بر می آید و در دوزخ و دیا و دگر زمین و تاج رقص از
خزینة آوره و در شاه ملوک پوشانید و همچنان صانع فاعله رها در شاه نفیسم و صفتی پوشانید و دهلی
طیلس با بیاضی که انبار و متوجج تباهی فرزند باید کرد و **لله** غلع شده زبیر شده اقبال تمام افت
فرزنده شوال متوجج رخت با صد کوز آداب سرش را اندری از کوز آب ملک شال شده مسند زده
نمود و در اوق تحت یکبراهه نشین در شاهش کوز لول این پر شد که درش شده که **لله** غلع
و هزار نفیسم و تکی اندر و بر ترازو رسیده که روی طیس از آب سرش بر می آید پس بعد از شربهای که
و ملکهای الوان به طایفه و در غایتی و قلس کمرانی و دریا شده و مطایب حتی بغایت مایه را

و تواجی بسند معتبره بگوید و اول قرآن که منقر آن حضرت الله تعالی وایت فرموده اند که در زمان حضرت
 سید عالم علی بن ابی طالب و در باب از آن موبای ساق حضرت بلقیس که سیدان بدیوان مؤثره فرموده
 قوم بکند و پیش و پیش خود اخراج تمام و نکر کرده که سابقا در میان بی او منسوب چنانکه در اول کتاب شد
 از آن یاد کرده ایم بلکه و کارهای دیگر احوال صدق بوده باشد لیکن در تمام اشعار نوزده و شصت بیت پس
 پس چنانچه بصورتی بیست ثابت شد پس در اینجا کتب بی خواهد بود و هر بیت صفت ادب و نبوت که
 بوصف در حق آنست چنانکه مولف کتاب شریف از آن بفرموده که **مولف** در خاتمه چنانچه در این ترتیب
 بریاساق حسین نموده در آن با هم به نصبت برک شهادت از فرموده رعل و اول استادان کتب
 بهار و کل مردن آورده از شرح شدی و در حوضا چون در مکتون از آن فرموده است با برون بجای
 سنگ ریزه و تا شب بجو بار بخت در زیر سیاه مثال آب سیاه که بار از آن فرموده و بجای
 مرتفع بر سطح با خود از رسم آنچه از شکر و شیر و صد مرغ آرد و در میان مکتون بر شاهی ترب که در آن
 هزار از طوطی مرغان یکتاب عزیز کرده از فرموده ثابت شده از وضع ستادان تمام شریف چشم
 مرغان مردک سار کشته و بلبلا را نوک منقاد و خوف عدلیان بسته صد که چون باوی
 اندر و ریزان توانی نغمه بودی و در میان طغیانی مار با یک غناد که بودی سگراهنز در آن
 زبسن سیاه است زرا نه و ارم از شرم او خفی می بود زمین زمین و همچون بر یک کوشش مواج شده

بجای سنگ ریزه در شب

همچون تاج کاوس چه شب در آینه ملک جن رویش بر آینه آرد و گفت ایگز چون آهویست بستم
 ز دست است و از هر خانه بر اندازد و خانه کاشن همه برهنه و عریان و جانکاه و بلبلان خوشتران
 چمن همه سر در زیر پا کشیده و بجای زمزمه ترنم در میزدند **و** **مولف** صفر در بهار است جلوه در حق
 مرا که کلین بی کل در پیشان مانده و مصلحت آن می بینم که علی القیاح بعضی از خلق اصحاب شفق در
 ساعه غرضه یاد و احوال و راجه ریزه و غزال کتابت و کلاب ششم رعدا رستان ریزه و سر پرده
 میزن و فرشت ارباب زین زخم از تاشی که رستان بهارستان بی خزان کلبای قلع چیم
 کمر ز میته بهار است که ضعیفان دیو پری در عیالمان لغزوده سخت موضوع نموده اند که
 در این عصر بولع و پیش وی کسی نیده و کوشش در این یک قیاس هم چنان نشینده **مولف** بسیار بگوید
 خرم نوها رایت که بر لوح کتاب در کار است **مولف** بخورده بر بار از خزان نیده تربیت از ابلهانی
 نیده تربیت از ابلهانی **مولف** حیا از شافع اولنگت بر کی میخانه تماش از کوی هزاران در هزاران
 غل نوخیز با شش رسیده از تیر نموده پس پس که شکل است چون و نه اندر پس
 شتا اوصیف اگر در روزگار است ولی میوه او ایم بهار است شاد نهاده از نیش خرم شده
 فرموده که خوان از نه او است پس چن شهبال بود فرموده و با لبای شرق طلوع نمود و بر تو بچ بین
 درین باغ زمین انگشت نه و آن تحت و ساط بارگاه ملک را در چمن باغ زمین نه و شایه

بمن و دان بچم چو کشتی تابایی قدام کجای که می خدایم از بخت ارون زرخ او خوار
 زنده پروان همین بودم درین عالم مرا کند ندیده با خیال را خور پند چو لوی یافت بود بکام خست
 دم از خوشی نیند در کار صولت را ایام چو آنده خرمی پیش زدم زینان لکدر دولت خویش نهادن
 و آنده چو بلبل لبین که دعوی دارد اندر جوشستن نه بکس بگری نمانی مردم شکم برادر و آنرا نمان گندم
 بیک گشت ای کف کلر شایه ای ریشک ماه خراک ای نام که با تو اکنون چه قدر کرم و با بگری که ام دست و پا
 بزبان شکسته و با خسته را معذرت بگویم پس نام بر گرفته بجهنم بعد نامه نشت که **دانه نوشین**
نوشین نام او که گوگرد ازشت و ناک پیری دادم می را جوهر کجاست بداند که است سبب
 در آنکه صیقل نکند آن بوج بکس است عفا کوئی نماید صیان را نام شوی را لطفش بکند و ی خرم
 کون در آن قدرش شدی کم پس از تو حد او کنای می بود که هست او را زرق قبول مردود و سلامی چون و آن
 برادر سلامی چون عذر را برادر سلامی چون قسم دهنده سلامی چون کل غرک که سلامی چون دم
 و حق خرفه سلامی چون لب بعد از شکر زینان با و آفرین از آفرین بی آن معنی هزار و ده بی الای
 با دست از دست فراتی بدای می شکسته میانی زمین دایم کوسستی از کلب چه بخت و ناک است
 شود بدوی اگر دین نام خرم ترا کی عذ چو می توانم نه من نه اکر انسان تمامی دجندت بر سر خطه لای
 بترکان خاک و دند از سر آست بجا ناری عیزه از برکت غمزه این شکسته را کشتیم حقوق او با دارد و به ششم

بد که هست همان از سر ساری خواهم سود رخ و ناک خدای زلفش با کمال شکری چنان کرم کرد
 من بفری ترا عفو اگر کم شد که زوای را از سر ساری هست بجای چو زلف کشت و بچم بکام که شست
 آمدی سرکش خرم چو لعلت ایند خورشید سایه سخن بکشت کجای که نیکوایت خدقت را بوجده ان
 که از نورش نش چون پسته خندان چو یک کمان لعل کجاست که بکام می نام که نه پرسود و خورشید نام بود
 عتابت را بیداری موافق بجهنم نام که شدی که کاست کونوب است کرد آن بوده است کون
 ای منبع از دم الطاف که مرا که کس کند زلفش اگر بکدام معذره میدارد که در کم تو درم من کار
 خطای نیت کرسی بخونم بدانداری که انور از تو بودم ز عشق است کفایت تم بخی از تو ام من بجهنم
 کسش منور بود لا بخواهی بمل ایام اندر شرم ساری تو تو میدانی ایامه جاکش که بدی نمودم غیر تر شکر
 خنقین تا با تمام آید این با و مرا این بجهنم بیا بیا را ایامه از تو بجهنم بجهنم از جبهه من قتل که این
 غم را نمودی مایه را شستادی و مقام استواری تراون گفتن از انصاف و دست اگر مردت نخواهند
 بی شورش است نه بخت جو از آن عالم آن آفرین گویند دایم من این که محبت را بخواه و غم آنکه
 بهر کم تر که راه کون ای اوقات خلق به خوش بکس کشیده از او که من کوش کمن بنی و غمنا که شدم
 گفتن است نایه آنچه دیدم بجای من اگر غم دمی بود و تنش از این قولا دمی بود و من شدت چنین
 بنیاب سینه که خود که بودی آب میشد که در و انجمن آورد و ام تاب که در دست آید من کدم و این

و هیچ وجهی که در حصول این فال نیست تا آنکه در اتفاق اینها و چنانچه پس از اینها در گذرد و آنگاه چنانچه
 تحت اینان در دارالفرز انقضای بکند و آری اگر پیش از این و حال دولت نشان در روزی که در آن
 برنج کجی و رضا جویی بر پیش افتد دیده باشد صحبت ایشان در وقت دروغ و مدعیان فتنه و فایده دستان
 بسیار و نفعت ایشان بسیار است و انچه آنکه در ایام دولت سر برآورد و صحبت شریک نمایند و در زمان
 بخت طایفه معاشرت و وظیفه هر آیهی رفاقت سلوک سلوک در **شمار** است اگر کسی است
 هر که در این جهان از این برین برین که در این عالم است هیچ برآورد و در این شایسته این
 که آنچه گفته است و درست و من ثبوت نقض عمد را میدهم و میشنم و لیکن آنچه فرموده بودی که صحبت است
 عینت باید است و یا موقوف بخت باید و در چنین است تا آنکه در میان ما که حیاتی و دوستی با تو مخالف
 فعل و ادب است و در میان ما و اینان عداوت اصلی و بعضی قریب و او دشمنی است با حضرت آدم
 بزکان در باب عداوت اصلی و خصلت این خصلت و طعن کرده اند و گفته اند که در چند مدتی در موضوعی
 در یکدیگر و در سیر کرده و در منور خصلت باقی باشد که چون از این در گذشت و خلاص شود و در دنیا و دنیا
 با دشمن چون ما صحبت با انبیاء و اهل بیت و اهل بیت با اهل بیت با اهل بیت با اهل بیت با اهل بیت
 و گفته اند که بقول دشمن در این دنیا شد و اگر چه دعوی بود که بکنان بکنان با اهل بیت است
 تو دشمنان کون جهان بود که طلب کنی که از کشتن و دیگر آنکه هر چند که من با او دوست نمودم و طوفان

ادامه کردن انقیاد بنهادم و میدادم که نقض حد بسیار است لیکن از آن حسب که او را من چو حلیت
 داده و با خود دوست نیت نمودم که در بعضی معجز بر منی توانم که گفته اند **شمار** که تواند گشت با خبره قیود
 مطیع چون تواند شتر شرافه آید و از کشته من بگریزم گفت و از خود فرار نمودم و او درین خانه و خانه
 آورد و طیف و دست و زین خدمت بکسید و گفت مرا و این باب بشی تو را رسید و اگر زمره کرد
 که آن نیاید و از دست پادشاهی این ششم کو بر یک گفت از من بطلن بش کس و اگر کار با اعدا در تو
 کرده ام و توقف شعور را در کشته مات دیده و شناخته ام و باقی تو را بستانم لطیف گفت دل پیش از آن که
 تا با بعضی رسانیده شود ملک را بخت یکم که بشی ایلی حضرت آدم افتاد بگذرد که او در جنگ است
 زیرا که آدم علیه السلام از آن حضرت است و پس از آن و که پس از آن که خود را ایلی پس از آن
 و در باب یکم که فرمودی که از او ایلی شایسته است می آید چون است که گفته اند و عادت که با او است
 که طایفه حضرت سلیمان است و علت کند و حال اینک این طایفه سلیمان از جانب طایفه ایلی طایفه ایلی
 نزدیک است و یکم از حضرت آدم میدانی که این شایسته بود و پادشاه و پادشاه است
 و از او کسی در میان ملک و عداوت با او ایلی شایسته است و از او شایسته خلافت حضرت سلیمان است
 و از او ملک این جهان است و همان از او توبیخی چشم جهان بین میکنند و از ملک را حاجت او بکند
 چنانکه ملک را حاجت او بکند لازم است که این را بکند و این طرف است که از او ملک را از او ایلی

باشی و لیکن خداوند کار را اینها منوط نموده است و اکنون بعد از آنکه هست و بر تفرقه جا و کار را از آن قبول کرده
سزاوارست که شرف و یراق کمالی که این عجز از برتری شود و شایسته مقام خرم شود پس بدین کفره جا و در چه کسب
کجا است و با ملک چه دشمنی دارد و طیفور زمین حضرت بنویسد و گفت از کجا فی شانزده آورده اند و بدین کفره
جا و درین بنیاد جا و در کوسا هر دو این سخن است و گفت بهرست و در دست بنویس که خواب راحت
بر سلطانین را که رسته و سابقا تمام و غزل بی انصاف در حدود و قاف بود و اکنون بدست
ده سال شد که جمال قاف را در تصرف آورده و در خلال قاف در حدود و قاف نشسته و با ملک شایان
مخالفت برانداخته و ادعای پادشاهی دارد و جان و یراق را بمتن خود میداند و **توجه** پایدار آن
جا و در کجا یک کمال چنانچه خودخواهی باشد در قاف نشسته با پای دور از انصاف چنان
اندازد اندکوه کوچه از پیم او نه بد صدای از بد آن لغو بشن قاف خیزد که از پیش بر سر می رود
و طوطی ملک شایان لشکر عظیم بر سر او فرستاده و مغلطه و مکتوب گشته اند و اکنون بدست ملک بن
بفرود است با او صلح نموده و هر سال چنانچه بفرزند از زر و سیم و لعل و گوهر باج و خراج او میفرستد تا ملک را
همین اندوه است که این ملک و خراج و دامن از ولایت مناطق شود و الی الی که با پادشاهان
میونگی که هر کوی میکرده و از عیب عاری عظیم بود که این همه دشمنی و عظیم و عظیم و عظیم
بدین بنزاد و در بدین شب و بخت را راضی بوده باشد و یک ترا ملک بن خرم بدی میسر است که از آنجا

این کار که بدین نیست و تن بدین عجز از برتری در میدان جزم و ضیق نیست و مکتوبه را در این کار تکلیفی نیست و این
که درین کار که با او بیعت نموده ام و در فرمان او داده ام و اگر مکتوبه را در این حال عجز است همین امروز
میروم و بیعت از تو فرمان دادم و در این کار عجز قیام نموده و یک بیعت است که شرف از احوال عجز
جا و در دست از در این ملک است و پادشاه عجز نماید باقی از دست **توجه** در این عجز است و این
که شرف از دست تکلیفی در این کار ملک کرم مبارک بدی توست که شرف از دست توست چنان
سخنان بیعت شایان را در رسید از آنجا که محبت روی مردانگی شایان بود و کجاست و کجاست و عجز
و دلاوری موی بر ارم تلخیص شایان را در دست و چنان لغو کرد که در لزل در آن تصرفات و چو
کوش کرد این و پستان را بیاورد و قول رستار که هر دست او که او بدست تو است بلند او کرده
آنکه مرد است بر آنکس عجزی نمی هرام است که در دست و در آن تمام است و هم مردن زدن او مرد کمتر
که ضعیف چون زمان مردی بدست نهاده و بجز آنکه هر روز است که بجز مرد و در وقت نماز است پس بدین
آورده و ملک قسم نهاد که روی محبت بدین کار سازد و در هم بدین خدمت میداند خدمت بدین است
و اما از آنجا که در کشتن بدین بدین ملک چنان میاورده و جسد از آنجا که در آنجا
نمودم و در او بدین را بدین ملک که گوشت ملک میاورم بدین جهت بدین است که در آنجا
عذر آنکه میاورم بدین شایان در کشتن بدین بدین در کشتن سازم و در فرمان او جان از

از کار خفته جادو بخت ز بر دست بود و در جادوی سخن نظیر داشت پس چون شاه ملوک بیا که بخت
چون رسید ملک امر به بله استقبال دی روزی بر سر شد و شبال خود را روی مکرده را گرفته و به بلوی خود بخت
نشاند مکرده دعای ملک را روح را بفرستد بیا بکشد چاکران تو که از دم چشما طمانند و چشمانه
اینگل کشتو که بگزیند قدح تو می بایند که بر بزم بشنیده و بدو ز برتر شنیده ام که شریا عالم از ریب
کیده و مکرده جادو جاری بر زنت میرزا که گشت و خونی از آن دار و بخت من اینک او دارم
که اگر بخت مایون باشد بوفیق الله و تعالی ما بقبال ملک دما را از در کار او کیده بر کار او آورده
شما مبارک و در این سیاه مسکه همایون **ملوک** از آن جادو دارانند مطلق که از باطل جادو
بر حق من از توفیق ذات ذوالجلالی و الت را می کشم زانند خالی و ده جادو افسون چه جادوی
تو انم بعد جادو بطل شایسته دست در کردن شاهزاده محمود پیشانی او را بوسه داد و گفت
من نمونرا بقلب پیشیت یا سودم و باز از تو طوق منت در کردن من میکنی امر شریا میزدی ملک
خیر **ملوک** نمونرا لطف پیش شریا شرم نهادی لطفی از تو در کشم و بدان ایفرزند که اگر بخت یافته
و جز تو تلف و یا کاری ندادم و شاه باید که بختک من را بعد از من رو آید و و اکنون تیرت کرد
که بخرام خفته جادو دست تقدیر بختک بسم ساینده و با انقدرت قبول باج نمود و با و ان خنی
بزم ظاهر است که مکرده عالمیان من بدین شک کار در نخواهد آمد که باج و خراج هم از جادو داری و در کار

این معنی اسیر من بودی بر مکرده جادو از اجازت زفتن بختک نفره جادو داری میکنی امر از اختیار من
و ملک من بخت توست لو که لایق پادشاهی بزرگی تو بود و مرا بر و من و سر از دیگر بخت از ای
اطاعت عبادت خواهم رفت و ملک تو خواهم داشت و قدحی که و لی بختی چون تو بخت من دارم
ملوک جانم و حقیقت که بر پریم که فرزند است چون تو میگرم مرا بختی نزد از بطلت تو شایکی بقبال
معاذت شاه ایمن فرمود که زندگانی خداوند و از با و مرا بر و صیتی است و منم با و نیست که اگر
مفرز بنایم تو مع من است که شاه بخرم و نصف را معر فرانی که سبب است و دیار خود برساند و در این
ایشان امسان و بیع ندی ملک من لب خنکی گریان شد و گفت ایفرزند فال بزم من که اگر
که چنین است هرگز ترا اجازت بدین جادو داری ای معیدم که فتح ترا باشد و مقدر شود بانی
و تو فرمود که اکنون مخلص دیگر است که این چاکر زود تر بقصد او بگو و رو از شوم ملک من دم
بفرموده اند وی کرد که تمامی لشکر من بری زره و لو آید شده باشد هزاره پیست کنند و از
فران او در گذرند هم در لطف امیران لشکران درون رفته گفتند چندین سوار از اسلحه و کل شیخ
شاهزاده و حق ازین برعت بقیه نمود پادشاه جتیاں بیرون آمدند و چندان سپاه و عساکر دیدند
که بر روی زمین از آسمان جای ایشان بخت بود **ملوک** سپاه آمد و دیوان شایلیان بران
از سپه داران سلاطین از آن جنبل گران آمد و باره هزاران انور هزار اندر شاه چه داند و می

گرفت و از طرف شست و کوسه بسیار بلیغ بود آن که به و کار بدین رسید که سپاه سیه بنویشتند
 شده اند و است که این است از اثر سیه که در دست سپاه خود را در آری نموده در یکجا جمع
 و بنواختن آفات و تورات و نور و غیره بنویشتند و گشت که گشت که در اجاست قایم فکند از دست شغل
 غلام چنان از اجابت گشته معقول که باطل گشت با فز کسافسون در آن خلعت را که هر دو تیغ خف
 افتاد و از آن برقیه تیغ چنان بگرفت با در آن گشت فقه که کمره و ازین بر چرخ پیوسته پس در دم
 و از فسون باطل گشت لشکر جاود و حصار و حوالی و متواری گشت است و سپاه حیدر پیران **پیران**
جاود از فقه خود با سپاه جاود و حصار و حوالی و متواری گشت است و سپاه حیدر پیران
 اگر با حق ای بوسه گشت ترس از باطل اندیشان بیایک فرمود بی تن پرورد چیده بصورت خرد تا
 لافری چیده شده از لعل ای مغزی بگرفت میان حالی همچون غل احوال رستی چرخ زرگر و چو مظل
 تنگی نهاد و بی شده از کبر ازین پاکشیده بچو لام الفعل قصا بریده زهر من از لب از خود و آن شده یار
 همین بر مصاف که که در آزار که حق شایسته گشت اکنون مردار زه برین بزرگ فسون را باطل آید
 و ایام باطل گشت که تا از ثبت را به طلاق از چون نذر بیکر شده لشکر جاود و است که از فسون باطل از خود
 خود کار گزینست غضب الهی شده انجمن لغزه بر گشت که حلاوت و است لغزه و از زده و کوه و شسته
 بیابان افکند و او را بگوشش سرکش رسیده و الهی ایش را و خطرات آورده **لغزه** شکسته که او را

جا و است که در اید شد از خوف او پوست ملک گشتا کین با یک دو اسای بدین صورت نشانیست
 از جای چنین دانست که این با یک خوانخواه میان خالی بود چون طبل یکا رنج و از ای دل از جای نماید
 که خوش گاه و دگر خوش تر شتر شده بی اعتبار و رفته است **لغزه** لغزه داده اند چراگاه که روزه
 لیکن از شیران چو باده نترسد شیر از گاه و ناری بکجک شیر کاو آید با بازی ایشان هنوز بخون
 که او کنده بر جا و دمانند خرم طوم خاک کشتان و جوشان و غروشان از حصار پرورن آمده با
 قریب ده هزار از جاودیان و خوار و رفته دیوان شیر شکار هر یک شکل حسب میانی غریب بی سپاه
 شامو حق نمادند و یکبار و دو جام جلالتیادند و انجمن صده سخت برایشان زنده و آشوب شد و در
 میان او کرده انبوه افکند و کز نزدیک او اند که سپاه شامو حق بر افکند و متفرق شوند از جاود چنان
 چنان و بی سخت متواری شد پس از هر دو و مردانگی لغزه بر گشت سپاه چن را و دلاری سر راه بر جاود
 که راه گرفت و چنان با یکی بر او با و دزد که او مقدم باز پس رفت پس گشت ای گنده پرنده فاجعه
 به بند و تا از امان دم و تحقیق بدان که از فسون باطل تو و زرد او امانی که من از آن بکسانی او
 و اگر امانی نداد و فایده نمیکند و من از آن آفات نیابت بیدارم که هر کسی که من بچرخه فسون را
 باطل کرده و بر خطیان و در میان فایده آنکون ترا سخت میگویم که از دوزخ و عذاب است و است بار
 و از آن بر از شومت میانی و درین موسی بن عمران از آن بکشتن بال جانی سبقت کن از خطیان

باشن تا من از قتل خود گذرم و با تو احسان کنم و الا چون بر تو دست یابم ترا بسوی تو عالمی را از تو بکنم
گذاشتم و اگر تو هنوز بر این شایسته خواهی شست **میت** من آنم که چون رو تو در نزد و ساهم با فلک
گذاشته کرد و اسمای اعظم بفضل آنم که من هر جا که از آتیه لغو جا و جویان و به جلال خود و دیگران را
پس هر دو لشکر دست با هم در حرب برده و هر که در جنگ بر کم دیده بهای می کرد و از هر سوست و چند آن
در این صفا و کمال اثر این پس در آن انجیل است و او شب می شد و یکبار در هر یک صید هزاران مرغ و دیوان
از هر دو جانب خود بر غره و فرخه انداخته و در هر دو گوشت افشاده و شانه و گوشت و کفشی چون هر که
در دست لغو خود و اینچنین هنگام دیده بودند هر دو یکبار از ترس بپوش شدند و نزدیک بود که از ترس
باشند تا بگویند چون چنان دید هر دو را لطیف و ملائمت از او شنیده و دیوان بر این آورد و خطی
داد و برود و آن کشیده سر در در بر او نهاده و بگوشت آورده و کلماتی از اسماء اعظم بر آن نهاده
تلقین نموده و دیگر باره وی بپوش آورد و اینچنان مبارزه می جست و بم داد که بپوشید و بی کرد
نور قامت اشک را شد **لوقه** معالی شد و پدید از او بچ کردن که بر بر این جهان چون بول
او سپاه بی منزل فساد چرخ بر آواز زلزل با بکثرت لغو و دیوان خود از شکسته و بر کوه و دریا
پیدا گشت بر چرخ این علامت ملائمت و اگر از آوازه قیمت خلعت شده و در آینه و فرخ کزندی
ز بس بر یکدیگر اوج تو کفی یک چرخ از کز فرخ و آوازه و آوازه آن سوخته شد از بوی کف و آوازه چرخ و شک

هم شد سینه شباب از دست خود لغو نموده و الا این جهان بر چرخ سودی ندارد آن ماه نو از دی خودی
ز بس تیغ این و قوس حربت بر جای کان بگرفت از دست و پیکان یکدیگر محبتی شکران کان قوس را
زده کرده و آه لبه قتل جادویان مسرت شیا طین را شتاب از سینه در دست و چون از با دیوان یکی
گشت شدی بر او با دیوان و یکبار قطره خون از یکی روی یک مسطح و کمال بر این نیست از قتل قول
این نمی بکنند اما موتی که چنان را زده کرده و آه از هر دو این ضعیف میرسد که شاید در نظر سینه کان چنین بگردد
بر آفتاب که بر کای رسید که بدان اندک سس لشکر با دیوان ده برابر خود و بر این چنین شدند و در هر یک
بر شاه و ملوک و پادشاهان شکست عظیم و با حق لشکر از او افتاد و بر آن آه از یکبار به
و احمق پر از کینه و متفرق کردند تا هر دو چون چنان دید و بخت با نالید و دست به کار داشت **لوقه**
ای بار خور آن میگویند عشقی یا عیانت السعیش پس دیگر باره دست اعصاب و جمل الماتین با الیسی
نعمت خواندن مشغول گشت و داد و در و بر پشت خاک حسین نهاده و در میان لشکر خیمه
پاشید و حضرت اعدای آن را از آن توده ای خاک که بر او برین پایک می آمد قومی را با بسوی جادوی آید
مده بودند و با پویشند و دودم شده تا همان ماند که اول بودند و اینها نیز از کفر فرود و فرخ و آوازه
در شکسته پس خیمه شده و یکبار روی بگریه نهادند شاه و ملوک با یک بر سپاه خود و چنان بر صاحب
جنت شده و یکبار غلغله کردند و از جهت ایشان در تاختند و بر کس رسیدند و از آن آه افتاد و

نزل بود بر کشته او حصار خستند و در آن سه ماهین انداختند **لوازه** همان شده بود
 و نه ماهی بر نطفه انجیر ساکنی را و حصار از پر شوب بر نطفه انجیر ساکنی را و حصار
 از دیده می سخت را بنگار خاف می بکشت **الفقه** شاه و منق و غریب الفقه تقیل و
 باز بر کوه و باراد و علی مخالف خفیف باغی و صاری فرمود و سپاهش را می از کوه بزرگ و غیر
 دیگر و بر نادر شد و در آن ده ساله فالتان را منق و باغی و صاری فرمود و سپاهش را می از کوه بزرگ و غیر
 اوج حصار بر نادر خستند و شاه بولوق اسم الله تعالی و بر او حسن میدید تا چند برج از نادر بخت
لوازه زانکه او حصار و بر نادر خستند و شاه بولوق اسم الله تعالی و بر او حسن میدید تا چند برج از نادر بخت
 برجی بکشت **سراسر** شرفا لش بر کشت بر خاک **هر** آسان بکشت آن جا و وی بکشت **سراسر** این
 چنگ بزدست که آهین بازی انگیزی است بوش چن در روی ستری نیز از دست و پای او
 گریزی که لغی همان بود و شربان کف چو نوش از پیم جان و در نادر این پیم جان شود
 همان کرد و چون برده **لوازه** الفقه در اطراف و جوانب و حصار پیدا شده شاه بولوق با
 جیان نطفه و معصور در آن حصار در آن ده ساله فالتان را منق و باغی و صاری فرمود و سپاهش را می از کوه بزرگ و غیر
 چون دل شافان تمام خسته و در آن شرفا و در نادر این پیم جان شود
 بعضی سپاه و جم و کمان منق و خسته **شاه** رنگ اندازد و سبکی که جستی پس از نادر این پیم جان شود

پس تمامی او با دیوان را بدست آورده و حصار از پر شوب بر نطفه انجیر ساکنی را و حصار
 کشته بر کوه و باراد و علی مخالف خفیف باغی و صاری فرمود و سپاهش را می از کوه بزرگ و غیر
 شاک می نمود این در می آوردند که با نادر این پیم جان شود
 کردند و کمان بکمان با تقیل می آوردند و هر یک را بخاری می نمودی و هر یک را میکشید و باغی و صاری فرمود و سپاهش را می از کوه بزرگ و غیر
 بی باکان متحول گشته بقیت السیف از نادر این پیم جان شود
 کشت چنین گیم پس او با دیوان ملک آوردند و باغی و صاری فرمود و سپاهش را می از کوه بزرگ و غیر
 ایشان را اشاره بدو منق و خسته **لوازه** بکشتند بر خاک بکشتند بر خاک بکشتند بر خاک بکشتند
 ملک بولوق و او کشته و کشته را بکشتند تا زمین رسید و هیچ بنده نادر او با دیوان
 کشته ای ملک او بکشتند و در نادر این پیم جان شود
 او را و نادر این پیم جان شود
 پیر شد **لوازه** ملک فرمود و کمان بکشتند بر خاک بکشتند بر خاک بکشتند بر خاک بکشتند
 کشته خارج معنی لغت شد بی **سراسر** بر او پاک مثل بر او پاک بکشتند بر خاک بکشتند بر خاک بکشتند
 و شایع لغت و سالان و دختر آن چهارده ساله با نادر این پیم جان شود
 و بدیبا می از کشت بر کشته افشونی بخورد و بر او میدید و خواست که بر نادر این پیم جان شود

از جای خود جسته دستش بر سر او نهاده و چون از پیش فرود آمد
چو او در قفس خارج گشته خاک چو لعلیان کرد و میل اوج افلاک شد از تنه ای چنان رو بر سرش نهاد
مراجعی از سرش بپوشانده و فرمود تا او را بگرفتند و دعای که از او میخواندند و در پیشگاه خداوند در می
ان بیاکنند **لایله** بر او میخواندند و از آن روز به بعد او را در قفسی که در پیشگاه خداوند در می
سرخش داشت بر پشت آن شکل و شکلی دیگر از آنکه دید شکل دیگر در گذشت از دیدن او رفت زده و شکل
شکل از وضع خداوند نه با دیوان دیگر بود مانند خدا و در روزی چون ششصد و نود و یک سال از او
و نه از کشته و در حین کشتن که بودی در دوازدهم شهریور کشته شد و در آن روز که کشته شد
داشت عانی و خشمی و چشمش چنان متاثر از آن حالتی که در پیشگاه خداوند در می
و در میان خوار و خوار بنده آن شاه را از روی کشتن او و کشتن او و کشتن او و کشتن او و کشتن او
مورست و آنچه بنام او میخواندند و نزد خود که از خود و در آن با جمل کشتن و در نزد خود و در آن
شیر افکن هر دو دست او از پس بایر گشته کرد و اندک از خود و در آن از آنکه در آن روز
از هیچ بریدند از آن سبب که کشتن او و کشتن او و کشتن او و کشتن او و کشتن او و کشتن او
چون مرز بجه بر داشت با او از بلندی که کشتن او و کشتن او و کشتن او و کشتن او و کشتن او
حسب بر گردان و غریب او و کشتن او و کشتن او و کشتن او و کشتن او و کشتن او و کشتن او

سواران گروه رشت از دال پشت او روی کشید و او دال را شل خان اردو سپید و بانگ بر
او زد و از نوک خنجر تیر روی میزد و رشت بر او افتاد و از آنجا می رفتند و شل کربل بر سرش بر طرف رشت
لایله مثال لفظ اشعری حاجت بدوش نهاده بالا رفت و رشت بر او افتاد و شل کربل بر سرش بر طرف رشت
مرکز خاک و در آن پس خنجر میزد و در آن رشت از آن رسم و رشت کشته او و کشتن او و کشتن او
که در کربل را و در آن رشت میزد و در آن رشت از آن رسم و رشت کشته او و کشتن او و کشتن او
بر کربل از آن کشتن میزد و در آن رشت از آن رسم و رشت کشته او و کشتن او و کشتن او
و کربل را و در آن رشت میزد و در آن رشت از آن رسم و رشت کشته او و کشتن او و کشتن او
فرزیده و در آن رشت میزد و در آن رشت از آن رسم و رشت کشته او و کشتن او و کشتن او
او را و کربل را و در آن رشت میزد و در آن رشت از آن رسم و رشت کشته او و کشتن او و کشتن او
و کربل را و در آن رشت میزد و در آن رشت از آن رسم و رشت کشته او و کشتن او و کشتن او
تا می راه پریان و جیحان بر دست و با نوری شاه از آن عالمیان افزین کنان و کشتن او و کشتن او
و دعای قشای شاه سار سپاه بجای می آورد و در مطهران و معینان بسیار و نواز و ترانه می
سپاه بساط و قفس تا در نفر دای و لعل شاه و دایا تا نزدیک جالبه رسید و جمعی از اهل پیش رفتند
آیدن شاه از آن دفع و لغت از ابراهیم کشتن او و کشتن او و کشتن او و کشتن او و کشتن او

بر شکوه لب من از آن لب بهره و روزه نهام بود با سر تو هر دشت بسروم بود شمشاد دشت هم خوش رفت
 تو چون گل بلبل یک شاخ بدین گل بلبلت میوه گشت عین این بدو لوتانی چو بلبل آشتی شمع
 در این کار بری ناید از دست تو که سعی کنی نشینان است بودن دایم از رخ تو زده و دیده روزگار
 کوثر از به نیست دیگر اوی آنم که گویم باز این غم دارم تو که در طبعت بیزی کنی اندک آن را بجزیری
 بسی از غم زبانی تو را بنویسد چو تو او را با بسی عشق من فرموده من که با او حق کرداری آید آن
 نبوت بر من آن زبانی زبانی زبانی کرده او در غم منی زرجعت و مشقت رو نهاده ای بچندین هیچ مان
 در ساقه ای تن از غم سودا حق بی شاخ بودی آن سبب نیز از او رخ و در از غم دنی و زمره و مشقت
 ما فتادی در حقیقت مگر از گیسوی خود که گشت که از لایحه جا و بدیدت بجا اند که اوی داد او را که منی
 بنیاد او را خداده جهان را تو با او از چشم بد بکنند از تو با او از لطف بکارت ای هر که زمره از الهی
 که او بنیاده و بر آن تمام کرد و شفت بر او کرد و بنام او و عفت در پی او افتاد و چو پست نهاده این طریقه بر او
 برزده و بر غیر آن افراز چو شکل و با برفته انیزه و در پس دوزخ و جبین او که شرم که با زمره زده
 گاه از دم بی من و زخمی که زده عداوت این میباید نمود زبانی شایسته بر من که گاه ای زلفه دلم
 شایه از خشمی بر من پس بر دند بفرمایم پای تیغ برود که گاه و بنگردی شفاعت گشتن افتد بود این
 بی ایضا است جویدم ز کشتن رستگار که او در پس فرموده و خدای زلفه عفت زانم کند تر بر زبان

بازم بکنند و سال این خدمت بی ثبات آتش خیزان فرمودم تا زنده در بخت که این بخت اونی بختم کردون
 کردم دیدی که رستی بر سر خون کنون ای هر اوج و برانی ادب کن هر دو با انسان که دانی ما اگر کنی با او شوق
 و از این اندیشه از پی سلسله خشم بکنید این دانه که از دلم منای بوی معصوم و پس تمام او هر که شوم تمام
 از خشت خشمم چون در شباهت بوی سبک است که این چاهال و خفاخل بود که در بندت در خدمت خود را
 در زنده تمام او و یکباره مرده اند و این شیوه از اهل قیامت بسیار و در بود که از من جدا شده و حال کنی
 من نیز چنین که ای بر بیل نذر زبان رانده ام و سوگواری نموده ام که اگر بر جایی است یا بقیع
 انکب جرم آدم تمام **و او را** دایمی که خزل و چو شمشیر زبان خود این محرم که که در یک کسب کردم
 قوی دست کشم این هر دو را با ناک ده است بجزم انتقام یا از این که دیده رنج غم کین از این
 حال و دلم چون یافت لبش نباید دشمنان را داد باشد **بسیار که در شوق و شوق و شوق و شوق**
و است که در یک کسب حق بر تمام و در شوق و شوق و شوق و شوق و در شوق و شوق و شوق و شوق
 کن آخر این نیستش همه در ملاحظه چینی تو خود خود از آن کس خیر آن بر حال ملاحظه خود و چند نبوت
 از ترحم که بکشند بگو اند خود اکنون مستندی کن بر حال خود هر چند بی بین بخشش دایم این
 که شرم کی بود و خانه خویش که می گشت که کسی که از ساعه سگاری جود زنده بخوابی متلا
 نکرده و هر که در این چاهال بیدار نشد و بخت که در غم و شوق و شوق و شوق و شوق و شوق و شوق و شوق

نیایی سرور اگر کبریا در تاریخ بدانی قدر مغان پرازداغ من غم که باشد وصل ما ریم همان ده نورانیتم
بیارم ز غم زخا ز خوسرین باغ که تامل هر بر در آن زلفین هنوز اند چمن ناکشته گنج که ناکه آید بر
از شاخ دلی خورند بر این است از وی که باز آید واری است از پی اگر فصل خزان بودید و بی جرم
آن نفس ملکین غمناوی به کام بهار چیت آثار که از گل خنده ای طوطی رخسار چایس به تند اند ز میدان باغ
راحت آمد در و زدن شود ز خود دین بخت صابا شد و شیرین گل چمن در بر چرخ این نویسی کند بخت
سود و عروسی نهادل جبره و فرات می آید بخت مبارک با دوستی مشاط این نوع و سنجک است به رب
و با چه به پرواز صورت این روایت جانفر این روایت کرده اند که چون ملک شهاب این ملک
خود فاموده عقد عذر ابا شایع و بوق رب و خود نفس با طیفور دست و کار ساز بهار بهشت و اینجا
و شاید تو بهار است از بارگاه زرکی و جلال باشد از ده و بهی و غفور چمن و ملک بلند اقبال عشق
مهرت زشت اسباب طرب و ملک مد طرب بهیست **نوشته** بهار زکات سپاسی بهشت بهر زبان
ملک شایع و ملوک نزد غفور چو زار سندان بهر قیاس تو بهیتم و فانیتم هم ساق مدوش ز طوطی
سودی و راغوش یکایک که زار زار ده و تاج کبابی که نهاده ز سوی یک و شطیفور و بهر چو
افری چو کلاه و نور قدح بریزی چون کاسه شاه شفق کفنی بدوش لبه فرگاه بهر زبان طوطی بهر زبان
ز دندی چنان مغرب بر ساز که میگردی اگر کینه زار گوش بی آوم همه رفتی از گوش کردون که

ایمانی

رسانیدی افکند قادی باغ این است از ملک و ف و چکان قادی قادی از پستان
شده با مطربان قری او از نشت بلبلان بر دست ساز و همچنین در سر اسب برین مستور قیام نمودن
دفع افرا جاسم غافل سار پستان و بخت این چرخان مشغول گشتند و ملک بهر زبان به نظر او بر می
و انگشت طلال از بخت بر و زدن می شود **نوشته** دو صد و آده صد و یکده شده و بعد از آن
چو شاخ گل بهم کردید بهیست گرفت از بخت دست بر دست گل از ناز طوطی دست به دست ز کس کردی
هم کل دست دست و حسن یکدیگر بهمن پراخت ز غم ز غم زار و زار بر این شلفه یکستان گلستان خانه
بلبلان با چای مستان ز بس از شمع مجلس آبی نمودی در میان پرواز از لاجبی رشوق یکدیگر شمع
هم کل نموده فرق از پرواز بلبل زشتی بلبل و پرواز ناز چمن به نشت شمع از گل کا شمع و قادی کراز
پرواز بهر نمادی بهیست چشم و بر سر به آن کفنی دلم از نشت خورنده کاین بهیست بهر کمانند بهیست
ما مورش که عذر را داد بهر خوش برده بطریق که باید و شاید زین آتش و در حال اینکه اول سرب
باغ چنان و شمع و جمع حوران از بسایر ملامت و حاجت و حسن خدا داد و از بسایر آتش و
و زین بهیست بود **نوشته** ترا که حسن خدا داد است و بعد از بخت چه حاجت که نشت آت یا **نوشته**
برخ افکند زلفین بهیست بهیست بهیست بهیست بهیست بهیست بهیست بهیست بهیست بهیست بهیست
کل صد برکت بود از بس چمن ز بس پوشیده بر کل جا را کل ناز آید از آن چو صد از با یکی بهیست

اشرف است چو خورشید بر این مشاطه شرف زان شد دهن مشاطه بر نور طلوع صبح شد بر این مشاطه افق
از دامن افق از دامن مشاطه گردید که در این مشاطه ماه و خورشید آری بر مکان ماه و خورشید آری در دامن
میان پاکبازی یعنی مبین در دامن است که در میان عاشق و معشوق اگر چه بقدر اهل عشق مضاف بود
باشد که در دامن شد از دامن زده و کوچه عشق بدرست و شد و عشق قاصد خیال او در دامن شد و اما
قانون محبت نوا ساز پس در آن مجلس گشت با هم نشسته بود و بران مسند تکیه داشت اگر چه نظرش
باصفا بود اما دیده دلش مشاده طلعت یاری نمود و اگر چه زبان ظاهر با اهل مجلس سخن میگفت اما
لبان اهل بیضا معای عاشقان با یکدیگر با اعیان در دامن میسفت **است** از دل سوی تو و چو خورشید
بنام زده با عشقها یا نه ام و عشق در دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
و در دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
و چو خورشید از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
بعضی کلید دانه بر رخا نهان شود و در دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
که می شانه زنی اگر تندی گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
که جان من عجبی گشت پیوند من غم از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
که تو و من عجبی گشت پیوند من غم از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت

صفت در دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
سی و پنج و دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
خود رنگ بکلیاتی از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
بعضی با دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
سوز که در دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
بعضی با دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
عذر اخبر داشت تو مکتبی که بر دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
خصوص از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
در از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
و من که در دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
با تمام رسیده مشاطه ملکه نوبان را در دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
چون او عجب شرب در دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
بخار و عطر دانه از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت
با دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت از دامن گشت

ولی شاد بود این فصل که خواهر که عشق او منزل نه است اما ساقی بهیچ مسند که گوید کشت عشق را یکی
از کسب و بی کینه شدن **بخت کبابی بهیچ هدیه عشق بهیچ حقیقت نه که بول و جود عشق**
کینه است عین عشق و محبت برسان لکان راه محبت و او دعارقان منزل عشق و تکار بید
خانه که در میان عشق و محبت فرق بسیار است و تفاوت بسیار است و محبت است و عشق خود کوش
که بکشتن غمی وصال را بیانی بشرطه نه و حسابی منطقی می شود و بعضی دوری بسیار را غافل نشد
از نایب جنای که او از او محبت مطلق را بدو مدد مکره و لیکن عشق بلا می خور و کام جفا جوی فعلی شام کس
و محبت است که از این دو باب محبت کشته از وصل و لذت را غافل جفا جوی محبت بسیار که روز اولامت طعن
ناحسان دوره افزون کرده و اگر وصال امکان یابد هر شراری که اگر کسی عشق شد باید به خود زان
و خرم می شود و از کشتن سوزان کشتل شراری روزی به محبت دریا منطقی نشود **لوا** بعد از این که
آورده اش که عشق از وصل اید تا هم خوش کنس که بجان مبارک است که در هیچ شان در وصل است
تو نه اری شدی و وصل هم که کشت ایام بهیچ رستی از غم بود جاری عشق که کسی که کافرون شود و آن
آن رنج مریض عشق را کرده و نیست بدین چاره ای که شفا نیست زیرا که کافری در روز و چون ناله زاده
چون چو غنچه ای که در جلال ابر سید و در وصل خود و کشت که از لطافت شربت شربت شربت وصال نیست
و بدردی که بجان مبارک تر است لعل هم مبارک و باز اگر کشته ایی او در دم غل قید و کن او برده

لوا چو نه نزدیک چو نه از او نوی زمانی خدایی بی روی با بوی فتاد عشق چنان اندر نه عشق کزان
غم افت ایلی هم نایب عشق بود و برشت نیش و لعل و عیان بکشت از اسرار آن دار حد و چون محبت
در بکشت و افغان نه روز و دل یعنی جوی خوان کزان حاصل بکشتن و کم اگر حدش بر تبار جود کلام
نه بی او می توانم و در خدمت با او می توانم زیست بکلام با انسان بدان می از بدو عشق محبت نه و سوزان بر شتاب
یافتن عشق را پی بکشد و آخر چو چو از دست او می در فخر جویش و افغان کی در خدمت کنان این بول اول
پاکت که عمری است که بر دارم ترا کی شفا این معنی توانم نه از وصل یعنی جود از بر سر از سر حدش عشق
پس چو نه شاد و باوق بوصال عذر او رسید با او هم خوش هم نشین کردید خوش افزون از حدش عشق کی حدش
لوا همیشه با یل عیار او بود و چو عینک چو رخسار او بود و شرم بر رسم غیره در که وصل میابد از او سبب و عشق
نا که بکافی رسید که عشق دوی که کشته از لعل بس یکا کتی جای که کتی در آینه و هم که نام و یک از جود
فرق نمیکند و در و امق چون بر روی عذر ای کز است همان دهن و عید و عذر او را سینه جلال و عشق
عذر داشت و میفرمود چنانچه مولف کتاب همین معنوی تمجیل قصد نمودن ایلی را و آمدن سخن از
دست بخون خطم ساخته **لوا** شنیدم ایلی انهار شربت شبنی که پدید آمد بر دشت چو چشم خوش
انوش و نادر و آقا و اندر میان نهاده چاره از ان حرف علت منکر کشت از ان جواب کفی فتح کشت
شدن اهل قبله جلد بیاب چو فتح و ضم نه در شرب خیل طرب است و صفت اندر جرات فتح که او کمره اسرار از ان

عزیز می ماه خرمی بر چه حکم کنی بروج و من گنجی که درخت خدمت کرد و ملک را در شالیه خطیم و تخیل کا آورده
 گفت بهستدای این بکر که از امانان جدا نیست بتا آب است که شاد از آید لغیم در مقام حورا
 میا لد اکنون وقت است که چون ملک را در جهان طاعت عای خود رسیدند بنده خود و دام خود و فرزند
 در و دند رانیز بوجال بهمان **لغیم** زلف حق و تو حجت نزل می باران دیگر که در جلا می شایند
 و گفت بهاران لفظ جمع بود که تو از برای من فرمود آوردی من می تمام این سخنان را بهستم بالبرکات
 و اتمام مقام و مطالبه این بهاران با تمام که مستم شکر و خدمت را از این طایفه شرم آمد و هیچ گفت سرور
 اکنون پس شاد از آید و وقت بهست و خدمت ملک را از او اوج رفت ملک جن با طیفور و زرشه
 فقه و جمیع ملک را دکان و اتم استیصال شاه با حق خود و دنا را فرمودند و از او صد مجلس نشینند
 بساط تکلیف که نمایند پس بعد از اتمام اینها شاه با حق سر و گوش طیفور و زرشه شاد از آن گفت
 طیفور و زرشه ملک جن رفت و آنچه شاد از آید که گفت بود که خدمت ملک عرض نمود ملک را از او اوج رفت و بی
 او و گفت این زرشه طاعت است که ملک را در امور گنجی خرمی و غنا روده از این اجازت اطلب که ملک
 ملک را در غنا من بهست و غنا اختیار من و ملک من و دست تو است **لغیم** و من گفت کی
 فرزند فرزند دنا و این سخن را شنید که هر جزیت که خواهر شوهر است نمی باید اجازت از خدمت ترا
 از زرشه که در خدمت که چاکلی با حق گوشت شاه و وقت عا و دنا می ملک کا آورده دیگر هیچ خدمت فرمود است

و باز بخرامی خود تر شریف آورد پس طیفور و زرشه بر دنا آمد و بتدارک مشغول شد و اهل مجلس هیچ
 نه نشند که در میان شاه با حق ملک جن بطریق نزد کنایه سخن چند گذشت او چه بود از زمان
 که که مار بهار را شکام شده و طیفور و ملک را در خدمت می بران آورد و دست شاه لغیم گرفت و در فل
 عقد نشاند و یکی از فضلا می بن با حق و حق خود شاه لغیم را بستند و در لفظ عشق و قدرت
 نشند **لغیم** ملک چون کرد و عقد او بر آید خست حرم شریزه زرشه ملک را در دستانی ملک
 ارم از وی نشانی در آوردند و از او ان که در نقش نگری مانند شاه فرامان می ملک و زرشه
 فتاد از وی در دو روز در مقام بغیر از کس سکون کشاده بستر باج مکل کج نهاده و خود بر بستر
 و بیای زرشه و ملک می بگری تیش او شد شکر و خدمت بهین با حق و قدر می شده و از نو می آید
 بتان بر دوری از هر کنایه کل و قباب شمع اندر افرازه چو زان فرزند شب یکدست با حق لغیم
 آمد به ملک و راستی لبش را بگرفت چون با تمام چو می گرفت از لعل لبش که خوش از است که که
 نشند جانی رسد و چشمه آب روانی پس چون او ملک را تمام رسید شاه فقه و دلا طین دیگر
 شاه با حق ملک جن را در اوج نموده بر لایت خود مرصع کردند و همچنین شکر و دین با حق
 و خواتین دیگر هر یک بهر مقام خود باز گشتند **لغیم** و غنا می نه شاه **لغیم** و غنا می نه شاه
لغیم بهار را که بکبل باز دیگر زرشه بال بران آورد و زرشه را که چون عهد شای به بند کف

خوابی نصیحتی داشت پیران بخش جوانی مشتاقی سازه انرا از تنگی فی راویان اجنا چنین آورد و ماند
که در آن ایام که شاه فغفور و سلاطین دیگر هر یک در شهر و قریه خود بودند قضا را از زمان فصل نوروز
و محروزی تا ماه مزدکیست بود چون هفته بگذشت و جهان از نوروزی خلعت نوروزی در بر افکنده **لله** که
بود از زمان هم مثل امروز مذکور و می ایام نوروز و جهان مستقر بکشته خداوند پادشاهی برگشته
کلی لیل در شمع جلایست بجز بانی که بود از بهر تپان قضا در آن ایام نو از بر شش شامه آرد و قی از هر یک
بیرون آید بخلوتخانه عبادت رفت آصفی فی جراته خدمت ملک آمد و پادشاه سلام کرد و گفت
آنکه گاهی خداوند ابوت و من یا و از وقت دور است که ملک باشد چه مقصود مطلوب است و از غرض و آرد
و از حال رعیت فرموده خود بخاطر مبارک رسیده **لله** و این فصل و چنین هم بهاری گرفته هر یک سبکی
نوروزی بلبل شوریده است چنانکه با تمام قیامت و با وجود آنکه شاه لایم که از بهر بیان ملک بوده
بجز در طاقت چند روز که ملک از اهل طایفه ساند و این پیاده که از بهر غلظت و کثرت نموده که چون است
که از ملک و از غلظت که ده و با حال من بجز در آرد **لله** بعثت هر یک در پای گلین نشسته و بی شوق
چونان و از لایم و غلظت که از من بود و برین چاک بسیار و از کج و در آن کون آید و چون
بسیار چون بستان هر یک از من از حونی دلی چون شقایق می خیزد که برین پیاده که از
خون پیچیده است و شقایق در باغ در مانند لاله بکر و باغ که در بهرست با من را که در بهرست که بی پس را

و یک مانند است قند بر خفته من با او که که باطل از با و صبا میکند و منوفا این کتابت برین بخت را
در رشته نظم کشیده **لله** که سحر که بلبل و غم خوش آرد که با قری چنین می خیزد این باز که با و صبا و در شانی
اعلم بود و حاجت دانی که چون کل اسیر که کفایت حدیث من بگوشت کل ساند چه گرفت او و کل را که
از خوش خود و حال این میکنم فراموش کنون خوابیده و در بر این کل و از حال بیداری بخت شل شدن
عالم شده است با فغان این شل که با بود است که کردی و من سران بخیر و اگر و در کسره صبر و کنون
بنو ملک در کام رانی خبر و از از گدائی بختی نباشد چون توی که بانی من کسی بلی کسی کوشای من
که قی رفتار که از لقب با چه وانی حال بیدار این شب را در از بهرست این چنان مانند قند است
لش خندان کردید اگر چه با دشمن غلب بر یک پس گفت معاذ الله ای را در بیان برابر کنون احوال
نوروزی خوش کنه لیکن این با من از آن سبب بود که فغفور شاه در این و دوی از نزد ما عازم ملک
میں شد و با زعمان و با زاید و همین بهرست خوشکاری بکون و زنده اهل سلوک و لالت بر کجایی
و عدم و لش قیامت هر یک و بوی از سبکی دایمی و اولاد است که از بهر غلظت و کثرت باشد چون
چنین است جگر کن تا و از من ملک من ایران دارم تا او از بهر از بهر حوضه فغفور نوب و تو و
نیز میانی که این شکوه است از اولاد و دانی نیست که با سانی نام خوشکاری او توان بدوان خوشتر
فغفور چنین با چنین است و از دود نیست خطی از آن و این تمام پادشاهان عالم را سنده را و

و اگر تو صد این شکایت باشد که در حق اینها خود را محاف تمام داشت و همین زمان نامرغبتی بر این
و طبع خود را بر این نخست کاری ارسال ارم و غلظت من لب است که طغیانی از غفوق چنین
و اگر نیز در آنوقت جاریست خبر از آنکه در ابط قدیم را ترک نمود و با او وفایست اگر چه در رسد کار
بجان از سر جان بر خیزد شاره شده و شکست لغزین که در پس ملک الا و دوح سلطی با فرمود که بر غفوق
بغفوق چنین نایس نشی قلم بر داشت و نامرغبتی چنین است که که مغفوشش بمنوال بود **بشدت**
ملک بالشی بغفوق چنین نایس نشی قلم بر داشت بنام صانع عیش و مانند که هست و خدا و این خداوند
ایست شکست من که خانه حکم است ای بر خیزد پس از هر سپاس حی و از تر با و الیک اقبال
بفرمانت نه تنها کلین اوجانست جمله در بر کنین با و جانی تا ابد برکت از برای که از شان فرخ یاد گاری
تو ای با عیش جان همه بود بر دین سلیان حدیث و از تو ملک بهم و نادر صفت این خدا دم تو هم
زان خسروانی انگشت از بکار خدای پیروز از که بر پی ملا و در دینی نیایی سپید و عالمی تباری که روی
و دین و بر پشت کوب است و نسب چون آل لغو و خیر و اولاد صفت او مستند بنی بر نیایشش سپید
تجلیش که کس بر وفاقی تمام بر پیش از صفت نیایی جدا اندیش و در دل دینی با نرانی اندیش آید نوی که آرد
و این فرخنده پیوند مبارک ترا ج سرفروزی بتو که کون در مر و حقیقت و جانی کن اندیش از بیخ
و غفوقش چون ملک ملک است حکم از اندیشش است من در دم طبع خود در زیر دین سالت

نشد با قوی از اکا چنین گشت شد و بعد از این دوزی بدان ملکیت رسیدن و بر در بار غفوق چنین فرود
بعد غفوق جزایت توان داد که در حق را بکا شوند و راویان را جبار چنین بود است کرده اند که غفوق
بود از تو گشت حسب تهور و استهلال تمام داشت و موخین چنین بود ده اند که از میانی که در میان
بود که از اصل حلقه غفوق شکست تا با اصل صفه بارش نشانی که گشت و من شاه غفوق در آید و آن بود
صفت منزل راه بود چنانچه صفت میل از زرخ و در منزل نشی برای کرده بود و بر سر منزل تباری قوی
بر ترک و عالی بود و بر سر هر قهری انقاره خانه خفته بود که هیچ و شام تمامی از با اسوارش را آورده و
و در پیش ایوان غفوق نشانی و آورده و فرستگ زمین را از پشت طلا و لغوه و فرشت انداخته بود و در میان
از زمین بر وقع تمام و در خانه عظیم بود و بر طرف اقامه و هم نشانی بخت بر وقع ترتیب آید و در بالای آن
نموده است که در نظر بنفذه بعینه است و پیوند و آن کس که از فرخ فرخنده و بقوه از که صبا انگشت او تر شود و ساها
برهنه که در از صرح جمله میگزینی و انگشتی که برهنه بود نیز دست و دین بود که بسبب عیادت او غفوق نشی
بایستی که پای برهنه بگذرد و در تمامی امیانی که صفت منزل جهافت بهشت و صدای کس که او را
شاهی این منزل بران منزل بران رسید و هر دو طرف او که کین اهل جز و به نابع و شای مرد و صبح
و صفت چنین امیانی زیاده بر نیست و با طایب میرسد لهذا قلم گشته رقم دست از ان بر داشت و میگویند
درین زمان نیز شل و ان است و بخت پیوسته القه چون طبع خود و نیز در اصل شریف جانیه خدمت طلب

میگویند تو خواهی که منم بپندم که چون لاله شکر در آب فروخته اند
و بقیه باغ از این میوه میل بود و دیگر باغش اندیشه نمودن و ده ول بود از این جهت است که اینک زمار که از این
در چنگار مشورت کن که قتل زناست خصوص در امور که جهان داری و پیوسته در هیچ مکان که از کس که چنانکه
چهار بار با من تصدیق بود اول کس که کلمه هلاک خود را بجهنم باید داشت و دوم کس که بر کفر
و محبت زان جریس شود و روحانی و فقر و در دیشی را بدین نکته از انبیا و رشت الفقرا آمده باشد بهیم
کس که جز در این مقام انفراد کند چاری را مستعد باید بود چهارم کس که برای بخودان مخصوص شود
زنان انفراد کند و دولت را بدو باید کرد و اینک که از ملک الله و امیر مستغنی تر توان بود چون
او باشد که بعد از چندین سال بخوارگی در رابطه قدیم در کاری که صلاح ملک دولت و شرف میان ملک
سلطه و داد باشد خلاف امر او جایز دانی و باشاها و متونی نامی که در خدمت فضل کمال و جاه و جلال او سکین یافت
و در نده نمای ملک مورد و پادشاهی در این جهان ناقص اهل ایران یا نری **مقدمه** است علی اول
بیدار پیش انجامه اهل رعیتش ترا از این جانی افتاد است خلاف حکم او پس میباید است که ان
از انزوی **است** که در این باب مستعد او است کنی که از ترک لطف او محبت از ان ترسم خداوند
اینک جهان داری منزلی رفیع و مرتبی صنیع و حکمت کوشش و پای از در بر او توان نهاد و در جبهه
دولت پای نری بخت و مشورت ارباب عقول بدان وزیر توان رسید پس چون اتفاق

بصورت میسر نشد از این میز باید داشت و بعضی از بزرگان از دست نباید داد که شایسته او است
و این شایسته است چه شود اندر و کی گوار نیست ندیدی پس چنانچه از او گذشتش لغو بود و هم او را
نخستین مرد و خدمت می پرور و گرد می بنورش از لایق که در خدمت تمام دارد احوال ملک با احوال
که باج و بغایان میزد و تا که تمامی اموال ضایع از باج و روزه و موقوف کتابین مثل مذکور را در شرف
ظفر و اورده **است** شصت و نهمی بجز این پیش که از ان در ان تحمل استی پیش غرض اینست تمام
انعام و نحر و مرفا و اندر عارف فکده و پیوسته کمال پیران و رشتی کرده پس باج کران ترس
با باج کران بر سر یکجاست نموده و عرصه و بغایان بکند چه صفتش را ملک فخرش را باج کران
فرود آید بر سر پاشی بران از هر جانب است را شی چنان برده پس باج کران جنت غامض
در راهم بر بوندش زلف اهل عاصه لبش از تن او در عمارت کران آمد و مراد او ان باج کران
مستحق خراج تر است از هم پاست و مراد لغات بر تغنی و در د حسان به از املی نبردند
باز دو قال که از سپردن کی با نر کران فرموده که مال ادم از خاک برده همیشه خرج شود
کسی هم از ان منشی ندارد و همیشه شرف بخت و دانست دارد و این نیز مثل است که بزرگی فرموده
است که هر که در دنیا باشد شاه یا کس قول بمان شود و اینک که بر باب قول است از منتهی ان فعلی امران
کرده اند و رسم در این ملک است از خاک که گفته اند پس همین تا براید به پیر که در ان زمین سادگان

چون سخن جهان با تمام شد پر بخت بختند و دوی جهان با نو آورد و گفت چهره و از طرح
 سخن دانی تو دولت که با کجا هست اندیشه توانی ادا آن تو که لایق بدین گیتی و از شاه مونس برسانی و از
 بخشنان و دانی طمان نسبت میدی و از شاه مونس برسانی که در حق با خاست دولت خود را بکشد
 افق نهایت آسمانی است اگر چون ماه در دوی مقابله ای کامسته و از حق که دو و اگر بجزیر با یون آسمانی
 که نمودار رسیده است مانند خورشید تنگ گشته است زوال باید **بیت** تنی دست کو باید داری کشد که
 ملکیت کان باید داری کشد پس دوی ملک آورد و گفت عاقل که من بدین دولت تن در دهم و این
 مرد و جلال الله تر و در کسم ای ملک با کجا پادشاهان با و صحبت کردند از آن که چنان نایل بود که خود را
 با مردم اصل و پاک طینت و مقام بر آری آرند چون بسیار فرومایگان مستند که خود را پادشاهان
 میدانند و در وقت صفای می پندارند و در مقام کفایت لاشه خرف و مانند خود را با برقی
 برقی روان این و دشمن بر دوش میدانند و بر تنه شکر با جام هم چگونه تواند معاشرت و خود را
 لعل مرصع شود فعال و اگر عیاذ الله تعالی در طرب اینان چیزی و ادانی و اعلای ملک بیکدیگر
 گفته نشینند و در وسطا با شراف و از زوال با سادات لاف معاشرت زنند و بهیبت پادشاهی و جهان را
 پادشاهان از زبان دارند و فعل و در محراب در کمال محکمت پدید آید و ازین سبب بود که فی الجمله تعالی
 نگه داشته اندی که مردم فریاد و بد اصل خطایه موزند و میباید استیفا و سیاق به نهند زیرا که چون

این رسم است از راه گنار با جفت در معرض اصحاب دولت در آید و از پیش بر بدین صورت
 اهل دولت خود کار اهل حرفت نتواند کرد و گزیده مرغ و مرغ و عالم پدید آید و لاجرم حضرت این شیخ ^{اوید برین}
 کرد و بیکه چم و بهت که نشن کار نه حکم علی الاطلاق از هم کشند **بیت** که ای دگرستی خردمند که دل بر
 گوش بر بند پس آید چون روا باشد که عکس است از خود نیز در دارد و با غیر خشن خود نمیکند
 همین است که گفت دیانت این نصایح که تو گفتی چری میگریست و تنی من مژگن ندارد و اینها است و قول
 نیست اگر چه دایم با بزرگی فرموده **بیت** نه سخن از دهن و آن آید که سخن از سخن بردن آید سخن
 تو معنی خودم شد که ملک باید که یکبارگی با هم کس و کند و ذات حلاق حسنه ز غفور زار و ملک عیبه
 باشد با خدا استانی و یکبارگی از تو دست از حرم و حسن خلقی نیز بر دارد و با ملک ارا و شایسته
 کار بر کند و کند **و لو كنت قظا غلظ القلب لا تقصوا مني حولا** که آید شده انکار
 و دانی که سعادت است و سعادت اخروی حکم میگوید و بیست است **بیت** هر که دارد و سیرت بگوید
 آدمی از آدمیان او بود و پس دوی با مونس آورد و گفت ملک العباد و شب حضرت غنی است این
 خوشدلی است آن که در عالم نمیداند کسی حال در دارا امید میدارم که بفراوان حضرت و لعل است که کند
 و روزی که کل شکفته شود و پیل بر آید شب پال شاه بصبح آید نوید مبتدل شود و کلی مرا و ملک کلین دولت
 و اقبال شکفته کرد و در طیف و عای این نمیکان ضعیف که مزاج شریک عالم برست با و دگر دوی بدست چون

بجز خاص شکر و خشت رسانند و بار گشتند **الف** سحر و ارض زده کانی چو شمع کل گشت دست تانی
 سر با بی تنزل از شوق تخاص برده اندرا کج کخانه خاص چون هفتانی در کنه را و سه و چهار زنده کانی
 بر خیز از خشت که هر کار بر آید و نقاب بلری از روی او رنگ بری و به شتری بر دشت **الف** نگاری خشت
 رنگ لاله و کل ز لب خلی قتل در قتل و باری تازه و چنین میدان ز لالی بکده و عین بکندن کل و ش
 چو دانه شفق بود کلاب از شرم او کل در حق بود اصف شانی نظر کرد صورتی دید که نقش خلوت کرد
 بر نیانی او بر لوح و جو چنان نقش کشیده بود کل و شمشیر چنان شفق بود کلام از شرم او کل در حق بود
 و دیده مصطفی بر خانی و در نظری او و در حیره خیال بکلی چنان مدینه **الف** لیش از روی باد با سبک
 مثال می بخارا ز دل سترده زنده ان چون نمودی عقد شهادت کسی نولوناد روی باز از قد و بافت
 چون شود از ان از ان حیرت الف کرد و یگان چو دیده قدر دوش الف در بر او و ده انگشت
 ز نماز کربلاست اول نهاده که پیش از الف بر پاسته و حال عارض خویش او سینه گرفته کینه با را که نور
 زلف و کشش کینه فتنه عالمی را و در نیز کشیده و دیده که گوش نشین را با باد و به فروشی بر داده
الف لیس یقوت و شمع می ایشام نخورده بر لب از جزل جام نموده و بوقت با ده نوشی شکسته و شوق
 نولوناد و شوق ز لاله عقد کردن بند و لخوازه بر روی چیده کوئی نقطه بر ماه بین کردنی چون بر تو طوط
 کشیده جیب از قواره نور اصف شانی چند خطا تیره داشتی استغنی و جبر را و ماه خفا بر دخی او و حور

خشت نراکت را بتر و صبر بر ابر نظر اول زیاده نظر در ادوی چون دیگر بار به کرامت صنی اید و دیگر
 که نظر که نور خورشید چرخه اقیانوس را منور کردی و لوی زلف بنگار ششام ایدم را مظهر شنی
 و زلفش از دو با هم حلق شفت رسته بر دو شقایق سید ایدم او در سر کاهری سپاه خفته در و
 بناله و آری دل تانی و وصل او که درین فراخورشید از بهر آن پایش و راند در کنه را و درانی تنور
 و دیگر مودت انی پس هر دو با یکدیگر می کشیده با هم سخنان نیاز آید غوغا بکند و راند و خنجین صف
 این خطون باوی بکلیت **الف** جان گفت ای بیت قدسی سرشته نیمه نام تو حوری با خسته خرم از انو و حور
 تو میدید برای من خجالت تا فدیة چو تو خجالت در گفت مست نیاری ایچ بود کردم دست خرم چون
 تمام ای سیم غنیمت براده شری از قد اول بکلیت این در لب میگون از شنگت از نوسه پنج خا ش
 مثال لعل نایده کلین جان کشش و دانه و زلفش پس هر دو دست در کردن او و همین از آرد
 پیش و شرت شوق کردید و کلهای بخارا از ان کلهار مجید **الف** کی بر دی نظرت ز میکده کی زلفش بران
 شانه میکده کی بر غول زلفش میکشیدی کی چون زلف در با ش فدا می کشی نولوناد میکشیدی کی
 از لاله و عقیق میکشیدی کی بکش او را از میکشیدی کی از میکشیدش لاله مجید که از غنا بکشیش زرد و بی
 کسی شفا از انوی میرودش تا از زمان که از کلاب و حلیت و مفرح بومهای بی در پی او کل چش دولت
 بوش آمده و حور و خشت زده و ادوی نموده و دیو شوت بران رنگ بری دست یافت **الف**

در آن پس برگشته چو کل باز بخت بر نژادش و او پرواز نشسته در میان کل برآورد و او خود در
 پنجاه روز از مدعی او کفایت کشید تا بالاس او کرد و او را در آن چو در و سر مردان میل و آن تنگ و گرفت
 بکم خفت بر و او را بدست گرفت پس او سر و جوهرش و دو نیم خوشه کل به چیدند و در هم **دندان شاموئی**
بکین در نژاد شاموئی و شاموئی در جنت نمودن جنت ببال شاموئی و جنت در جنت
شاموئی در نژاد کالان را در پیش خود و در نژاد ببال شاموئی خود و شاموئی در نژاد کالان
 که او را از کس که بریت تا شام نژادش در جنت پاشت نه بر کس نه داشت خوشه بر پاشت بجای کزنی
 احسان داشت شام او نصیب دیگر نداشت بخوار از نژاد آری می کرد با شد رزق خود اتم تقدیر کرد و
 نباشی این نژاد نماند و در پی او دیده است باز را و این احسان چنین که اند که روز دیگر که سعد از کالان
 حکمت که کار که جرح ظلم را در بازگشت و دو بیای ز رخت افتاد از کالان سپهر و الا بر ملاط
 دنیا جلوه داد **پشت** خود رخت از جرح کوه فروش را باز کرد و در آن بر کوه فروش آهوانی از هم سر بری
 شاه دوم در در بار که فغفور را که بر جسد نشسته و حصار زبان سبک با کوشه و **نژاد**
 شد و شکوه دست سر و نشان که در او آن فغفور ز فرخش تا ج خاقانی زین را پیش تخت فغفور
 پس از تمام نور و دسی شاموئی از فغفور چوین و سوری خواست ملک فغفور صفت بر دهنه و زین
 شاموئی شده نهان مجذرت کشا و ندوب بسیار می باشد **نژاد** چوین که رفتن و پست

بر نژادش فغفور چوین است که کی لایق بود و در شاموئی چنین از دوستان کردن جدائی اگر کلام
 توانی گفت این در ترا خفت و هم کمال دیگر الله چون چنان کمال بر زبان این نژاد است و
 بر نژاد کلکشت چوین و چوین موافق افتاده بود و اجابت فرمود پس کشت بهال بعد از روز یکشنبه
 اجازت یافته بهر جانبی بر زبان با جدم چشم خود روان گردید و بهیچین بکون و ملاطین که از کلام
 و کشف آمده بود نه هر یک به یار خود رخت نمودند و شاموئی فغفور با عذر از دورا و منوبان در
 شجره چوین و خدمت فغفور بعیش تا شامانند **نژاد** چوین از فغفور شاموئی و چوین بکین یکدیگر بر یک
 سرین در نژاد نشسته فارغ از خدای هر نژاد که می بود و رخت کوی با روی عذر او و نقل خلوت شد
 باوی تا غزل می گویا دوستان در نژاد شاموئی نشسته چوین با زبان بکین شاموئی با شاموئی فغفور
 و صفت اهل ادد و نوبت و عرض او کمال بعزم تا شام و تفریح در نژاد شاموئی و شاموئی ازین سخن
 سیمان تا بکینه قاف و فغفور و چندی از نژاد شاموئی و شاموئی و شاموئی و شاموئی و شاموئی و شاموئی
 که در کشته آنها در این اوراق بطول می نماید و باز بهر چوین معاد است فرمودند **نژاد** چوین و شاموئی
 افزوده است که هرگز از نژاد آدم نماند است تفریح کرده بهر است بوی که در دلهامان از نژاد اگر کرد
 بو صفت خود شاموئی پس این بهتان پیدا کند طول تا روزی صفت شاموئی در خدمت شاموئی و چوین
 در کلام و شکوه و خدمت و نژادش بود و در نژاد شاموئی و شاموئی و شاموئی و شاموئی و شاموئی و شاموئی

نامزد کرد و بختی که کجاست و بیکر احوال و روزی بی فرزند و مرد و عیال است **بیت** غرض رغبت زن
 و جفا کشیدن مرد همین بفرج فرزند ازین باشد و برزگی فرموده **بیت** نامزد در و را کسی را که
 فرزندی باشد و بر تبارش از آن نام صدف بر گوش نداشت که می بیند و از شادمانی و خوشی چنین
 گفته اند که چون بهت یکسال از نیم از دولت و امانی و عذر ابراهیم را حمل بر عذر ظاهر گشت و شایسته
 که عیال در آن روز بود و فرخاک و شادمان گردید **بیت** خبر دادند و امانی را که عذر شدش آثار
 آشکارا شگفت از آن خبر شادمانی و امانی چون از نیم صبح صادق عیال فصل حق با شرف و دلگیا
 که عیال روی مقصود چون امانی حمل بری شد و امانی را از عذر ابراهیم شد که انوار انوار است از امانی امانی
 و شعاع سعادت بر صفات عال و بدو نشان گشت **بیت** می راجد سپیده کمال و دل نشد که گسسته و چنان
 ماه و در هزاران حال غیبت طالع و روشن دل مبارک بی فرستد طلعت و یکبار اخذ و مایه یون فال
 از آن حال شرف تازه گشت ملک چنانکه تازه شود و بر کل زبانه شمال شاهزاده را چشم چایان
 و لکن از زمین روشن و کشتان برادرش از آن کوکل کلین دولت و دین کلین که **بیت** کلین
 خرم از او شاهزاده بنامش با خراشانی نهاده شده از دیده او تو چشم و امانی فرزند او نه چشم خلاق پس
 از او بدایگان سپردند و بجای شیردایگان از او بشیر جان می برود و داند که فرضی از امانی
 شد که عذر او یکبار به حامله بکل و یکبار چون خورشید خاود گشت و از عذر او دو دو گویا که بری

شمار

شاهوار در صدف و عیال منفرد که دیده امان بودن چنین در جمهر امانی بیکر صورت
 اقبال طبعیت که دلائل حسن از شایسته حالش ناطق بود و علامات بزرگی بر امانی او امانی شایسته
 می نمود و متولد گشت **بیت** بنامش با امانی خوانده منصور زید امانی شایسته امانی مرده بعد از آن یک
 باره در جمهر او چایتم قبول امانی دیگر عیال و زبانی و خری بلکه کوکب اخیری از وی متولد گشت که
 در بین ملک ششین شل او ندیده و از بر عقل روشن خیر عیال او نشیند و گایان فرزند
 زاده و لید خود را بلقیس صغری نام نهاد و همچنین پوسته کوس شادمانی و در نو از شادمانی
 صبح آمد و از قطع مراد بکلمه از نهاد و بیل طارش بر کلین شادی در تمام آمد و همچنین امانی شایسته
 رحم بر گشت و فرزند آن پدید آمد و از اینجمله اول نبوت بری متولد گشت که تاملت و عقوبت بر
 دور و دورون کرد و شش مکنه اقبال شل او بر اوج کمال طالع شده و از کربان صبح خوشی
 مانده اوش بر گشته **بیت** از خط فضل زبانه گوی آید پدید بر سپهر شرع روشن اخیری آید پدید
 امانی شایسته فرزند او از یوسف شایسته نهاد القعه در تربیت فرزند آن میگویند تا ایشان
 پس امانی شایسته رسیدند و در جو پیا زبانه کلینی بدو نام از عیال **بیت** و در آن پس نام و عیال
 نشست در دبستان به تدبیرش ملک خود هر روز تعلیم داد و گشته به حج چایتم به امانی
 بحق هر سه فرزند که گشته و یکی شان موبه چند زوی علم و دانش خود و بنشین از عیال **بیت**

موقوف کتاب مظلوم نموده **لله** شایسته دواهای سکنه ذکر کفری از طوی هر روز که از روی
چنان چون دیده به چشم برودن اید از با کت و مستم که تا دانسته مغز و ان حرمت که از دنیا برودن
رفتم حق است که فتم شرق و غرب از روی و روز بر دم سبج از آنجا یک در کور چون سخن
ایند با تمام رسید پرویز الهی شش انچه برگشته که بیان شد و گفت بغضای این کلمات که در اول
کفری بقیه تاج من نقش گشته تا بازمانده که من این نهانج در گذر زنده و جرت که نیند **لله**
چو بشنید این سخن بجز است بریز که بنویس این سخن بر تلخ من نیز تا مل کن که شایان اولو العزم چنان
بیدار دل رفتن ازین برشم **قال الله تعالى وما الخلق الا صانع الغروريات** این
که نه رباط که دنیا نام است پس مانده صدها خواص عالم است بجزیت که پس مانده صدها است که بجزیت
که بجزیت که صدها نام است اما همان که در آن و همین حکمت عیان چنین روایت کرده اند که چون
شریف شاه زاد نامی بهیاری رسیده و پانزده رسیده و در جویبار زنده گانی نشو و نما یافت و عیال
و حاصل از نظایرین الحال پیش آمده اما صلابت و شجاعت و او از حسن و دولت و شرف و مصلحت از
جبین مبارکش جلوه می نمود و ملک و متقیز کان رشد و لیسوی و استحقاق منصب است در حق
ظاهر می نیست خواست آنرا از مو عظم چند آگاه نماید و بتنبی طبع فرماید تا در کار دین و دولت
و امور ملک کامل شود و جاهل و ضالغ بخرد و از ترنانه و آینه ملک را در دست که و لیسوی قیام

خود را نصیحت فرماید و در علم حکمت بر سرستان شعور این برکشاید زیرا که حضرت حق سبحان و
یکوست مرید و خواهنده عدل اخلاق چند است و که را شایسته الطایر جمع است **قال الله تعالى**
يا ايها الملک و الملک لاجرم شاه ملوک بشی و خوش طایر و رانده و در بر بزرگست و شاه را ده کور
چشم طلیده و نزد یک خود نشاند و گفت ایفرزنده خوش شعور با من در کار بر من و است که
ترا بریزد نصیحتی چند کنم و وصیت چند بیاورم که خواهی او در دنیا و آخرت ترا که را به شرط انقبول
کنی و عهد نمایی که در ابطال و خلاف او کنوشی و جائز نیستی مگر ایسی پوششی شاه را و یا هر چه بود
و سر و شایسته جوانی و هوا و دوستی که در آن حسن چند ان مائل بود و فاضل و کامل که صیغ رضا
اصفا نموده گفت زنده گانی خداوند جاوید باد تعزیت که این بنده در از روی هم که ملک عظیم
کوهر بار خورده مرا نصیحتی فرماید که از خواهی او هرگز نگرا نه و در میان خرب المیس غدا در چاه غرق
شاه فرمود که ایفرزنده و طیفه تو اول است که در عهد و معاهد خود بنده مائل در نگرانی و بدینی که
اول به بوده و دیار است تو از آنجا است و نهایت تو کجی خواهد انجامید ای سپه اول که حق خدا ترا
خلق رحمت از جسم افلاک و عناصر بکینین در جات منازل عیال ملی کرده تا ترا در قطره
منی از کشفات غذا ما لطیف نموده و از کشف جبه ساخته و در صلب من جای داده و در آن
بفرمان او در جسم عدد او را گاه تو شد و بود از صورت خلقی و مصلحتی که از او کایک سبب است

یا حق تعالی را برین شکل و صورت افزید و دنیا و قساوت را از اینک شایسته نیستی و بدینک
این نه گفتن و خورشید و کواکب ستاره و عناصر را بر وجه و این کارخانه در کارند تا غذائی که در وقت
با تمام رسد و بدل و تبدیل شود و این شایسته که تو غفلت و درزی و قنوان و عیسی بجای یاری
عبارت ابرو باد و در جو رسیده و کشت در کارند تا توانی بکف آری و غفلت بخوری جدا از بهر کشته و دران
بر در شرط انصاف نباشد که تو فرمان بری ای سپردن دنیا آید و رنج بودی و بعد از آیم رضای کنی
که بمن طبع و تمیز میدی و بکف شدی و در خود خود تامل کن و خود را بشناس و خدا را از او بشناس کن **الاولی**
پسین که لطف حق کشتی و کل تامل کن و بودی و در اقل ترا با او بنویس و بود که در کف نیستی و بود که در
الفرود شایسته ای خود میدانی و توانی شناسایی خود میدانی یا تنی ای پرک من معی کن تا حضرت افروید خود را
بشناسی و تامل کن و بنکر که آنچه حضرت حق سبحه و تعالی و تمام عالم افاق و نفس خلق بخوده در وجود تو
نیز موجود و فروخته پس چون دانستی و بجای از آفرینش شکل و ترکیب اعضای خود رسیدی و خدا را بر او عقل
بکنه و از ابعثات کمال شناسایی او را از آفرینش خود و عقل کن و در این پس است زیرا که
که از کتب معرفت و شناسایی خداوند جل اسید و خواهی رسید بجهان ماهر فناء حق معرفت **الفرود** خود بودی
زیر شناسایی سعادت پرستش کن خدا را و جهالت ای سپردن مید خود را شنود و استی و معاد
خود را بدیش و اتمام و مال و ثبات خود را از بنکر و جهان ای سپردن که نسبت تو نیز از انعام هم ای کمال نفس

و انفع الموت بعد خوابی نوشیده و لباس رحلت یعنی کفش خوابی پوشیده و چنانچه سابقا خاک بود و بکف
کل شی بر جعبه ای اصل خاک خوابی کشت لیکن روح تو چون حیدر او از عالم قیامت و عالم برنج خواهد
ماند تا یوم یقین فی الصور و باز حق تعالی ترا بکرامت و قدرت خویش در روز حق و تقابل با همین بدن
که الحال شکلی برمی آید که از آنجا که در خود و پوشیده و داده و ستاده و در دیوان قفس
یعنی شغال قفسه خیر برده و من عمل شغال قفسه شر آید از تو با ریاضت میفرماید و از آنکه از آن
او زود کرد و در امر خود مواظب باشی و آبی بر تو و لغو نباشد تعالی از غفلت قناری و طوبی مرزاک
الارزیده و در کتب باقی و مستحق رحمت و مغفرت کردی حق تعالی بکرم خود در بهشت میوه غنی جایش
از رانی فرماید ای سپردن بدیش و بر من از روز فرخ اگر چه بدین من محرم و منول شدن نزد خالق
و **اول قول الله تعالی یا ایها الناس اتقوا ربکم ان اولئک السالکین علی عظیم**
پس چاره تو این است که اگر امروز در بندگی و پرستش و طاعت حضرت عزت دوری اجتناب از ضایع
و معصیت و قیقه و نکند ای اگر چه هیچ احدى از زمره مقربین و از عده بندگی و طاعت پرور
نیامده اند و پاکان و معصومان پیوسته که سبک است عبادان حق و عوفان می کشند لیکن بجز و کلام
الا یکلف الله نفسا الا وسعها آنچه بدان مأمور شده بر تو سهل و آسان تر است زیرا که از آن تو
تکلیفی نیست مگر وظایف که بران نفس مرکب است و با نفس و موسیقی و از کمال شایسته و ثواب

ایمن شوی **ل** و دست چون برآید بزدگی کن مشورت طلب کنند گوی کن ای پسر چون از خطبه
و عبادات شوی و فرمان برداری حضرت عزت را بپذیرا جش خ و مقدم هستی اصل بزدگی و عفت
انست که از فرمان اینها و رسولان خدا در گزینی و حق و حکم ازین تمام هیچی نیست و چون تقدیر
اینها کردی ایمن گوی که مل است و باید که از اینها طبعی بپذیری که اگر رسم قبال است و تعیین قبول
و فعل ایشان صادق بود و بعد از اینها ایمان با و صبر و خلقی ایشان داشته باشی و از ایشان
من عبد الله دانی و بعد از اینها که گفتیم ایمان تو تمام است پس باید ای پسر که آنچه کنی از ظلم و حق را از کنی و خلق
خدا را نیازی نداری و دولت و نبی و حق بر تو باقی ماند و رضای خدای عزوجل حاصل کرده باشی گوی که کن
با هیچکس که ناکردی با طبع حق نموده و چو راستی به ائمه العین رسیدی و مقام قیامت رسید
ای پسر طبع و بعد از من تویی و بعد از من چون بر سر سیر سلطنت میکنی گوی سعی کن تا بر اینها شایسته
نام بریزد و ظلم و جبار و متعاضد و فاجر نخواهند پس این چون با طبع شایسته نشینی بر سر پادشاهی
و اگر گشتی بعد از او و بعضی لغزانت و در این قاف و قاف مکن بنا و حکم از ظلم و مبادا اگر خواهی شای
سلط آباد ای پسر اکثر مردم این عصر را می بینم که بوی طبع پروری نفس و جوی غفلت اخلاق و ذمیر چون
حرم ص و حقه و ظلم و عجب دریا و عوشت و حیانت و غیبت و تهمت و مانند آن واقع شده اند
چیزی چند زخمه بخور عیب بیند به بر خیزد و دوشونده از بد با غی رسند با دوشونده از بد با غی رسند

در بیان

و در بیان کامل صافی دل از خود خست سازند و با وجود خیال که بیکوی بر دارند **و** خوشتر
فرمان کوتا به دست بزرگان خورد و بندگان پست چون این دو طایفه از یکدیگر ممتاز نمی و یکبار
از دست ساختی از بندگان بگریزد و در میان اینها بفرزند پادشاه بیدار دل نیست که خود بخورد
رسد و بعضی نفس نفیس کلیات و غیرات نموده فروغ رستی از کجی و روشنی از بزرگی
گند **و** چو از این حقیقت بر کنی خوار بدست خود توچه کن و آن کار بسازد اگر عز و تاجداری با میده
کسی دیگر کند از این محبت ای پسر بر سر نه از آن کار که بر خست غایت او و دایره در کن با یکسان مظلوم
که میاند ز جور ظالم تو هم ای پسر مکی که عدل کند و دنیا اساس سلطنت او از اصل این میانه ده
آخرت بد دولت خجالت و رفعت درجات نزد **و** هر که در بیگانه شوی او کرد خانه خدای خود
با و کرد و بفرزند از رحمت خواست چنانکه اینچیز را کفایت و ازال غیبت بر تو مباح بهمان
باش پس این مصلحتان پیاده را بگو مان طلاق و طمع خراش **و** رحمت با مکن اینم فردن
خواست اگر مردی بکن نان هم کم دلمت نه پس بی شک گشته نه شود از آن مظلومان سیه چهر رسد
و شب که از پویه زنی به بگیرد از ظلم و غفلت با لب آینه شامان آیت که نشاند از مظلومان
سینه فام ز آب چشم آیتام غم الوه چو آب و اینها که کرد در ندم آرد ای پسر از غرور و بزرگوار پادشاه
و نخواست سلطنت اخراج کن که کجاست قارونی دعوت فرعون است و منی آدم از دین و سب شرف

شهرت و غرور کجاست و کبر و خود بینی که ان شود در چاه می افتد **و الله اعلم** و در کجی ایر است
 رفتار که خوب هیچ با تشنه نشود و از آری سپهر با تلافی الی اسراف اخرج اقرا زکن که او از خود
 شیطان است و غرور و کبر خود بینی می آورد و باینکه قبایل حوام تر ابدان خود مدح کنند که گویند
 و آری بدان مغرور شو که اسراف از خود نیست **قوله تعالى ان المذنبين كانوا غفورا**
 اشاره بدین معنی است **و الله اعلم و الله اعلم** است بر مردم عالی که غفل
 از اسراف پسندیده تر آری سپهر چون از بند اسراف و اتلاف گشتم شمر نیز از عبادت غفل و بی طبعی
 بشود و بدان بدستی که هیچ عیبی از برای مردم و سیمه تر از غفل نیست فطرت نیست و محک و آخرت
 رسد کاری ندارد پس بر تو باد که از غفل دور باشی که مر و بخیل در دنیا ندانم و دنیا دار محسک
 محقق ملعون و دشمن کام دال بخیل با قیست هدف تر با راج و تلف میشود چنانکه در کتاب انوار
 سبلی آورده اند مثلا که حوض بزرگ که یک سوخته از چینه های بزرگ است روی آینه باندازد
 مدخل خرمی نداشته باشد لابد از هر طرف آید برون و فتن جوید و از هر گانه برون تراود و در خانه
 اطراف دیوار و حوض افتد و آخر الامر منهدم و برون شود و مثل نیست که دنیا دار و کج که غفل بسیار
 دارد و در خارج اندک و نفوذ و نفوذ زانند لابد مردمان عیب بوی دشمن میشوند و مال از بعضی دزد و بعضی
 مال این دزد و بعضی حاج که بر سر دزد و ناظر مکنی خود مملکت شده و مالش نیز بخت فتنه

مال گرفته می بخیل چه بدشت دست با راج برود و بدشت با بوارت رسید که کاهی چون بغیر نمیکند باقی
 ای سپهر دنیا دوست دارد که گفته اند **حسب الدنيا و احسن کل خطیئة** دوستی دنیا سر کنایه است
 بزرگی در خدمت دنیا گفته اند **و الله اعلم** رسم او در کف زال ستم تر از او در کف چاه الم معوی از نزل
 جفا موج زن یو غفلش او در چون برین موصل او بر سر راه فراق موعود و بر سر صد فراق قدری
 از کفر صد جدا از بکری از حق صد سفند یا پس باید که بدین متاع فتنه نظر ننهد از بی حساب
 حق و رحمت فردیناری است **و الله اعلم** اما چون تو عالمی قدر و میل استخوان صفت در بی آن مایه دولت
 که بر مراد از اندازی و بزرگان گفته اند **و الله اعلم** بر خوان در دست ارادت مکن در از کالو که کرده اند بر
 این نوادر را و دیگر اندکی اخلاق و فتنه حقد و حسد است باید که اذان اجتناب کنی که باخی از خدایم
 تر نیست زیرا که هر دو صود و پوسته از شادی مردمان غمناک است و از راحت بکران در غداک
 او در و که در مان نیز در حسد است **و الله اعلم** این حسد فاعده و لوده است کوهی حسد و حسد مردم شد که
 گوید زکری حسد و است **و الله اعلم** در حسد و حسد بخیل گفته شد حریص تر از بخل است البته بزرگ
 باش که حریص سرگزیده لغام خدا تعالی تا بغ نباشد **و الله اعلم** حریص با نیکد مال در دالیم صبر
 آتش نوزد اشتها دارد و غیر زنده تا توانی از رحمت الهان بهره و در کرمان میان زنده از نزل
 مکرمان مکرز و یا موافق و صاحب لایق است **و الله اعلم** او در و از انچه کسی انس کرد

که کار هم اخلاق و یکسان صفا و طینت از سرشته باشد و هم کرم است و با برتری قنوت صحبت
 حالات او نوشته بود چنین کسی از نعمات روزگار دان که هر آینه بصیرت نصیحت و غیر
 طلال از آینه تو که توانی کرد و بنور حضور و طلال افات از صفای سینه رفیع توانی صفت و آرا
 که گفته اند **دل که آینه شایسته غباری دارد از خرد اطلالی محبت روشن رانی** **فلم** مرد را در دست
 صاحب دل زیور دین و درینست و نیست لغت و در آنجا بسیار است نفی نیز از رفیق کجاست اما
 دوستی بر طایفه لازم است اول بار با علم که عبادت که برکت محبت ایشان عبادت آخرت توان
 کرد و دوم اهل کار هم اخلاق که خطای را بپوشد و بعفت از خود دفع اندازد و سیم علمی که بی غرض و کینه
 باشد و بنای دوستی بر صدق و اخلاص نهاده و آخر از کردن از دوستی بر طایفه لازم است اول
 فامقان و اهل فقه که محبت ایشان بر شایسته نفی مع و ف بود و محبت ایشان بر لب و شایسته
 باشد و نه موجب محبت آخرت و حق بود و دوم دروغ گوین و در باب حیانت که محبت ایشان در
 ایم و معاشرت با ایشان بطلان عظیم است و بیگانه باید که از دوستی آن خیر واقع را گویند
 و از تو نیز باید که آن بیگانه می و حشمت آینه خفته آنکه خلاف راستی باز نمایند صیب مردم بر تو خواهند
 و صیب تو بیکران رسانند **شیخ** هر که صیب در که پیش تو او در شرف و بیکان صیب تو پیش و گران
 خواهد بود **شیخ** ایمان و یحزوان که در دهر منقعت برین اعتماد است و نه در دفع منفعت از

از ایشان **امتیاز** دشمن و نا بهر و دان دوست ای سپهر نو اول از کارم اخلاق خلق خوش
 و حلم و بردباریت و اینها از اخلاق و اطوار است و برتری و برتری که چون علم و معنوی کردی
 طبع کرد و یعنی ملک و برستیک هم ملک مانده اخلاق است پس اگر کسی در تحصیل علم کارم
 بر اقران میاد و درت نماید و بر تقدیم انواع فضایل از اهل زمان زمان کوی محبت در باید که در
 قول و تمکین و سکبازی و تردد مستولی شود چون طعام سحره مقبول طبع خواند و در به قبول
 نخواهد یافت و خواطر از خدمت مزاج و پاکت رای بکس نفرتی پیدا آید و آید **و گویند** **حقا**
عَلَيْكَ الْقَلْبُ لَا تَقْضُوا إِلَيْنَا و ایل این است و حضرت صاحب قلمت و پدر ملک یعنی حضرت
 ابراهیم خلیل اصلواته الله علیه حضرت عزت در شان او میفرماید **إِنَّ الْإِسْلَامَ لَا يَكُونُ إِلَّا بِمَنْ**
 آنکه حکیم محبوب طوب می باشد و لها می خاص عام هم با ایل باویند **بیت** سستون خرد مرده باری
 سبک مرشد بوزاری بود ای سپهر شایگان با با بس خرد سستی ندارند و حیلان کامل انرا
 از دوسر شیطا میشارند که التانی من الرحمن و التعلی من الشیطان **شعر** که شیطا میفعل
 شتاب لطف من است هر چه شتاب اینفرزند کی دیگر از قواعد و اطوار غلط و خلق اینها کجند
 شدن و شروع کردن است و حکما گفته اند **بیت** مرد را که زکیر و خیره دولت فروغ تابروی زن
 میفرود چراغ خان مانا اما جد کن که زن و بود و دو و صالح و جلیه است آری و بدان افزاید

که زن را زنا نماند که با حق باشد و همسر اندیشه نباشی که من در بایستی خوشتر از آنکه با هم در حق چنانچه بودیم
 تا بدان مقصد رسیدیم و در آنکه کار و اطوار من از آن فضاقت بود و بهمان با هم رسیدیم که در حق بود
 پرست نمودم و من با کم هرگز بلوغ جنایت الهی ندیده بودم و گوی که آن مقام عالی که من
 خود امید رسیدن و طیف تو آنست که از آنجا در شرح قدم برداری وقت بر روی من بگویی که ای
 پسر زنا زنا که از من رفیع تر و پیر کنی اول ضایعه دوم ضایعه سوم ضایعه ضایعه ضایعه که پوشش
 و حجاب از زنی را گویند که منت را نشو و نهاده و سبیل خود خانه زنی را گویند که چون نشو و نهاده
 بیند خود را به ساز و در این سبب را این را نکند پس چه لایق آن بند که در سبب بی تو بر کن
 و بگوست **زن** که در سبب ای مرد و تو هم در این عالم هست و در حق از زنا را در حق بد زنا را در حق
 زنا **زن** که در آن باید که جوان سال و نور رسیده بود که نفیس مرد و زنا زنا با الله و نه با خدا
 نه آنست که طراوت بهار از عارض مرد میرد و معاشرت و معاشرت با او در ضعیف است و در
نفس او زنی را که پشت شد چکان نفیس است بپوشید و صورتش را که با کمال و کمال و کمال
 به نشود و در زیر آن تر قدم گشت چون کمان را که کشته و بر او رسیده و در او رسیده و در او رسیده
 ازین حال است سال موضع امن اند و محل امنه و اندیشه سبکی سبکی سبکی که در این دستان
 و مکان لذت با جان و در سبب سبکی سبکی سبکی که در این دستان و در این دستان و در این دستان

چهل سالگی تا پنجاه سالگی در سبب نام و موس و تصور از ورق دریا و سال و سال اما نام که نشسته بای
 سیاه اند و افت مال و چاه شنی اند و آن دیده و غارتی چندند با ران رسیده و چینه نباشد
 و زمین مال که از روی بی گنج و معدن محنت **نفس** زن چو زینچه قدم آن مو بندد
 آنان که بکنند چندی زن که در ازین چینه برست عاقبت لایق و افتد و نشسته بدان عزیزند
 که یکی دیگر از ملک و مملکت عفو است و ملک باید که از آن اوقات تلخی مقام را در کام خود نشود
 عفو و درل سازد و با مقام چنانچه آن نبرد دارند و یکی از ملک گفته **پ** حرم گزین دقیقه بود
 که در هم بودم ما را چه لذت است بعضی که با هم همواره در کتاب می خوانند و با هم می گذرانند و با هم
 اعتدال می کنند اما عظم الله تعالی صلوات الله علیه بر این حال عال سلاطین و اعیان بر این
 تر از عفو نیست و کمال قدر عفو بی بی ادم را هیچ قند بی از تمام و در تمام کردن رحمت دهن
 و نکته و اشک باشد که من ملک نشسته عند الغنی اشراقی لطیف میکند و حکما گفته اند اوقات آدمی
 بغیر از این شش قسم توان دانست و اثر مردی که در دنیا پیشین شربت تا نگوارد
 غنبت معلوم توان کرد **پ** مردی که در دنیا است و در دنیا با خشم از برای دهم که کمالی و یکی
 دیگر از اینها را بر گفته **نفس** که در دنیا است و در دنیا با خشم از برای دهم که کمالی و یکی
 دهم الله گفته اند که از دنیا بیرون و در دنیا و در دنیا و در دنیا و در دنیا و در دنیا و در دنیا

سیاست است راسته یعنی نظام سیاست دولتم ریاست است و بر کتب سیاست ازین نام انتظام کشید
تفرقه را بر حاکمیت دولت و اندک تر قریب و بعد از این در زیر نهادن و نهال امن و آمان را در کف زمین
نشان دادند که است **شیخ** این سیاست را یافتند بنیاد آن را در وقت اوج و اقصای شریعت کتب سیاست
این یافتند و بر صلاح مکتب جدید بار گناه کار باید که کتب سیاست را ندانند و چون که کتب مکتب اول
دل بود و مانند آن الطاف نشانی فرمود و نهی که مکتب اول را اگر چه تیره و کلبه تیره و کلبه تیره
بر او و گویند که آن خاک گنجینه را بگشاید و مکتب اول را بگشاید و مکتب اول را بگشاید
بازند که گویند و باز را بر این سپردند و با تو میگویم که اصل پادشاهی بکس نه می آید و از خدا آید و عدل
و راستی و کمال است باید که بنای مملکت خود را بر عدل گذاری و از هر دو حساب و داری اگر چه گوی
باشی در جهان شاه مکن از خود خدایق را بخواهی چنانچه ای که در مردم بد و دارند از هر دو حق مردم و کرد
خبر می آید تر اردو جز الطیف نمودن نیست چاره که کاری پسین بپای کنی هر دو از و مفیدی و سیاسی
و حق و برشت از دست مکه از ترس از دوزخ سوزنده زنده را بر این سپردند تا کس از حق و حقیقت
و در آخر مملکت از عدل حق پرستی متجاوز گشت حق تبارش و شاک و شک را بر روی کاش تا از
به شیخ انتظام سران بن بر نهشت و مواضع کتب این مثل اینست **لایحه** چون در کتب و در این
می فرست بنای هیئت و حاکم آن جهان گشتش و شکر از کس نمی بخت کشته از کس نمی بخت کشته از کس

ببین و در آخر بر روی از جاده و درین سخن غافل شد از خود و بیگانه و در اندام مردم در دست و شکست
چون خوش گشت از خود و مکتب که باشد چاره یافتند و شکست بزبون رسوم عدل جهان بر نهشت و
دریت ظهور فرشته بود و در خلق خدا ظهور مستقیم و مکتب جهان است بر روی بر روی آمدند فرمودن ما
بر کتب مملکت مکتب ساختند و از این برشت ترین و صبی بر از این جدا انداختند و می گفتند **لایحه** مستقیم
بیش عدل است و داد و دی که بر تعلق کن که با و اجداد تو که می گویند و اول و اول و اول و اول و اول و اول
و مر از کس می بینی امروز و در کس نزدیک شده ام نزدیک شده که با این نزدیک شوم و این مکتب با تو
کدام و تو نیز با و دیگران خواهی گذاشت **لایحه** تفاوت نیست بر کشته و در پیش گراوی که بر او گذشت
بیش گراوی که خواهم بماند تا خواهد پس چون در لایحه مذکور درین و فرزند و اهلان کز این
فرز خواهی گشت در خاک ترا مگر ای که از این شاد خویش را از مردگان کن با این فرزند و اهلان
بر خلق چون ساق و متعبد باش شاه و ملوک چون این تصایح با تمام رسانیده کسبایی بر لایت و فرزند از
و بغل گفت شاد زاده نیز گریان شد و روی خود را بر پشت پای پدید نهاد و بوسه بار پای مبارکش میداد
شاه و ملوک معنون این دریت شاه را تمامی در و میقت با این فرشته بود و دست او داد و گفت بعد ازین
دستور العمل تو بهریت باید که معنون او که گری شاد زاده گفت زندگانی خداوند در او و در او که از کس
بر او او و در او خداوند است و کما خست و مر از این کلمات را بسجده صاف نمودم و متوجه شدم که نام و

دوی شهر عالمیا اورد و فغان از اهل شهر و بادیه و رستم وین براد و شاه و اهل شهر بسیار
 عالم و خاص که بیست و یک رفته بودند گریان بارگشته و شاه و هر یک به رشت بدستور العمل
 و سایای پنجاب بعد از او دشواری گشت پس شاه و اهل شهر و هر یک به رشت بدستور العمل
 ملک شهبال گشته و تحت ملک شهبال میا و شاهنشاهی است و بطریق سلطنت فرمود که از دست ملک
 او را از در ملک جن افتاد و تمامی جاب از وی بر داشتند و رسم عدل پیش گرفت **لوقه** حکوت
 بغیر و تحت و اقبال برادر و از تحت شهبال گشت و ده دست نزل و بخش و او را ز عدلش ملک جن
 کرد و آباد را از گزند نهال خیم ازین گرفته و بیست و یک رفته و عدلش و عدلش و عدلش و عدلش
 و گشته و روح بود و در از طریق استثنای جسم از روح را فرموده آلی بعد از اتمام القوت شاه
 و برضای وزیر و اهل فغانی و شکر و تحت شاه و اهل فغانی و شکر و تحت شاه و اهل فغانی
 و از وزیر رسید و وفود و چون در از وزیر و در گشتن بود و بیعددی و بیعددی و بیعددی
 سلطنت نشاند و خود با اهل فغانی و برضای وزیر و گشته و طاعت و عبادت و رفته و رفته و رفته
 چنین را و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی
 و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی
 و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی

المیندی

رسانیدند و اخبارش اهل فغانی و رستم وین براد و شاه و اهل شهر بسیار
 پرور از از غرت ایام حکایت را بدینجا داده اند و اتمام کس و کس و کس و کس و کس و کس و کس و کس
 عذر داشت فی و العالم عند الله تعالی و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و الیه المآب و صلی الله علی
 خیر خلقه محمد و آله و اهل بیت اجمعین الی یوم الحساب **نهم** الله تعالی که بتوفیق حضرت حق
 ستمانه حلت کمال شد تاریخ آثار و اهل فغانی و رستم وین براد و شاه و اهل شهر بسیار
 خیال گشته بود و پنا از ازان کردید **نهم** صورت او سوره حمد و سعادت را طراز معنی او اتمام
 اقبال دولت را گشتن غرض و نیکین شکارش و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی
 از کلام کمالش انوار دولت شد و چون است چون است چون است چون است چون است چون است
 بیغایت حضرت از وی دیده مدعی او و گشته و خارج و در و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی
 لی صدری و لی صدری و لی صدری و لی صدری و لی صدری و لی صدری و لی صدری و لی صدری
 ای از محمد و تحت و تحت و تحت و تحت و تحت و تحت و تحت و تحت و تحت و تحت و تحت و تحت و تحت
 در ای شهر و از شهر و از شهر و از شهر و از شهر و از شهر و از شهر و از شهر و از شهر و از شهر و از شهر
 خلاصی را چو بیاض چشم از ان در از اخلوت که بیستم مداوم در گزیر از رشتنای چو در از رشتنای
 و دستای از رشتنای بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی و بیعددی

بود و گیت نیز رفتار نمود بر دین از آن رفته بعد از آن شمع کجی و یک جلال نمود **ملا** نه سخن از
و این برون آید که سخن از سخن برون آید اکنون مقصد این است که مراد رنج می آید از او را نظر
و لغزب این داستان که از تقریر به داستان در رشته بیان کشیده شد و حال از کسادی در کمال
نامرادی مانده روی باز انداخته باشد و یوسفی و پریس پرده پندار مانده یعقوب خرمین خود در پی
خریدار ترو دکن از عروت چرخ کوفت و قوت بی انصافان روزگار و در میان **ت** حکم خشم آسان
گوار است چنانکه کوش او را که است کویا در ایام پیشین سخن میداند که او را معانی می صفه اند همین سخن
و آخر می گفته اند **نظم** هر خیزد ایام غیر این نیست که دو دم بر تاج است بقیل لیس اند که بهزیست
از کسادی و در دکان نخواهد بود و در پریس پرده پندار عموشی نخواهد داشت **ت** هر چه شک و شک
اگر نه آن داری فیض رایی او تمام را در خست **و** الحمد لله رب العالمین که این داستان عشق نامیده
نحوی با تمام رسید که موافق طبع این شکسته این خرد خسته افتاد اکنون الفاظ و لغزب او بهر کجی چون
گفته شد که زبان شوازی کمتر است و معانی جانفزایش چون طره بر خطان **و** لا بد **ت** حروفش خراف
توان چو کل **ت** مای جانست مای دل معانیست در ریختن نقاب در خشنده چون مهر ریز سحاب
ت سر و کاتب دیوان سران خلد کند موانع او بر سباض **ت** دیگران که قدر ندانند بی شک **ت** کمال
مثال کل بر خاک راه افتادن طبل است و شکوای عیان چنانکه از رضا جلال چنین روایت کرده اند

که در ملک خراسان باغبانی بود بر کهن سال حمیده خصال که در صاحت کیتی بریز قدم سیاحت بسی نوزده
و عشرت و غنم و التواء و قمار و در دودن اکثر کشیده و شربت ناوار گرم و سرد و در کار چشیده **ت**
کرده و در بجز و در برسی **ت** ندیده ز خود دور بین ترکشی و در او اخر زندگانی و در ایام شرمزدگی نوبها جوانی
در ملک خراسان گیتی نموده با مرغانی بی مشغول می بود و در عارض غرایس الکا و شغلی کلزار نظاره می نمود **ت** لکن
در زمان از کبر سن پشت امیدش چون قامت چنگ هم مرده و سینه رنجورش چون دل خود خراشیده شده
بود لیکن از فیض زنده دلی شغلی جوانی می نمود **ت** طغی و دامن مادر زود از یاد دم کرتا بوبت دوم شغلی
گواره کنم باغبانی بود شرفش خرم و دوستانی تازه تر از گلستان ارم ملک با فردوس برین تولد چنانکه
مهرش نسیم بهار اعدا بخشیده و شامد ریکان روح افزایش مانع جانرا معطر شتی **نظم** کسائی چو کلزار
جوانی که شرب آب آب زندگانی نوای غنایش غنمت ایخه نسیم عطرش رحمت ایخه اگر بر سره اش بوی
بهر شک **ت** سر بر کی نیای زعفران رنگ و بر یک گوشه جنبش کلنی بود تازه تر از ناله کلزار جوانی و سر لوز
تر از شاخ شیره شادمانی و باغبان را بهر شک و رضا او بود و پوسته حسن میخانه او شقایق
می نوای که به سلام اوادی دیدی که بر صبا بروی او کلرین چو کل کل عذار و لغزبان نازکی و خضرت بران
یا حسن بوی شک بلبل حکیده و بلبلی لالان روی بر حقیقه او کل مالان در میان او کلین خوابیده و شیرازه **ت**
از کارانرا بهر شک و شارب از یکدیگر کینه داور **ت** که قطع قدرت بخت خف و دان شری از و سباج معرفت **ت**

بود پریشان کرده در خاک راه بخت اری **ت** بلبل که بکل در گنبد دست نشود سر رشته اختیارش از دست
 باغبان چون پریشانی او را بقدر کلماتش بده نمود مانند گل که پیاپی شکفتنی بدست پنهانی چنانکه در مثل
 بلبل غناک مویزد و رنگ کرد و گفت ای بی ادب این کستانی تو از کجاست که این چنین دست لطیفان
 از همین عهد و این بیرون آورده و با کبر کوشه چمن کردی آب آتش چون جگر پرورده تا گلشن او سر از سر
 زمین بیرون کرده و دقتی بجز کبر و قهرش در پرده کز تو نرفته تا آنکه در این سفید دم شوخی نموده و نظریات
 حباب را داده تا شکفته شود و از دست و نشناخته و هنوز حسن نیک بیاضه اش عشقی یافته
 بدینسان پریشان کردی و خاکراه افشاندی و بختیون هرگز نگذاشته بودی که اهل محبت و درو کشته
با مقصود محبت است و کل و زنبوری کل لطف اگر بود ز جانیوان شنیده اکنون کلبی که در گستران خیال این
 میسکن و حیده و کلمه کب سبزیاری گلزاری اندیشه موزن گل بندی شده مثل همین است که او کسی که داده
 مطلقا او کند بگفته او نه رسیده و قدر او نه است مثل او را و کل پریشانش سازد و در هر جانفزی محل انداخته
 و نفس الامر مطلب او را نه است و عین مقصد انرا شناخته از پی و دماغی و پی پروانی انرا یک طرف اندازد
تو لاله کاشکی در پرده ماند چهره او رنگ خورشید ز انگری سوز و در این جلوه اندر چشم کور اکنون این خیال حال
 در کدو ششم در راه مقصود و روششم **ت** کو پریشان بلبلی با معنفس باشد مرآت نفس شهابی که کعبه نفس باشد
 که گذارد و درون در کدو شهابی باشد مرآت نفس بلبلی با معنفس باشد مرآت نفس شهابی که کعبه نفس باشد

بختی که کو تمام بگذارد ز عطر این چمن بوی بندگی قدرت چکان شده کوی بندگی نه در طرف بهارستان
 زوی پر نه در سیر کستان حلقه بر در نه بامی خورده چشم مستی نه در مینای دلاری شش سی
 برده از صورت نه معنی نه کار آخرت کرده نه دینی شباب بونهار از دست داده بر زده بر نه شب
 شباب بونهار از دست داده کون ایفا نعل اندر وقت پری عصای جوی بهر دستگیری در این
 چون عصا افتاد کی کن دران پس او عای بندگی چون کس که عسایت کر شود میل بوفت زنده
 دارد و قایم اللیل چه صبح از صدق دایم دم بر او نفس عصبی صفت جان در بر او کشته ده هر سخن
 در تو پر کن از تراب فیض صانع ز عیان گمنام بای بر تو تراش می سیاه دای بر تو خلقت
 انفعالت نیست انموش دران همه و بالت نیست انموش کون در این کوشش نیست پیر غیر
 از بار گشت و عذرو تقصیر اگر مردی ره می ترک بگویند اندر راه مردان خدا کن **در شانی ارکان**
مان و امید و آری **ت** که خدا جویند کان کاین راه سپردند ز لطف حق منزل راه برده و قدح جواران
 که دل از دست دادند ز جام اولین این افتاده خوشا در این سخن کوراه که از بار تعلیق گشته از او
 به این درخشش هر دو بر ستاده در کوع و دود و داور ریاحیان کل و در چه بیزبانند چو با شمع
 تسبیح خوانند ز پرده ز کس باغبان شود بخت آری جلوه اشور بجزرت مانده ایم انعام و دل کای
 بجای کسوی باطل شمرده نفس تسبیح از کار و لیکن در فعل تنهای بندار قدم در کعبه تا رودی در دیر کعبه

۱۵۱
۱۵۲
۱۵۳
۱۵۴

هرزه درانی زبان بندی و خاموشی فتنه را می کشد چون بطلان پیوده کوئی در این کاشانه کن پروانه
خونی در این لبتان مشو چون گل را کند چو غنچه در خوشی دم فرو بندد التماس سبب عیوبی و ادفع کرمی
رب اشرف لی صدری و یسری امری داخل عقدت یغفر و اتوبی رب اغفر ذنوبی و دستم عیوبی عیبت
محمد و اهل بیت و عشرته الطاهرین المعصومین علیه السلام الی یوم القیام و رحمة الله و بركاته تحت شجرة النخلة

۱۵۵